Utkal Gauraba

Published by
Oriya Cultural & Welfare Association (Regd.)
(Registration No. : S-54118 of 2005)
BD-11, Janak Puri, New Delhi - 110 058
E-mail : info@ocwa.in, ocwa@rediffmail.com, ocwa.regd@yahoo.co.in
Website : www.ocwa.in

Cover Page :

Konark Temple :

The Konark temple is widely known not only for its architectural grandeur but also for the intricacy and profusion of sculptural work. The entire temple has been conceived as a chariot of the sun god with 24 wheels, each about 10 feet in diameter, with a set of spokes and elaborate carvings. Seven horses drag the temple. Two lions guard the entrance, crushing elephants. A flight of steps lead to the main entrance.

Odisi danseuse :

Ms. Aodya Koktikor (disciple of Ms. Madhumita Rout)

Language
Oriya & English

Printed by
Printografix, 27/14, C.S.M., Janak Puri,
New Delhi - 110 058

4th Edition, 2010

OBJECTIVE OF THE ASSOCIATION

Oriya Cultural & Welfare Association, a non-policital, non-profit & voluntary community is devoted to cultural, ethical, moral and spiritual awakening of the masses. Development of divinity in mankind is its foremost goal and avowed objective.To accomplish this goal it is working on the following programs :

- Awaking divinity with in every individual by organizing cultural programs like Ganesh Puja, Saraswati Puja and etc.
- Up-liftment of education focusing on both Shikshaa and Vidyaa, i.e., ideal blending of moral refinement and intellectual development.
- Health awareness - Health Mela, Yoga Camps, Blood Donation Camp etc.
- Women Awakening & Development - Nari Jagran Abhiyan
- Environmental protection & Awareness programs.
- Eradication of Evil customs & De-addiction form evil habits.

CONTENTS

1. Objective of the Association 2
2. Preface 5
3. ସଂପାଦକୀୟ 6
4. Managing Committee 7
5. List of Members 9
6. Messages 10
8. Appreciation 21
9. Letter form Indian Red Cross Society...22
10. ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବା 25
11. ଅରୁ ଅପା 31
12. ମୁକ୍ତି 39
13. ମକ୍ଷି-ମଶକ ଉପାଖ୍ୟାନ 43
14. ଆତ୍ମଗ୍ଲାନି ର ବୋଝ 49
15. ବରଦାନ 51
16. ରକ୍ତ ଦାନ 51
17. ବନ୍ଧୁତା 52
18. ଫେରିବୁ ଯଦି... 52
19. ଧର୍ମାବିଷ୍ଟ 53
20. ତୃତୀୟ ନୟନ 54
21. ତକ୍ଷା ନୟନ 55
22. ଭୟ 56
23. Photographs
    Ganesh Puja 57
    Blood Donation Camp 60
    School Bag Distribution 62
    Family Picnic 63
24. Antarctica Diary 65
25. Utkal Gauraba Madhusudan Das 69
26. Wildlife in Orissa 73
27. Utkalmani Gopabandhu Das 79
28. Oriya Festivals 83
29. News Item 87
30. Membership Form 99

ADVERTISEMENTS

Richa & Co. 4
Nice Tours & Travels 24
Pearl Global Ltd 38
ADL Worldwide Inc. 42
Innovative Communication 42
Lotus Trans Travel Pvt. Ltd. 48
Bansal Sales Corporation 48
B. D. Sales Corporation 68
Saini Enterprises 68
Wen Parker Logistic (India) Pvt. Ltd. 77
Paras Holidays Pvt. Ltd. 78
Jain Narrow Fabrics 78
AJ-Deep Services 81
Chauhan Mailing Services 82
Haldiram Products Pvt. Ltd. 82
Rakesh Kumar Eng. & Contractor 86
Shreyans Incorporation 86
K. Gain Chand Jain & Co. 88
Venus Star 88
Jindal Polybuttons Ltd. 89
Om Namah Shivay Services 90
Goel Tripathy & Co. 90
RPL Worldwide Inc. 91
Pitam Pura Express 92
Expo Freight Pvt. Ltd. 92
Malhotra Export Leathers 93
Global Freight Solutions 94
Exschain Logistics Management P. Ltd. 94
Anmol Fabrics Pvt. Ltd. 95
Standard Transport Corporation 96
Aryan Transport Ritu Infrastructure 96
United Advertisement & Marketing Ser 97
Himgiri Enterprises 97
A. K. Fashion Tech 97
Vishal Surgical Equipment Co. 98
B. D. Yarn Pvt. Ltd. 98
Rattan Industrial India Pvt. Ltd. 98
Himanshu Dhawan 100
Air World Courier 100
Berry Cotts Pvt. Ltd. 100
G4S Security Services .... Back Cover Inner
Delhi Assam Roadways Corp. Ltd. .... Back Cover

PREFACE

With immense joy and happiness, I present this fourth edition of "The Utkala Gauraba" for the year 2010.

To keep alive in memory of the events, occasions and happenings during the year, we have captured most remarkable moments of the events and occasions and present the same with enlightenment to our Odia Bhais and other readers through this edition.

Ganesh Puja-2009, the key event of our association was celebrated with great joy and every moment was cherished with lots of enthusiasm. The Cultural programme, especially the performance by the children, was a core attraction which had remarkably marked the evening.

It was a very sad news for all of us that the Pujak, Sh. Rabindra Nath Mishra, who came all the way from Cuttack for performing Ganesh puja had suddenly passed away due to cardiac arrest in Delhi. I extend my sincere thanks to the members and others who whole heartedly contributed financially to bear the cremation and other expenses.

We have been organizing Blood Donation Camps, to contribute for the social development and spread the health awareness amongst people. During the year we had organized Blood Donation Camp, which was well participated and was a great success. Mr. Prasanna Kumar Patasani, Hon'ble Member of Parliament and Mr. Arun Kumar Rath, IAS (Retd.) also marked their presence to boost the morale of the organizers and donors.

Our team members had also arranged family picnic and Holi Milan, to further strengthen the bond-ness and togetherness among our society. Many families and children were gathered and took active participation.

We should stand together and help to protect our cultural heritage, traditions and promote our language among the new generation by teaching them Oriya, our mother tongue. I request all my colleagues and friends, especially those who are staying away from Orissa, to encourage their children to learn Oriya language in vacations and to keep a 'oriya barnabodha' at home to attract their attention. At least our children should be able to read and write in our mother tongue.

As an initiative in this direction, our association had distributed special school bags to children at Sarvodaya Vidyalaya, Shahpur Jat, New Delhi for promoting and polularising Oriya language.

I with immense pleasure appreciate the willingness and participation shown by popular writers by sending articles for promoting our culture as a contribution. I am thankful to the donors and advertisers, who have contributed financially for the successful publication of our souvenir 2010. I also thank all the readers who had marked the last publication a great success.

A special Thanks to our all team members, without which this year wouldn't have brought warmth and togetherness among our society.

Jai Jagannath

Bijaya K. Mohanty
President
Ph. : (R) 25618217 (M) 9871997449, 9811997441
E-mail : bijayk_moh@yahoo.co.in

ସଂପାଦକୀୟ

ମନେ ପଡ଼େ ସେ ଦିନର କଥା ୧୯୯୨ ମସିହା, ମନେ ପଡ଼େ ଅତୀତର କେଇ ଧାଡ଼ି ସ୍ମୃତି । ସୁଦୂର ଓଡ଼ିଶାରୁ କେଇଜଣ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ଆସିଥିଲେ ଦିଲ୍ଲୀ ନଗରୀରେ ରହି ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ । ଦିନେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ହସ ଖୁସିରେ ମାତିଥିବା ବେଳେ ହଠାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଏକ ନୂତନ ଭାବଧାର ଉଦ୍ରେକ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କଲେ ବିଘ୍ନ ବିନାଶନ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ପୂଜା (ଗଣେଶ ପୂଜା) ଏଠାରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା

ଠିକ୍ ସେହି ଦିନ ହିଁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଜନ୍ମ ନେଲା ଆମର ଆଜିର ଅନୁଷ୍ଠାନ "Oriya Cultural & Welfare Association" । ଏନ୍ତୁଡ଼ିଶାଳରୁ କୁଆଁ କୁଆଁ ରାବ ଦେଇ ଜଣାଇ ଦେଲାଯେ ମୋତେ ଜନ୍ମ ଦେଲ ସତ, ମାତ୍ର ଲାଳନ ପାଳନ କରି ବଡ଼ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ତୁମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ କେହି ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁ ନାହାଁନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କର ସଦ୍ଇଚ୍ଛା ସହଯୋଗରେ ଆଜି ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ବିଶାଳ ବଟବୃକ୍ଷର ରୂପ ନେବାକୁ ଯାଉଛି । ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ପତ୍ର ପଲ୍ଲବୀତ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ମେଲିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛି । ଏହା କେବଳ ଆପଣମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ଓ ସ୍ୱହନଭୁତି ଯୋଗୁଁ ।

ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭାବଧାରା ବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ । ଓଡ଼ିଶାର କଳା ସ୍ଥାପତ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ତଥା ବରେଣ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ମାନଙ୍କର ଅମର ଲେଖା ବାଣୀ ଅନ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରି ଓଡ଼ିଶାର ଖ୍ୟାତି-ଖିତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ।

ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ "ଉତ୍କଳ ଗୌରବ" ନାମରେ ଏ ସ୍ମରଣୀକା ପ୍ରକାଶ କରି ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ନବୀନ ତଥା ପ୍ରବିଣ ଲେଖକ ଲେଖିକାଙ୍କର ଲେଖାବଳୀ ସ୍ମରଣୀକାରେ ସ୍ଥାନିତ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିଥାଉଁ ।

ଏତଦବ୍ୟତିତ ଗରିବ ଅସହାୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ରକ୍ତଦାନ ଶିବିର କରି ରକ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିକଟସ୍ଥ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଦାନ କରିଥାଉଁ ।

ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀ ସହର ତଳି ଅଂଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାପୋକରଣ ଯଥା, ବହିଖାତା, ପେନ୍, ପେନସିଲ୍ ପରି କିଛି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷା ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରିଥାଉ ।

ଦିଲ୍ଲୀରେ କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ରହୁଥିବା ଅଗଣିତ ଓଡ଼ିଶା ଭାଇଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ କରି ଏକତା ସୂତାରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାର ପ୍ରୟାସ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଆମ ସ୍ୱପ୍ନ । ଏଣୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ବିରାଟ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କରି ପରସ୍ପର ସହିତ ମିଶିବା ପଥସୃଷ୍ଟି କରିଥାଉ ।

ଏହିସବୁ ମହତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବହନ କରିଥାଏ ସତ ହେଲେ ଏହା ସମ୍ଭବ କେବଳ ଆପଣମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ସଦ୍ଇଚ୍ଛା ପାଇଁ । ଏଣୁ ଆସନ୍ତୁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ରହୁଥିବା ଅଗଣିତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଏକତା ସୂତାରେ ଗୁନ୍ଥିହୋଇ ଏକ କୁସୁମ ମାଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଯାହାକି ସମସ୍ତଙ୍କର ବେକରେ ଶୋଭା ପାଉଥିବ ।

ଯେଉଁ ଉପଦେଷ୍ଟା ମାନଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତିତ ଉପଦେଶରେ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳିତ, ଯେଉଁ କବି କବୟିତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଲେଖାରେ ଆମ ସ୍ମରଣୀକାର କଳେବର ବର୍ଦ୍ଧିତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସହଯୋଗରେ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡ ସୁଦୃଢ଼, ଯେଉଁ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମରେ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିସମାପ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ସହ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଆସନ୍ତୁ ସଦ୍ଇଚ୍ଛାର ହାତ ବଢାଇ ଆମର ଏ ଓଡ଼ିଆ ଆନୁଷ୍ଠାନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ।

ଆପଣଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ
ସନ୍ଦିପ୍ତ ରାଉତ, ସାଧାରଣ ସଂପାଦକ

ORIYA CULTURAL & WELFARE ASSOCIATION

Managing Committee

Bijay K. Mohanty
President
9871997449, 9811997441
(Res.) 25618217
bijayk_moh@yahoo.co.in

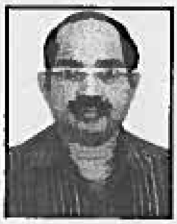

Banoj Pradhan
Vice-President
9891914964
banoj2002@rediffmail.com

Sandeepta Rout
Secretary
9313536043
sandipta26@rediffmail.com

Prakash C. Prusty
Joint Secretary
9811505989
pcp_cs@rediffmail.com

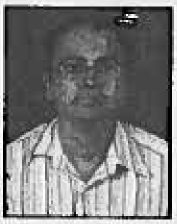

Prashant Das
Treasurer
9868090272
prasantadas_123@hotmail.com

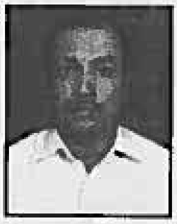

Pradeepta Bhuyan
Executive Member
9868357661
pradeeptabhuyan@gmail.com

Sanjay Bal
Executive Member
9650994545
balsanjay@rediffmail.com

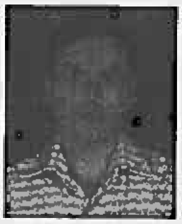

Ranjan Biswal
Executive Member
9818113778
ranjan_bls@rediffmail.com

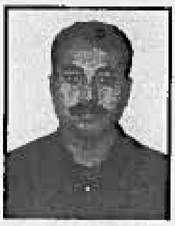

Ajay Mohanty
Convenor
9810973244, 28081597
ajaymohanty1970@yahoo.com

Dr. Sanat Sahoo
Convenor
9868157903, 25889959

Auditor:
Dinesh K.Goel & Associates
Chartered Accountants
3016/5, Lane No.12-A, Ranjeet Nagar
New Delhi-110 008 • Ph.:9871805151

Banker
Indian Bank,
West Patel Nagar, New Delhi-110 008.
State Bank of India,
DMS, Shadipur, New Delhi-110 008.

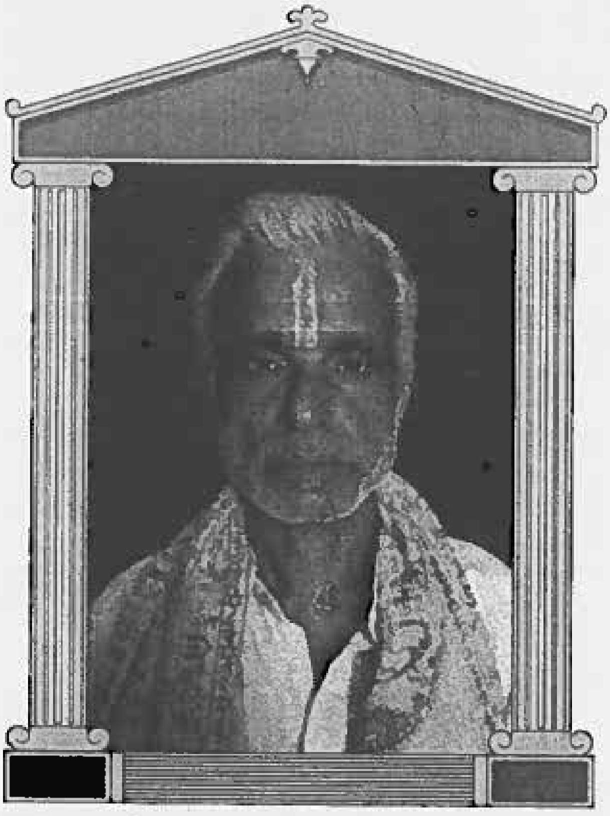

SHRI RABINDRA NATH MISHRA

(27-08-1958 to 29-08-2009)

Remembered and deeply missed by

Members of Oriya Cultural & Welfare Association, New Delhi

DONORS FOR PUJAK'S FUNERAL

Ajay Mohanty
B.S. Negi
Banoj Kumar Pradhan
Bhabagrahi Pradhan
Bhaskar Ch.Behera
Bijay K.Mohanty
Bimalendu Sahu
Biplab Bag
Dilip Kumar Das
Dinesh Goel
Dr. Sanat Sahoo
Jiten Mohanlal
Jitendra Kumar
K. B. Mahanto
Piyush Mohapatra
Prabhat Bhuyan
Pradeepta Bhuyan
Prakash Ch. Prusty
Pramod K.Swain
Prasanta Das
Pratap Jena
Ramnath Sahoo
Ranjan Biswal
Ravilal Thapa
Sandipta Rout
Sanjay Bal
Santosh Panda
Sasmita Mohanty
Samish Mohanty
Subhasis Rout
Sudarshan Pahi
Surajit Pattnaik
Suresh Kr. Swain
Tankadhar Das

LIFE MEMBERS

Ajay Mohanty (Mitu)
Alok Das
Ashok Das
Bibekanand Pattanaik
Bijay Pradhan
Debashshis K.Mohanty (Bulu)
Debashshis Mohanty (Kalubhai)
Jagdish Patra
Jyoti Sarangi (Bapi)
Prabin Panda
Ram Ranjan Mohapatra
Sanjay Mohanty
Sanjit Das
Saroj Das
Shibashis K. Mohanty
Sisir Rout
Subrat K. Das
Suvendu Das

MEMBERS

Achutananda Sahoo
Ajay Bej
Ajay Mohanty
Ajay Panigrahi
Ajit Barik
Anama Charan Sahoo
Antaryami Barik
Anup Kumar Samal
Arvind Sharma
Baldhar Sahoo
Banoj Pradhan
Basant Das
Bhabagrahi Pradhan
Bhaskar Ch. Behera
Bijay K. Mohanty
Bimalendu Sahu
Biplab Bag
Dharani Dhar Samal
Dinesh Kumar Sahu
Dr. Sanat K. Sahoo
Hruday Ranjan Bhuyan
Jitender Mohanlal
K.B. Mohanta
Kartik Ray
Kaushik Tripathy
Litton Mukherjee
M.R. Nayak
Manoranjan Saha
Mjr. (Retd.) Umesh Nayak
Mukti Kanta Nayak
Panchanan Rath
Piyush Mohapatra
Prabhat Bhuyan
Prabhat Mohanty
Pradeep Bhuyan
Pradeep Khandelwal
Pradeep Parija
Pradeep Rout
Prakash Chandra Prusty
Pramod Kumar Swain
Pranab Biswal
Prasanta Das
Pratap Jena
Rajesh Sabat
Ramnath Sahoo
Ranjan Biswal
Ravi Purohit
Ravilal Thapa
S.K. Kar
Samish Mohanty
Sandip Mohanty
Sandipta Rout
Sanjay Bal
Sanjit Mohanty
Santanu Khuntia
Santosh Panda
Santosh Sarangi
Sarada Prasad Muduli
Smruti Ranjan Sahoo
Soumendra Das
Subashis Rout
Subhendu Mohanty
Sudhanshu Sekhar Samal
Sudharshan Pahi
Surajit Pattnaik
Suresh Chandra Behera
Suresh Swain
Suvendu Sahu
Tank Dhar Das

Murlidhar C. Bhandare
Governor, Orissa

July 7, 2010

MESSAGE

I am happy to know that Oriya Cultural and Welfare Association, Janak Puri, New Delhi is bringing out its souvenir both in English and Oriya language.

Oriyas staying outside need to take steps to spread Oriya art, culture and literature outside, Organisation of symposium, seminars, workshops and festivals will go a long way in achieving the objective.

I wish the publication all success.

(Murlidhar C. Bhandre)

RAJ BHAVAN, BHUBANESWAR-751008
Tel. : 91-674-2536111 / 2536222 Fax : 91-674-2536582
E-mail : govori@ori.nic.in Website : www.rajbhavanorissa.gov.in

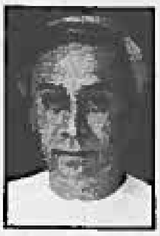

NAVEEN PATNAIK
CHIEF MINISTER, ORISSA

ORISSA ESTATE

Telephone { (0674) : 2531100 (Off.)
(0674) : 2591099 (Res.)

Fax { (0674) : 2535100 (Off.)
(0674) : 2590833 (Res.)

E-mail : cmo@ori.nic.in

D.O. No. : ....
BHUBANESWAR
Date : 20-4-2010

MESSAGE

I am glad to know that the Oriya Cultural & Welfare Association, New Delhi is going to bring out its fourth edition of souvenir both in Oriya and English language shortly.

I convey my best wishes to all the members of the Association and with the publication all success.

(NAVEEN PATNAIK)

श्रीकान्त कुमार जेना

SRIKANT KUMAR JENA

रसायन एवं उर्वरक राज्य मंत्री
भारत सरकार
शास्त्री भवन, नई दिल्ली - 110 001

MINISTER OF STATE FOR
CHEMICALS & FERTILIZERS
GOVERNMENT OF INDIA
SHASTRI BHAVAN, NEW DELHI - 110 001

Ref. No. :
Dated : July 6, 2010

MESSAGE

I am glad to know that Oriya Cultural & Welfare Association, New Delhi has been celebrating Lord Vinayak's Puja with great pump and also organizing Blood Donation Camp and distributing school bags and books to oriya learning students in New Delhi.

To commemorate the occasion the Association is also bringing out a Souvenir containing articles in Oriya language which shall be distributed amongst the Oriya speaking people in the Capital.

I extend my heartiest congratulations on this occasion and wish the function a great success.

(Srikant Kumar Jena)

PRATAP JENA
MINISTER OF STATE (IND.)
School & Mass Education
Orissa

Phone: Office : (0674) 2536916
Res. :
EPABX : 2187

D.O. No. 1375/MOSSME
BHUBANESWAR
Date : 3-7-2010

MESSAGE

I am happy to note that Oriya Cultural and Welfare Association, New Delhi is going to publish its fourth edition of Souvenir in Oriya and English.

Oriya Cultural and Welfare Association has been making laudable effort to promote Oriya culture and literature in New Delhi. The Association makes every effort to protect interests of people from Oriya community and provides all facilities from people of Orissa when they are on visit to New Delhi.

Orissa is bestowed with great art and culture adn in New Delhi Oriya Cultural and Welfare Association must take credit for spreading our Oriya art and culture.

Now they are going to publish their fourth edition of the Souvenir in Oriya and English and for this I wish all success for the publication.

PRATAP JENA

SHRI SURJYA NARAYAN PATRO
MINISTER
Revenue & Disaster Management
Orissa

Phone { Office : (0674) 2536952
EPABX : 2173
Res. : (0674) 2555244
E-mail : surjyapatro@rediffmail.com

D.O. No. : 1405/MR&DM
BHUBANESWAR
Dated the 25/6/2010

MESSAGE

I am extremely happy to know that the orissa Cultural and Welfare Association, New Delhi is going to publish the 4th Edition of its Annual Souvenir. The Association is committed for progpagation of the rich cultural heritage of Orissa. They are also constantly trying to take up different welfare measures for the poor and down-troddens since last 4 years. Their achievement is praise-worthy. Culture is the principal force to create good motivation inside the heart of ha human being and literature orients him to express his feeling. For the achievement of these twin objectives, the association is endeavouring from the beginning.

I wish the publication of their Souvenir to be a grand success.

(Surjya Narayan Patro)

Dr. Prasanna Kumar Patasani

D. Litt (Utkal) D. Sc. (Swiss) Ph. D (Africa)
MEMBER OF PARLIAMENT (LOK SABHA)

Member : *Committee of Parliament of Official Language*
Member : *Standing Committee of Defence*

11, Mahadev Road,
New Delhi-110001
Phone : 011-23717559

02, Nayapalli
Bhubanesar-751012
Phone : 0674-2530888

MESSAGE

ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ଓଡ଼ିଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ମଙ୍ଗଳକାରୀ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରବାସୀ ଦିଲ୍ଲୀ ଓଡ଼ିଆ ସମାଜ ଭିତରେ ଏକ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଲୋକ କଲ୍ୟାଣ କାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଏହାର ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ରକ୍ତଦାନ ଶିବିରରେ ଯୋଗଦାନ କରି ମୁଁ ଗର୍ବିତ । ସବୁଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ଦାନ ରକ୍ତଦାନ । ଶୃଙ୍ଖଳାର ସହିତ ଏହି ପବିତ୍ରତମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଦସ୍ୟ ମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପାଦନ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଅସୀମ ତ୍ୟାଗ ଓ ସଂକଳ୍ପ ଆହୁରି ଆଗକୁ ନେବାରେ ପ୍ରେରଣାର ପ୍ରପାତ ହେଉ ।

ବିନୀତ

ଡାଃ. ପ୍ରଶନ୍ନ କୁମାର ପାଟଶାଣି
ସାଂସଦ (ଲୋକସଭା)

Gandhi Nagar 2nd Lane (Extn.)
Berhampur - 760 001 (Gm.)
Telefax : 0680 - 2221234

Ref. No. : 612
Date : 7.7.10

SRI SIDHANT MOHAPATRA
MEMBER OF PARLIMANT
(Lok Sabha)
Berhampur, Ganjam, Odisha

MESSAGE

I am very glad to know that the Oriya Cultural & Welfare Association, New Delhi has been observing Lord Vinayak's Puja with great pump and show every year since 1992 and also delighted to know that the association is deeply involved in various social and welfare activities like organizing blood donation camps and distribution of school bags among Oriya learning students in New Delhi. This is a notable step to preserve, protect and propagate our cultural heritage. I would like to thank all the members of the association for their noble venture.

Fourth edition of its souvenir is being brought out in commemoration. I wish the publication all success.

(Sidhant Mohapatra)

Dr. Arun Kumar Rath
M. Sc., Ph. D., IAS (Retd.)
Professor and Chairman (Public Policy)
Management Development Institute, Gurgaon
(Former Secretary, Education, Govt. of India)

D-701, Jagran Apartment,
Plot No. 15, Sector-22, Dwarka,
New Delhi-110077
Mobile : 9910436439
E-mail : arun.rath@yahoo.com

Date : 8/7/2010

MESSAGE

I am happy to know that Oriya Cultural & Welfare Assoication, New Delhi is going to bring the fourth edition of its colorful souvenir like previous years.

The Oriya Cultural & Welfare Association is a very committed association which is constantly trying to preserve, protect and propagate the culture and heritage of Odisha. Apart from this, the Association is undertaking various chartiable programs in Delhi and NCR.

I thank all the members fo the Association for their noble venture and wish the souvenir all success.

Arun Kumar Rath

N. C. PADHI, *I. P. S. (Retd.)*
Formerly
Secretary to Govt. of India
Dept. of Secuirty, Cab. Sectt.

484, Chandanwari Appts.,
Plot No. 8, Sector-10, Dwarka
New Delhi-110075

T. : +91-11-28083392
+91-9810105618
E-mail : ncpadhi@gmail.com

MESSAGE

I was very happy to learn that the Odiya Cultural & Welfare Association, Delhi is publishing its fourth Souvenir. I recall as a small child in the late 50s, Odiyas of Delhi (at that time a very small town in and around Lutyens Delhi), in search of their cultural identiy, were a very close knit community which frequently met for dinners in someone or others house lawns. Over the past six decades both Delhi and the Odiyas in Delhi have grown beyond immagination and are a success story in every sphere of Delhi's existence. Such publications are a way to help people relate to their cultural identity in a city so large and lifestyles so hectic that personal meetings are no longer an in an easy option.

I wish the publication all success.

20/6/2010

N.C.Padhi

MESSAGE

ORIOZ, the Association of Odiya people in Australia, is proud to send a message to **Oriya Cultural & Welfare Association** on the occasion of publication of its 4th edition of Souvenir.

Once away from home land, we all face the challenge to remain connected to our own culture and traditions. The nature and intensity of this challenge can vary depending on where we are placed in our new place. While being within India is no doubt a lesser challenge compared to people like us who are in much different cultural and settlement type set up. Within India, where ever you are, common cultural practices and traditions across all cultural, language and religion groups help much to reinforce some of our cultural values and practices. But, the story of expatriates like us is bit different. However, it is this hope to see we and our children continue to celebrate and appreciate our cultural values as Odiyas, that brings us Odiyas together where ever we are.

We Odiyas of Australia have managed to formalise the community in form of an incorporated (equivalent to registered) entity called ORIOZ. Australia is a big country and bringing all Odiyas together under one umbrella is a massive task even though the total number of Odiyas is much smaller compared to places like Unites States of America. But, I am proud to say that we enjoywide support of Odiyas living in Australia; predominantly from the states in eastern coast of Australia. We have been successfully organising a gathering of Odiyas every 2nd year at the national level. The most recent one (Srujani) we had was in April 2010.

One of the objectives of ORIOZ is to provide basic information to anyone from Odisha moving to Australia either with an intention of temporary residence or permanent residency. We have always tried to tap into our community members' local knowledge and respond to such requests on a voluntary capacity. Please do visit our website www.orioz.org.au .

On behalf of the Odiyas in Australia and ORIOZ I send you best wishes.

Rajsekhara Acharya
President

Reg. Office : 51 Lawrence Avenue, Airport West, VIC 3042, Australia
Ph: 61 03 9374 3590, Email - oriozcommunity@gmail.com, Web: www.orioz.org.au

THE ORISSA SOCIETY OF THE AMERCIAS

OSA Executives

President
Dr Bigyani Das
(410) 531-7445
president@orissasociety.org

Vice President
Pradeep Mohapatra
(973) 753-7857
pagela@yahoo.com

Secretary
Dr Annapuma Pandey
(831) 332-2320
apandey101@gmail.com

Treasurer
Dr Akhileswar Patel
(732) 561-3066
Akhileswar.Patel@gmail.com

Past President
Pratap Das
(4301) 972-8059
pratapdas1@gmail.com

Editors
Sridhar Rana
(908) 269-5264
sridhar_rana@yahoo.com

Dr Julie Acharya Ray
(807) 415-9490
ankapa67@yahoo.com

Web Designer
Sarang Mahatwo
(908) 269-5235
m_sarang@yahoo.com

To:
Oriya Cultural & Welfare Association (OCWA)
Regd. Office: BD-11, Janakpuri, New Delhi-58, India

From:
Dr Bigyani Das
President, The Orissa Society of the Americas (OSA)
4525 Rutherford way Dayton, MD 21036

June 24, 2010

Dear Executives of OCWA

We are extremely delighted to know that Oriya Cultural & Welfare Association (OCWA), New Delhi, will be organizing Ganesh Chaturthi Pujan and will be publishing the 4th edition of its souvenir to commemorate the occasion. Nothing happens without a leader and dedicated volunteers. This is a very noble work as regards promoting and propagating the language and culture of Orissa and bringing Oriyas together for a great mission.

We, the executives of The Orissa Society of the Americas (OSA) wish OCWA all the success for the upcoming Ganesh Chaturthi Pujan event.

The endeavor of the organizers in bringing out the souvenir is a warm welcoming step and we express our hearty wishes for the success of this effort.

The Orissa Society of the Americas (OSA) will hold its 41st Annual convention at Sofitel hotel near San Francisco, California during July 2nd-4th, 2010. As the President of OSA, and on behalf of the organization, it is my privilege to invite you all to attend OSA Convention.

Sincerely,

Bigyani Das

Bigyani Das
President, The Orissa Society of the Americas (OSA)

On behalf of OSA National Executives
Dr Bigyani Das, President
Pradeep Mohapatra, Vice President
Dr Annapuma Pandey, Secretary
Dr Akhileswar Patel, Treasurer

4525 Rutherford Way, Dayton, MD, 21036, USA Phone: (410) 531-7445
Website: www.orissasociety.org E-mail: president@orissasociety.org

APPRECIATION

Sri Ganesh Chaturthi Puja and all other events of OCWA justified a guts wrenching majestic success of will power that can melt any rock solid obstacle.

Points of Appreciations :

- At first on behalf of all the members of OCWA, we are whole heartedly thankful to Lord Ganesha for blessing us with all the strength and stamina to execute Sri Ganesh Puja celebration and other events with absolutely zero mishap.
- A warm thanks to all the devotees of Lord Ganesha and the Odia community for participating in this event with the height of energy and spirit.
- A hats off gratitude to all the members of OCWA for making Sri Ganesh Puja Celebration a grand success. Major contribution in terms of time and effort were given by Sri. Pradeepta Bhuyan, Dr. Sanat Sahoo, Sri. Ajay Mohanty, Shri Prakash Chandra Prusty and Shri Surajit Pattnaik. Also the contribution of Shri Mukti Kanta Nayak and Shri Ramnath Sahoo cannot be ignored.
- Special thanks to few extraordinary personalities who completed few unique tasks. Sri. Prasanta Das for settling OCWA's accounts, Sri. Sandeepta Rout for ground permission to media management. Shri Bibekanand Pattanaik for getting Oriya DTP work done through Sh. Laxmi Dhar Nayak (Gagan) from Baripada.
- Kudos to Sri. Pradeep Sahoo, Dr. Sanat Sahoo, Shri Ranjan Biswal, Sh. Bhaskar Ch. Behera and Shri Prakash Chandra Prusty for arranging advertisements for our souvenir.
- Appreciations for Sponsorship : Shri Ravilal Thapa and Shri Samish Mohanty.
- Hats off standing ovation to M/s 24 Plus Security Pvt. Ltd. and M/s SDS Securites Pvt. Ltd. for security arrangements on the day of Shri Ganesh Chaturthi Puja.
- A richy treaty thanks to Shri Banoj Pradhan for arranging family picnic, Shri Santosh Panda for taking active participation in Blood Donation Camp, Shri Dinesh Goel, Chartered Accountant for taking care of audit and other tax matters selflessly . Shri Pratap Jena for redesigning the website.
- We will fail in our duty if we do not put on record the marvellous work (proof reading of the entire souvenir 2010) done by Akita Mohanty and Aditi Mohanty.
- Apologies if we miss out someone.

We are so blessed that we are associated with such multi skilled extraordinary personalities. Let Shri Ganesha bless all of them with the glitters of health, wealth, peace and prosperity in life.

Regards
Team OCWA

THROUGH HUMANITY TO PEACE

Indian Red Cross Society

(CONSTITUTED UNDER ACT XV OF 1920)

Telegrams : "INDCROSS"
Telefax : 91-11-23717454
Phones : (PBX Lines) 23716441, 42, 43
23716426 & 23716916
Website : www.indianredcross.org

Headquarters :
1, RED CROSS ROAD,
NEW DELHI - 110 001

Ref. No. : M/12012/12/09-BB/12278

Dated : 3rd December, 2009

The Oriya Cultural & Welfare Association,
BD-11, Janak Puri,
New Delhi - 110 058

Dear Sir,

We thank you for your generous cooperation in permitting us to collect blood from the voluntary blood donors of your Organization, it shall help a lot towards the success of the Indian Red Cross Society, Blood Bank in saving many a precious human lives.

This great humanitarian service cannot be carried on without the active cooperation and selfless spirit shown by voluntary blood donors and voluntary workers. We hope in future you shall continue encouraging us.

Enclosed, please find herewith a copy of the list of 36 blood donors who donated their blood on 22-11-2009.

Thanking you,

Sincerely yours,

(Dr. S. P. Jindal)
Dy. Director, Blood Bank,
Indian Red Cross Society

List of the volunteers who donated their blood at Oriya Cultural & Welfare Association on 22-11-2009

S. No.	R. No.	Name	Address	Age	Sex	Blood Group	Phone No.
1.	16482	Mr. Ranjan Biswal	Oriya Cultural & Welfare Association	38	M	O+ve	9818113778
2.	16483	Mr. Pradeepta Bhuyan	Oriya Cultural & Welfare Association	42	M	B+ve	9868357661
3.	16484	Mr. Prashanta Das	Oriya Cultural & Welfare Association	35	M	O+ve	9868090272
4.	16485	Mr. Santosh Kumar Panda	Oriya Cultural & Welfare Association	34	M	A+ve	9555176050
5.	16486	Mr. G. P. Samanta	Oriya Cultural & Welfare Association	49	M	A+ve	9868125080
6.	16487	Mr. Prabhat Kishore Bhuyan	Oriya Cultural & Welfare Association	39	M	O+ve	9868783788
7.	16488	Mr. Ajay Mohanty	Oriya Cultural & Welfare Association	40	M	B+ve	9810973244
8.	16489	Mr. K. C. Ojha	Oriya Cultural & Welfare Association	45	M	B+ve	9873235020
9.	16490	Mr. Vinod Sarin	Oriya Cultural & Welfare Association	41	M	O+ve	9958314298
10.	16491	Mr. Pradeep Rout	Oriya Cultural & Welfare Association	36	M	B+ve	9350506074
11.	16492	Mr. Manoj Kumar	Oriya Cultural & Welfare Association	35	M	O+ve	9871838118
12.	16493	Mr. Guanidhi Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	38	M	O+ve	9868615995
13.	16494	Mr. Pradeep Kumar Parija	Oriya Cultural & Welfare Association	34	M	B+ve	9899204390
14.	16495	Mr. Sanjeeb Kumar Subudhi	Oriya Cultural & Welfare Association	35	M	B+ve	9818244330
15.	16496	Mr. Rajiv Kumar	Oriya Cultural & Welfare Association	30	M	B+ve	9891174694
16.	16497	Mr. Pradip Kumar Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	37	M	B+ve	9811352768
17.	16498	Mr. Shrinibas Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	29	M	A+ve	9996788213
18.	16499	Mr. Arbinda Behera	Oriya Cultural & Welfare Association	29	M	A+ve	9990802765
19.	16500	Mr. Hrudaya Ranjan Bhuyan	Oriya Cultural & Welfare Association	32	M	O+ve	995825733
20.	16851	Mr. Maheshwar Dash	Oriya Cultural & Welfare Association	36	M	O+ve	9868093115
21.	16852	Mr. Jitendra Kumar Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	37	M	O+ve	9899124290
22.	16853	Mr. Biswa Ranjan Dhal	Oriya Cultural & Welfare Association	22	M	B+ve	9873173480
23.	16854	Mr. Aurobinda Mohanty	Oriya Cultural & Welfare Association	29	M	B+ve	9999767681

24.	16855	Mr. Rahas Bihari Panda	Oriya Cultural & Welfare Association	31	M	A+ve	9313521779
25.	16856	Mr. Rajiv Kumar Bhatia	Oriya Cultural & Welfare Association	44	M	B+ve	9810663802
26.	16857	Mr. Nikunja Bihari Behera	Oriya Cultural & Welfare Association	23	M	O+ve	9310868065
27.	16858	Mr. Ramesh Chandra Swain	Oriya Cultural & Welfare Association	25	M	B+ve	9015587908
28.	16859	Mr. Manoranjan Saha	Oriya Cultural & Welfare Association	34	M	O+ve	9313007797
29.	16860	Mr. Sanjit Mohanty	Oriya Cultural & Welfare Association	30	M	O-ve	9871146773
30.	16861	Mr. Sarada Prasan Muduli	Oriya Cultural & Welfare Association	30	M	B+ve	9971070258
31.	16862	Mr. Pradeep Kumar Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	40	M	B+ve	9810323481
32.	16863	Mr. Suresh Kumar Swain	Oriya Cultural & Welfare Association	28	M	AB+ve	9868945771
33.	16864	Mr. Anant Charan Das	Oriya Cultural & Welfare Association	25	M	A+ve	9868945771
34.	16865	Mr. Prashant Bhuyan	Oriya Cultural & Welfare Association	22	M	A+ve	9868224063
35.	16866	Mr. Pratap Kumar Sahoo	Oriya Cultural & Welfare Association	36	M	AB+ve	9873785607
36.	16867	Mr. Sandipta Rout	Oriya Cultural & Welfare Association	39	M	O+ve	9810082449

With Best Compliments from :

AJAY KUMAR
09311040621

NICE TOURS & TRAVELS

- **Arrangements for booking of International / Domestic Air Tickets / Train Tickets, Hotel Booking & Package Tour, anywhere all over India & Abroad.**
- **Booking of DLY/DLZ Cars & Luxury Cars, 2x2 Luxury & Volvo A/c & Non A/c Buses.**

17A/13, W.E.A., Opp. Jessa Ram Hospital, Gurudwara Road Karol Bagh, New Delhi-110005 • Ph. : 011- 28750824 • E-mail : nicetourtravel@yahoo.com

ଓଁ ଶ୍ରୀ ସାଇରାମ

ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବା

ଜନ୍ତୁନାଂ ନରଜନ୍ମ ଦୁଲର୍ଭମ ; ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ମଣିଷ ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ । ତାକୁ ଭଗବାନ ନିଜର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଗଢିଛନ୍ତି । ଏହି ଦିବ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବା ମଣିଷ ପାଇଁ ଏକ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ । ସେଥିପାଇଁ ମଣିଷ ତା ଜୀବନ କାଳ ଭିତରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଚଳିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ସାଂସାରିକ ମାୟାରେ ମଣିଷ ତାର ଦିବ୍ୟ ପଥରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଭଲ ମନ୍ଦ ବିଚାର କରିବାର ଶକ୍ତି ହରାଇ ବସେ । ଶିଶୁଟି ମାତୃ ଗର୍ଭରେ ଥିବା ବେଳେ ତାର ଦୁଇ ହାତ ଯୋଡି ଆଣ୍ଠୁମାଡି ମସ୍ତକ ନତ କରି ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାର ବିନମ୍ର ପ୍ରଣାମ ଜଣାଉଥାଏ ଏବଂ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ଚକ୍ରରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଏ । ମାତୃ ଗର୍ଭରୁ ଭୁମିଷ୍ଠ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ କୋ ଅହଂ, କୋ ଅହଂ ଚିତ୍କାର କରି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସଂସାରର ମାୟା ମୋହର ପ୍ରଦ୍ୟୁଷଣରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇ ତାର ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କୁ ଭୁଲିଯାଏ ଏବଂ ସାଂସାରିକ ଭୋଗ ବିଳାସ ତା ପାଇଁ ସର୍ବସ୍ୱ ହୋଇଯାଏ ।

ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ବିଚିତ୍ରମୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ଚୌରାଅଶି ଲକ୍ଷ ଯୋନିରେ ଜନ୍ମିତ ଜୀବମାନଙ୍କର ଜୀବନ ପକ୍ରିୟା ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଖାଇବା, ପିଇବା, ନିଦ୍ରାଯିବା ପରି ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବା ସହିତ ନିଜର ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ବିହୀନ ହୋଇଥିବାରୁ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ବୁଝି ନ ପାରିବା ଦ୍ୱାରା ଭଗବାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ ହିଁ ଭଗବତ ସତ୍ତା ଉପଲବ୍ଧି କରିବାର ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ପାଇପାରିଛି ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଲେଖି ସାରିବା ପରେ ବ୍ୟାସ ଦେବଙ୍କୁ ତାର ସାରମର୍ମ ବିଷୟରେ ପଚାରା ଯିବାରୁ ସେ କହିଥିଲେ ପରୋପକାରାୟ ସ୍ୱର୍ଗାୟଃ, ପାପାୟଃ ପରପୀଡନମ । କେବଳ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବା ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଧର୍ମ । ମାନବ ଜନ୍ମ ହୋଇ ତାର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା ତାର ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାର ଜିଜ୍ଞାସା । ତା ପରେ ଭଗବତ ସତ୍ତା ଉପଲବ୍ଧି କରି ତାଙ୍କ ପାଦରେ ଶରଣ ନେବା ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସର୍ବଶେଷରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିଜକୁ ଦାସାନୁଦାସ ଭାବି ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ନିଜର ଧନ ଜନ ପ୍ରାଣ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନବିକତା ।

ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବ ଶକ୍ତିମାନ, ସର୍ବଜ୍ଞ ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରତିଟି ଅଣୁ ଠାରୁ ପରମାଣୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସତ୍ତା ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାନବ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ପାରେ । ଏଥିପାଇଁ ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ, ଶାନ୍ତି, ପ୍ରେମ ଓ ଅହିଂସା ରୂପକ ପଞ୍ଚ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଶୃଙ୍ଖଳା ସହ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ଜୀବନରେ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ ଓ ମୋକ୍ଷ ପରି ଚାରି ପୁରୁଷାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମଣିଷକୁ ଗତି କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ତେଣୁ ଧର୍ମକୁ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ଏବଂ କାମକୁ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ତାର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ତାର ଦୈବ ପ୍ରୀତି, ପାପ ଭୀତି ଓ ସଂଘ ନୀତି ଜାଗ୍ରତ ହେବା ସହିତ ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବାର ଦିବ୍ୟ ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ ହେବ ।

ବିଶ୍ୱର ଆବହମାନ କାଳରୁ ଯାହା ସବୁ ବେଦ ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ସେଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଅନ୍ୟର ସେବା ବା ଉପକାର କରିବା ପାଇଁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସାଧୁ, ସନ୍ଥ, ମହର୍ଷି ଓ ନରପତିମାନେ ନିଜର ଧନ ଜନ ଏପରିକି ନିଜର ଜୀବନ ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରି ନାହାନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଋଷି ଦଧିଚି ଯିଏକି ବିଶ୍ୱର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ନିଜର ଅସ୍ଥିକୁ ଦାନ କରି ଅମର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ଶାସ୍ତ୍ର କହେ :

'ପରୋପକାରାୟ ବହନ୍ତି ନଦ୍ୟାଃ

ପରୋପକାରାୟ ଫଳନ୍ତି ବୃକ୍ଷାଃ

ପରୋପକାରାୟ ଦୁହ୍ୟେନ୍ତେ ଗାବ୍ୟାଃ

ପରୋପକାରାର୍ଥଂ ଇଦଂ ଶରୀରଂ ।'

ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ନଦୀ ବନ ପାହାଡ ଭେଦ କରି ତାର ଅନ୍ତିମ ସଙ୍ଗମ ସାଗରରେ ମିଶିବା ସହିତ ତାର ଦୁଇ କୂଳର ହିତ ସାଧନ କରିଥାଏ । ବୃକ୍ଷ ତାର ଫୁଲ ଫଳ କାଠ ଛାୟା ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ଜଗତ ପାଇଁ ଦାନ କରିଥାଏ । ଗୋମାତା ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ଅମୃତ ସମ କ୍ଷୀର ଦାନ କରିଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଏ ମାନବ ଜନ୍ମ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ପ୍ରତି ମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ଅନ୍ୟର ସେବା କରିବା ତାର ଜୀବନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅବତାର କାଳରେ ମହାବୀର ହନୁମାନ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଅର୍ପଣ କରିବା ସହିତ ରାମ ନାମକୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରତି ଲୋମକୋପରେ ଉଦ୍‌ଜୀବିତ କରିଥିଲେ । ସାମାନ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୁଷାଟିଏ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଇଁ ସେତୁ ବନ୍ଧରେ ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ଚିରଦିନ ଅମର ହୋଇ ରହିଛି ।

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଗୋପପୁରରେ ରହି ଅପାଠୁଆ ନିରୀହ ଗୋପି ଗୋପାଳୁଣୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ବଳ ଗୋରୁ ଗାଇଙ୍କର ସେବା କରି ଜଗତ ବାସୀଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି । ଏପରିକି ତାଙ୍କର ଛୟାଅଶୀ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ସେ ନିଜେ ତାଙ୍କ ସଖା ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ରଥର ସାରଥୀ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଯୁଦ୍ଧ ସରିଲା ବେଳେ ରଥରେ ଯୋଚା ଯାଇଥିବା ଅଶ୍ୱମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସେବା ଶୁଶ୍ରୁସା କରୁଥିଲେ । ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସମ୍ରାଟ ହେଲା ପରେ ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ କଲା ବେଳେ ପ୍ରଭୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଇଁଠା ପତ୍ର ଉଠାଇବା ପରି ସେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିଥିଲେ । ଏଇଥିରୁ ସେବାର ମହତ୍ତ୍ୱ କେତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ ।

ଭଗବାନ ଯିଶୁ ସବୁ ବେଳେ ଅନ୍ୟର ସେବା କରିବା ସହିତ ନିଜର ପଡୋଶୀଙ୍କର ସେବା କରିବା ପାଇଁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି । ସେ କହନ୍ତି 'Love your fellowman and serve them.' ଇସଲାମ ଧର୍ମର ଗୁରୁ ମହମ୍ମଦ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ମହତ୍ତ୍ୱ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ କହନ୍ତି 'I shall love all mankind (ISLAM)'.

ଭଗବାନ୍ ବୁଦ୍ଧ ଅହିଂସା ପରମ ଧର୍ମ ଓ କାମନାର ବିନାଶ ହିଁ ଦୁଃଖର ବିନାଶ ବୋଲି ଦିବ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିଯାଇଛନ୍ତି ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ, ମଦର ଟେରେସା, ବିନୋବା ଭାବେ ପରି ମହାପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ମାନେ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ଆଜି ବିଶ୍ୱ ବନ୍ଦିତ ହୋଇପାରିଚନ୍ତି । ସନ୍ଥ ଭୀମ ଭୋଇ ଅନ୍ଧ ସାଧୁ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସବୁ ବେଳେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସହିତ କହୁଥିଲେ - ମୋ ଜୀବନ ପଛେ ନର୍କେ ପଡିଥାଉ ଜଗତ ଉଦ୍ଧାର ପାଉ । ପଣ୍ଡିତ ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ନିଜ ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ମୂହୁର୍ତ୍ତ ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟାକ୍ଲିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜର ସମସ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିନିଯୋଗ କରି ଆଜି ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷ ରୂପେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି । ଦେଶ ମାତୃକାର ସେବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ସହିତ ଗାଇଛନ୍ତି - ମିଶୁ ମୋର ଦେହ ଏ ଦେଶ ମାଟିରେ ଦେଶବାସୀ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ପିଠିରେ, ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପଥରେ ଅଛି ଯେତେ ଗାଡ, ପୁରୁ ପଡି ତହିଁ ମୋର ମାଂସ ହାଡ । ସେ ପୁଣି କହିଛନ୍ତି ମାନବ ଜୀବନ ନୁହଁଇ କେବଳ ବର୍ଷ, ମାସ, ଦିନ, ଦଣ୍ଡ । କର୍ମେ ଯିଏ ନର କର୍ମ

ଏକାତାର ଜୀବନର ମାନଦଣ୍ଡ ।

ମାନବ ଜୀବନ ଆସକ୍ତି, ଆଶଙ୍କା, ହତାଶା, ଦୁଃଖ ଓ ସଂଶୟର ବସାଘର । ଜୀବନଟା ଭୟ ସଙ୍କୁଳ । ଏଭଳି ଅନିତ୍ୟ ଜୀବନରେ ସୁଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ । ନିର୍ଭୟ ଜୀବନ ସମ୍ଭବ କେବଳ ଭଗବତ ସଙ୍ଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରିବା । ଧନ ଆସେ ଚାଲିଯାଏ କିନ୍ତୁ ନୈତିକତା ଆସେ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଏହି ନୈତିକତା ହିଁ ମାନବ ଜୀବନର ଏକ ମାତ୍ର ସମ୍ବଳ ଏହା ପାଇବା ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ମାର୍ଗ ହେଲା ପର ଉପକାର କରିବା ।

ଭଗବାନ ସତ୍ୟସାଇ ବାବା କହନ୍ତି ପକ୍ଷୀ ଦୁଇଟି ଡେଣା ସାହାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଡ଼ିବା ପରି ମଣିଷର ଦୁଇଟି ଡେଣା ହେଲା ପ୍ରେମ ଓ ସେବା । ପ୍ରେମ ମଣିଷର ଜନ୍ମଗତ ସ୍ୱଭାବ । ସେହି ଦୈବୀ ସଂପତ୍ତ ପ୍ରେମର ପରିପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ସେବା । ବାବା କହନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ପାଅ ଏବଂ ସେବା କର । କାହାକୁ ଘୃଣା କର ନାହିଁ । ଯେତେ ଦୂର ସମ୍ଭବ ନିଜ ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କର । ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ନ ପାରିଲେ ସୁଦ୍ଧା କେବେ ହେଲେ କାହାରି ଅନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ପରର ଅମଙ୍ଗଳ ଚିନ୍ତା କରିବା ଠାରୁ ଆଉ ମହାପାପ କିଛି ନାହିଁ । ତେଣୁ କାୟ ମନ ବାକ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ପାରିଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ପ୍ରିୟ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଥାଏ ।

ମଣିଷ ଯାହା କିଛି କରୁଛି ତାହାର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଆନନ୍ଦ ପାଇବା ପୃଥିବୀ ନର ଓ ନାରାୟଣଙ୍କ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ । ନରକୁ ନାରାୟଣରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ନିଜେ ସେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ମାନବ ଜୀବନ ଏକ କ୍ଷଣ ସ୍ଥାୟୀ ମେଳା । ଏହା ସଞ୍ଜ ବେଳକୁ ମଉଳି ଯାଉଥିବା ଫୁଲ ପରି ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯିବ । ଯେତେ ବେଳେ ସମସ୍ତ ଶାରୀରିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ।ପ୍ରତି କଥା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ସେ ଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଶରୀର ମନ ଧନ ସଂପତ୍ତି ସବୁ କିଛି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ନିକଟରେ ସମର୍ପି ଦେଇ ତାଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତରେ କର୍ମ କରିବା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ମାନବ ଧର୍ମ । ସେହି ଦିବ୍ୟ ମାର୍ଗଟି ହେଉଛି ସେବା । ସେବା ଯାହା ସୁଗନ୍ଧି ବିତରଣ କରେ । ସେବା ଦ୍ୱାରା ଷଡ ରିପୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାନ୍ତି । ନମ୍ରତା, ଦୟା, ତ୍ୟାଗ ପରି ଦିବ୍ୟ ଗୁଣମାନ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ।

ସେବା ପରି ଦିବ୍ୟ କର୍ମର ପରିପ୍ରକାଶ ନିଜ ପରିବାର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରେମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ ବାସ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ମନ ବୃତ୍ତି ହିଁ ସମାଜ ଦେଶ ତଥା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ସେବା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇଥାଏ । "ବୈକୁଣ୍ଠ ସମାନ ଆହା ଅଟେ ସେହି ଘର ପରସ୍ପର ସେବା ପ୍ରେମ ଥାଏ ନିରନ୍ତର ।" ସତ୍ୟସାଇ ବାବା କହନ୍ତି ଅନ୍ୟର ସେବା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜେ ନିଜର ସେବକ ହେବା ଦରକାର । ଯିଏ ଭଲ କିଙ୍କର ହୋଇପାରେ ସେ ଦିନେ ଶଙ୍କର ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପାଇଥାଏ । ମାନସିକ ଉତ୍ତେଜନାର ସଦା ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ବଳୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଟଳ ଭଗବତ ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସେବା ହେଉଛି ଏକ ମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ ଯିଏ ଉତ୍ତମ ସେବକ ହୋଇଥାଏ ସେ ଦିନେ ନାୟକ ହେବାର ଯୋଗ୍ୟତା ପାଏ । ସେବା ଭାବ ଏକ ଦୈବୀ ଗୁଣ । ଏହା ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରେ । ସେବା ଏକ ଉପାସନା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଇଁ ନୈବେଦ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ସେବା ଠାରୁ ବଡ଼ ତପସ୍ୟା ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଜୀବନର ଅନ୍ୟ ନାମ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନ । ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାୟ । ସେବା କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ହେଉ ନ ଥିବା ଜୀବନ ଏକ ଆଲୋକ ବିହୀନ ଗୃହ ସମାନ । ଠିକ୍ ଯେପରି ଭଗବାନଙ୍କ ଗୁଣ ଗାନ କରା ଯାଉ ନ ଥିବା ଗୃହ ଏକ ଗୁମ୍ଫା ସଦୃଶ । ସତ୍ୟ ସାଇ ବାବା କହନ୍ତି ସବୁ ବେଳେ ସେବା ପାଇଁ ଉତ୍କଣ୍ଠା ସହ ଅନାଇ ରହିଥାଅ । ତାର ସାମାନ୍ୟ ସଙ୍କେତ ପାଇଲା ମାତ୍ରେ ଯେଉଁଠାରେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥାଅ ପଛକେ ତୁମେ ଶକ୍ତି ଓ ଦକ୍ଷତା ମୁତାବକ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠ । ସେବାର ପରିସୀମାକୁ ବିଚାର ନ କରି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସେବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ।

ଭଗବାନ ତୁମକୁ ଏ ସୁଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନୁଭବ କର । ତାହା ହିଁ ମାନବ ସାଧନାର ମାନଦଣ୍ଡ । ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରକୃତ ମଣିଷ ପଣିଆ ପ୍ରକଟିତ ହୁଏ । ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ହୃଦୟରେ ଏହା ସଂପାଦିତ ହେବ ତାହା ବିଶାଳ ଓ ନିର୍ମଳ ହେବା ଦରକାର । ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ଓ ହୃଦୟରେ ପବିତ୍ରତା ରହିବା ଦରକାର । ମନୁଷ୍ୟର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ କେବଳ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ଭଗବାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମାନବର ସେବା କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାଧବଙ୍କ ସେବା ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା ଅପେକ୍ଷା ମଣିଷର ସେବା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ । ଭଗବାନ କାହାରି ସେବା ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଣୀ ଭିତରେ ବିଦ୍ୟମାନ ହୋଇଥିବା ଈଶ୍ୱର ସେହି ପ୍ରାଣୀକୁ ସେବା କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଇଥାନ୍ତି । ଅନ୍ୟର ସେବା କରି ସମାଜର ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ଉଚିତ । ମଣିଷର ଦୁଃଖ, ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ରୋଗ, ଶୋକ ଦେଖି ଯଦି ତୁମ ହୃଦୟ ବିଚଳିତ ନ ହେଲା ତେବେ ଭଗବାନଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ରହିଲା କେଉଁଠି ? ମଣିଷର ସେବା କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ତାଲିମ ଦିଅ । ମାନବ ପାଖରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଭା ମାନବ ସମାଜର ସେବା ଦିଗରେ ବିନିଯୋଗ ହେବା ଦରକାର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସେବାରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା । ଏଥିରେ ଯଦି ହେଳା କରାଯାଏ ତେବେ ମାନବ ଜୀବନ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ ।

ମାନବ ଜାତିର ମୌଳିକ ଏକତା ଉପରେ ଆମ ଦେଶ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆସିଛି ଏହି ସତ୍ୟ ସାକାର ହେବ କେବଳ ଉତ୍ସର୍ଗିକୃତ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ । ଭଗବତ ସ୍ପର୍ଶ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ନିଜର ଆଖି ଖୋଲିବାକୁ ହେବ । ପଡୋଶୀ, ପ୍ରିୟଜନମାନଙ୍କର ସେବା କରିବାକୁ ହେବ । ସେହି ମାନେ ହିଁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସାକାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି । ମାନବକୁ ମିଳିଥିବା ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତି କେବଳ ନିଜ ପାଖରେ ରହିଗଲେ ହେବ ନାହିଁ । ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଅଣୁ ସମାଜ ସେବାରେ ଲାଗିବା ଉଚିତ । ଦେହର କ୍ଷତକୁ ଭଲ କରିବା ପାଇଁ ତା ଉପରେ ପଟି ବାନ୍ଧିବା ଓ ମଲମ ଲଗାଇବା ସହିତ ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଠିକ୍ ସେହି ପରି ଆମର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ ଦରକାର ଓ ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସେବା ଦରକାର । ସମାଜ ଆମକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁଖ ସୁବିଧା ଜୀବନ ଯାପନର ଉତ୍ତମ ପରିବେଶ ଯୋଗାଇ ଆସିଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋର କଳି ଯୁଗରେ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ବିଶୃଙ୍ଖଳା, ଅନ୍ୟାୟ, ଅଧର୍ମ ବଢି ଚାଲିଛି ଯେ ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ତାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଛି ମାନବ ଅନ୍ତରରୁ ପ୍ରେମ ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଲୋପ ପାଇ ଯାଉଛି ଏବଂ ତାର ପ୍ରଭାବରେ ସେବା ଠାରୁ ଦୁରେଇ ଯାଇ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ହିଂସା, ଦ୍ୱେଷ ପରି ଦୁର୍ଗୁଣମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଆଜି କାଲି ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜନୈତିକ, ସାମାଜିକ ଏପରି ପାରିବାରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେବା ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ହିଂସା ପରି ବର୍ବରତା ବ୍ୟାପିବାରେ ଲାଗିଛି । ଯାହା ଫଳରେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ହାହାକାରର ବହ୍ନି ଜଳି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଏକ ଭୟ ଓ ସନ୍ଦେହର କୁହେଳିକା ମଧ୍ୟମରେ ଘୋଡାଇ ପକାଉଛି ।

ଯୁବ ସମାଜ ଯେଉଁ ମାନେ ଆଗାମୀ ଦିନର ଦେଶ ଜାତି ତଥା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର କର୍ଣ୍ଣଧାର ହେବେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ସାରିଲା ପରେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ଅବହେଳିତ ନିକ୍ଷେପିତ ନିଜର ମାତୃଭୂମିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ବିଦେଶକୁ ପଳାଇ ଯାଇ କ୍ରୀତଦାସ ସାଜୁଛନ୍ତି । ନିଜର ମାତାର ଦୈନ୍ୟତା ଅବସ୍ଥାକୁ ଭାବି ସେବା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଦେଶୀ ଚାକଚକ୍ୟକୁ ଅନୁଶରଣ କରି ତାର କ୍ରୀତଦାସ ହେଉଛନ୍ତି । ଏପରି ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ କୁଳାଙ୍ଗାର ପୁତ୍ର ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କଣ କୁହାଯାଇପାରେ ? ନିଜର ମାତା ତାର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ସହିତ ଭୋକ ଉପାସ, ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗୁଥିବା ବେଳେ ସେହି ମାତା କୋଳରେ ଜନ୍ମି ଖେଳି କୁଦି ପାଠ ପଢି ବଡ ହୋଇ ତାର ଯେତେବେଳେ ସେବା ଦରକାର ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ତାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ବିଦେଶ ପଳାଇଯିବା କେତେ ଜଘନ୍ୟ ଅପରାଧ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଉଚିତ ।

ଆଜି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ ଜଳର ଯେପରି ଉତ୍କଟ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲାଣି ବିଶେଷ କରି ଋଷିଆ, ଆମେରିକା ପରି ଧନଶାଳୀ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ଉତ୍କଟ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିବା ବେଳେ ସେ ବିଷୟକୁ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ ଚିନ୍ତା କରି ତାର ସମାଧାନର ବାଟ ପାଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆଜି ଭାରତ ବର୍ଷର ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଏତେ ଉତ୍କଟ ହୋଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବରୁ ଲୋକମାନେ ପୋକ ମାଛି ପରି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁବିଧାବାଦି ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବେପରୁଆ ଭାବରେ ଖାଦ୍ୟ, ଜଳ, ବିଦ୍ୟୁତ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପତ୍ତିର ଅପଚୟ କରି ଗର୍ବିତ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅମାନୁଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଏହିପରି ଏକ ସନ୍ଧିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଭଗବାନ ସତ୍ୟସାଇ ବାବା ଖାଦ୍ୟ, ଜଳ, ବିଦ୍ୟୁତ ତଥା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦର ସୁରକ୍ଷା କରି ଏ ବିଶ୍ୱକୁ ଘୋର ଦୁର୍ଗତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ଅନ୍ନଂ ବ୍ରହ୍ମଃ ତାର ଅପଚୟ କରିବା ମହାପାପ ସେ କହନ୍ତି ପ୍ରତି ପରିବାର ଜଣେ ଜଣେ ଦରିଦ୍ର, ଅକର୍ମଣ୍ୟ, ପଙ୍ଗୁ ଲୋକକୁ ପୋଷ୍ୟ କରି ନେଇ ନିଜ ପରିବାର ପାଇଁ ରନ୍ଧା ହେଉଥିବା ଖାଦ୍ୟରୁ କିଛି ବଳକା କରି ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁର ହୋଇଯିବ । ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଯେତେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଭିକାରୀ ବାସ କରନ୍ତି । ସେ ଦେଶ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିନ୍ଦିତ ହୋଇଥାଏ । ବାବା କହନ୍ତି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସହାୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ଜଳ ଓ ବାସ ଦାନ କରେ ଭଗବାନ ତାର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତର ପାଇଁ ବହନ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ପ୍ରତିଦିନ ନିଜ ଖାଦ୍ୟରୁ ସଞ୍ଚୟ କରି ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ନାରାୟଣ ମନେ କରି ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଏକ ପରମ ଧର୍ମ ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ ।

ଭଗବାନ ସତ୍ୟସାଇ ଏହିପରି ସମସ୍ୟାମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଆଜି ପାନୀୟ ଜଳ ପାଇଁ ସେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗଢି ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ପାଇଁ ମାଗଣା ଶିକ୍ଷା ଦାନ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗଢି ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ ସେବାର ମହାତ୍ମ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତବର୍ଷ ଏକ ଗ୍ରାମ ବହୁଳ ଏବଂ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ପ୍ରାୟ ସତୁରି ଭାଗ ଲୋକ ଗ୍ରାମରେ ବାସ କରି ସମଗ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେହି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଆଜି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷାର ଘୋର ଅଭାବ ଭିତରେ ଗତି କରୁଛନ୍ତି । ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାରୁ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଗ୍ରାମ ଗୁଡିକ ହତଶ୍ରୀ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଗ୍ରାମର ସେହି ଶସ୍ୟଭରା ସବୁଜିମା କ୍ଷେତ ଶାଳବଣ ଯାହିରାର ଠାକୁରାଣୀଶାଳ, ଗ୍ରାମ ଦେବୀ ତଥା ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗିଗୁଡିକ ଆଜି ଧ୍ୱଂସ ହୋଇ ମରୁଭୂମିରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲାଣି । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାନବର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନେ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ପରି ଗ୍ରାମ ସେବାକୁ ରାମ ସେବା ଭାବି ଆଗେଇ ଯିବା ଉଚିତ । ଭଗବାନ ସତ୍ୟସାଇ ବାବା ସେହି ଗ୍ରାମ ସେବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆଜି ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଗ୍ରାମ ସେବା ହିଁ ରାମ ସେବାର ଦିବ୍ୟ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଉନ୍ନତି ବିନା ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଅସମ୍ଭବ ।

ଏ ବିଶ୍ୱକୁ ସୁନ୍ଦର, ସରସ ଓ ପ୍ରେମ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନ୍ୟର ସେବା କରିବା ଦରକାର । ସେବା ଖାଲି ଧନ, ଶକ୍ତି ବଳରେ ଯେ କରାଯାଏ ତାହା ନୁହେଁ ଏହା ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ । 'ସମସ୍ତ ଲୋକାଃ ସୁଖିନଃ ଭବନ୍ତୁ' ଏପରି ଦିବ୍ୟ ଚିନ୍ତା ବିଶ୍ୱର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ପାଇ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ସେବା କରିବା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ମନରେ ଦାସାନୁଦାସ ଭାବ ଜାଗ୍ରତ କଲେ ସେବା ଦୈବୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଥାଏ । ପ୍ରେମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବାରେ ମାନବ ନିଜକୁ ସଦା ସର୍ବଦା ନିୟୋଜିତ କରିବା ତାର ଜନ୍ମଗତ ପ୍ରବୃତ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ତାହା ସଂସାରରେ ଆଉ କେଉଁ ଠାରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟକୁ ପଦେ ଦୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଚନ, ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଉପହାର, ଏକ ଉତ୍ତମ ଭଙ୍ଗି, ସହାନୁଭୂତିର ଦୀର୍ଘ ଶ୍ୱାସ,

କରୁଣାର ସଙ୍କେତ, ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ପୁଲକ ଆଣି ପାରିବ ତାହା ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ । ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ବେଳେ ତୁମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିବା ଉଚିତ । କାରଣ ସେ ତୁମକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିବା ତୁମର ଦକ୍ଷତା, ଧନ, ଶକ୍ତି, ସାହସ ବା ପଦବୀ ଦେଇ ଏ ସେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ସତ୍ୟସାଇ ବାବା କହନ୍ତି ଦିନ ଦୁଃଖିଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ବା ଦାନ କଲେ ଦାତାର ଭଣ୍ଡାର ସବୁ ବେଳେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ , କିନ୍ତୁ ଧନକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଲେ ତାହା ଅଜ୍ଞାତରେ ଶୁନ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ସେବା ହିଁ ପ୍ରାଥମିକ ଉପାୟ ଯାହା ହୃଦୟକୁ ନିର୍ମଳ କରି ଦିଏ । ସେବା ମଣିଷର ଅର୍ନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟିକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିଦିଏ । ସମାଜରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କୃପାରୁ ଯିଏ ଯେଉଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ସେହି ଶିକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନ, ଶକ୍ତି ଅର୍ଥ ବଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟର ସେବା କରିବା ପ୍ରତି ମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ଜାଗ୍ରତ ହେବା ଦରକାର । ଯାହା ବସୁଧୈବ କୁଟୁମ୍ବକଂ ପରି ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ଏ ଦିବ୍ୟ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିବା ମାନବ ଯଦି ତାର ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ଖୋଜି ମାଧବ ସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନତ ହେବାର ପ୍ରୟାସ କରେ ତେବେ ଏ କଳି ଯୁଗରେ ନିସ୍ୱାର୍ଥପର, ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବା ହିଁ ତାର ଜୀବନର ବ୍ରତ ହେବା ଉଚିତ । ସେହି ଦିବ୍ୟ ସେବା ବ୍ରତରେ ନିଜର ଧନ ଜନ ମନ ପ୍ରାଣ ସମର୍ପଣ କରି ପାରିଲେ , ମାନବ ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହେବ । ସେହି ଦିବ୍ୟ ଚେତନା ଉତ୍ସାହ ପ୍ରତି ହୃଦୟରେ ପରମେଶ୍ୱର ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ କରନ୍ତୁ ଏହା ହିଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ନିବେଦନ । ଶେଷରେ ....

କୋଟି ଜନ୍ମ ପୁଣ୍ୟ ଫଳରେ
ମିଳେ ମାନବ ଜନ୍ମ
ତାହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ବଢାଅ
ସାଧି ପବିତ୍ର କର୍ମ ।
ମାନବ ସେବା ହିଁ ମାଧବ
ସେବା ଜୀବନେ ବ୍ରତ
କରିଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଶିଷ
ମିଳିଯିବ ନିଶ୍ଚିତ
ସଦା କାୟ, ମନ ବାକ୍ୟରେ
ଆଚର ବିଶ୍ୱ ହିତ
ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ, ସର୍ବଜ୍ଞ
ବିଦ୍ୟମାନ ସର୍ବତ୍ର ।

ସାଇ ଚରଣାଶ୍ରୀତ :
ଇଂ. ଶତୀଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
ମଧୁବନ, ବାରିପଦା, ମୟୁରଭଞ୍ଜ,
ଓଡ଼ିଶା - ୭୫୭୦୦୧.

ଅରୁ ଅପା

ଭାଗବାନ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ସେଦିନ ଆମ ଗାଁର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଖବର କାଗଜ ଧରିଥିବାର ଦେଖି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ଖବର କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ସଂବାଦକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଦଳେ କୂଅ ମୂଳରେ, ଥୋଡ଼େ ରାହାସ ମଣ୍ଡପ ପାଖ ଗଛମୂଳେ ଆଉ ମେଞ୍ଚାଏ ପୋଖରୀ ତୁଠରେ ବସି ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । କିଏ କହୁଥାଏ ବାପ କରିଥିବା ବରକୁ ବାହା ନହୋଇ ଅକୁଟାକୁ ବାହାହୋଇ କିଛି ଠିକ୍ କଲାନାହିଁ ଅରୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବାପା-ମା ମୁହଁରେ କାଳି ବୋଳି ଦେଲାନାହିଁ ଯେ, ଅଜାତିରେ ବାହା ହୋଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳରେ କଳଙ୍କ ଲଗାଇ ଦେଲା । ଅନ୍ୟମାନେ କହୁଥାନ୍ତି- ଅରୁ ଅକୁକୁ ବାହା ହୋଇ ଠିକ୍ କରିଛି । ଏଇଟା ଆଜିର ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଏକ ଶକ୍ତ ଚେତାବନୀ; ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପରି ଅପକର୍ମ କରିବାକୁ ଆଉ କେହି ସାହାସ କରିବେ ନାହିଁ । ଆଜିକାଲି ଜାତି ଅଜାତି ଗୋଟେ କଣ ?

ପ୍ରକାଶିତ ସଂବାଦଟି ଥିଲା- ଅତ୍ୟଧିକ ମଦ୍ୟପାନ କରି ବିବାହ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ଇଞ୍ଜିନିୟର ବରକୁ କନ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରି ସେଇ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ଯୁବକକୁ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ବିବାହ କଲା । ବର ଶିଶୁପାଳ ହୋଇ ଫେରିଗଲା ।

ସତକଥା କହୁଛି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଅରୁ ଅପା ଯେ ଶେଷରେ ମୋତେ ବାହା ହେବ ଏକଥା ମୁଁ କଣ କେବେ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲି ନା ମୋ ପରିବାର କେବେ ଆଶା କରିଥିଲେ । ଯାହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଆଜି ଏମିତି ଚହଳ ପଡ଼ିଛି ।

ଅରୁଅପା! ଆମ ଗାଁ ହରି ମିଶ୍ରଙ୍କ ଝିଅ ଅରୁପମା । ସେ ଯେ କେବଳ ମୋର ଅପା ଥିଲା ତାହା ନୁହେଁ, ମୋ ବୟସର ଯେତେ ପୁଅଝିଅ ଆମ ଗାଁରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଅପା ବୋଲି ଡାକନ୍ତି । ଅରୁ ଅପା ଘର ଆଉ ଆମ ଘର ପ୍ରାୟ ପାଖାପାଖି । ଆମ ବାଡ଼କୁ ତାଙ୍କ ବାଡ଼ ଲାଗିଛି । ଅରୁ ଅପାର ବାପା ହରି ନନେଇ ଆମର ଘର ପୁରୋହିତ । ବାହା ମଙ୍ଗଳା ପରି ଶୁଭ କାମଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କାମ ସେ ଯେମିତି ସୁରୁଖୁରୁରେ ତୁଲାଇ ଦିଅନ୍ତି, ଜନମାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମ ପରିବାର ତାଙ୍କୁ ସେତିକି ବି ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତି । ବିଶେଷ କରି ଅରୁ ଅପା ବୋଉ ଓ ମୋ ବୋଉ ପରସ୍ପର ବଡ଼ ଯୋଡ଼ି । ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେଲେବି ଆମ ଖଣ୍ଡାୟତ ଘରେ ଅରୁ ଅପାର ବୋଉ ମୋ ବୋଉ ସହିତ ମିଶି ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବରା କାକରା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରନ୍ଧା ତରକାରୀ ଖାଇବାର ମୁଁ ଦେଖିଛି ।

ଅରୁ ଅପା ମୋଠାରୁ ବୟସରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ବଡ଼ । ମୋଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଉପରେ ସେ ପଢୁଥିଲା । ସେ ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲକୁ ବାହାରେ ସେ ମୋତେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାଏ ଏବଂ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଫେରେ । ସେ ଯେ କାହିଁକି ମୋତେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ନେବା ଆଣିବା କରୁଥିଲା ତାର ଦୁଇଟା କାରଣ ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହେଲା ମୋ ବୋଉ ତାକୁ କହିଥିଲା, ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା ମୁଁ ଥିଲି ତାର ପହିଲା ନମ୍ବର ବୋଲକରା ଅର୍ଦ୍ଦଳି ।

ଆମ ଘରୁ ଆଚାର ଚୋରି କରିବାଠାରୁ ପରବାଡ଼ିରେ ପଶି କଷିକାକୁଡ଼ି, ପିଜୁଳି, କରମଙ୍ଗା ଚୋରି କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକାମ ଅରୁ ଅପାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମୁଁ କରୁଥିଲି । ଏପରିକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୟସରେ ଓଷା ପୁନେଇଁ ପାଇଁ ବେକେ ପାଣିରେ ପଶି ପୋଖରୀରୁ କଇଁ ବା ପଦ୍ମ ତୋଳିବାଠାରୁ ମେଢ଼ ଭଷାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କାମରେ ସେ ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ନେଉଥିଲା । ବରଂ ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ମୋ ବାପା ବୋଉଙ୍କର ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରିଛି ହେଲେ ଅରୁ ଅପାର ଆଦେଶକୁ ଦିନେ ହେଲେ ତଳେ ପକେଇ ଦେଇନାହିଁ ।

ଦିନେ ତା କଥା ନମାନି ଦାଶିଆ ବାରିକ ବାଡ଼ିରୁ କଷି କରମଙ୍ଗା ଚୋରି କରିଥିଲି ବୋଲି ସେ ମୋ କାନକୁ ମୋଡ଼ି ଏମିତି ଗୋଟେ ଚାପୁଡ଼ା ମୋ ଗାଲରେ ମାରିଥିଲା ଯେ ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଥା ଯାଇନଥିଲା । ମାଡ଼ ଖାଇ ମୋ ଆଖିରୁ ଥପ୍‌ଥପ୍ ଲୁହ ବହି ପଡ଼ିଥିଲେ ବି ସେ କଥା ମୁଁ ମୋ ବାପା ବୋଉ କାହାରିକି କହିନଥିଲି । ତାକଥା ନମାନିଲେ ମୋତେ ଯେତିକି ମାରେ, ଆକଟ

କରେ ଭଲ ମନ୍ଦରେ ସେତିକି ବି ମୋତେ ସ୍ନେହ ଆଦର କରେ । କୌଣସି ଅସୁବିଧା ବଶତଃ ମୁଁ ତା ସହିତ ଯାଇନଥିଲେ ମୋ ପାଇଁ ଭଲ ଦରବଟିଏ ଆଣିଥାଏ । ସେ ମୋଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଉପରେ ପଢୁଥିବାରୁ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ପରେ ତାର ବହି ସବୁ ମୋତେ ଦେଇଦିଏ । ମୋ ପ୍ରତି ତାର ଏମିତି ଅବାରିତ ସ୍ନେହ ମମତା ଦେଖି ମୋ ବୋଉ ବେଳେବେଳେ କହେ ଅରୁଲୋ ସତରେ ତୁଟା ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ଆମ ଅକୁର ବଡ଼ଭଉଣୀ ଥିଲୁ । ନହେଲେ ତାପ୍ରତି ତୋର ଏତେ ସ୍ନେହ ଆସନ୍ତା କୁଆଡୁ ?

ମୋର ଯେତେବେଳେ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ଅରୁଅପାର ସେତେବେଳେ ଅଷ୍ଟମ । ସେ ଅଷ୍ଟମରେ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ଦେଖିଲି ଅରୁଅପା ଆଗପରି ଏତେଟା ଚଗଲାମି କରୁନାହିଁ କି ମୋ ସହିତ ସେତେଟା ମିଶୁନାହିଁ, ଆଗରୁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ବସି ପଢୁଥିଲୁ । ପଢୁ ପଢୁ ବେଶି ରାତି ହୋଇଗଲେ ଅରୁଅପା ଆମ ଘରେ ମୋ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଖଟରେ ଶୋଇ ପଡୁଥିଲା । ଏବେ ମୋ ପାଖରେ ଶୋଇବା ଦୂରେ ଥାଉ ପଢିଲା ବେଳେ ମୋ ପାଖରୁ କିଛି ଦୂରେଇ ବସି ପଢୁଥିଲା । ଆଜିକାଲି ମୋ ସହିତ କଥା ହେଉଥିଲା ବେଳେ ଆଗପରି ଚଡା ଗଳାରେ କଥା ନ କହି ମାପି ଚୁପି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କଥା ହେଉଥିଲା । ବେଶିକିଛି ମୁଁ ପଚାରିଲେ ସେ ମୋ ଜଙ୍ଘକୁ ଚିମୁଟି ଦେଇ କହେ ପାଟି ନ କରି ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ବସି ପଢ଼ । ସତ କଥା କହୁଛି ଅରୁଅପାର ଏମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ମୋତେ ଆଦୌ ଭଲ ଲାଗୁନଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେ ଯେ କାହିଁକି ମୋ ଉପରେ ରାଗିଗଲା ତାର କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିପାରିଲି ନାହିଁ । ଏଣୁ ମନକୁ ମନ ଭାବୁଥିଲି ମୋର ଭୁଲ୍‌ଟା ରହିଲା କେଉଁଠି? ଦିନେ ବସି ପଢୁଥିବାବେଳେ ମୁଁ ମୁହଁ ଥମ ଥମ କରି କହିଲି ଅପା ତୁତ ଯାହା କହୁଛୁ ମୁଁତ ସବୁ କରି ଦେଉଛି । ତୁ କାହିଁକି ଆଗ ପରି ମୋ ସହିତ ମିଶୁନୁ କି କଥା କହୁନାହୁଁ? କଣ ମୋ ଉପରେ ରାଗିଛୁ? ଅରୁଅପା ମୋ ଗାଲକୁ ଚିପି ଦେଇ କହିଲା-ମୁଁ ରାଗିବି କାହିଁକି ରେ ବୋକା! ମୁଁ ଏବେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପଢିଲିଣି, ତୁ ତ ମାଇନର ପଢୁଛୁ । ମୁଁ ସିନିୟର ତୁ ଜୁନିୟର । ତୋ ସହିତ କଥା ହେଲେ ଆମ କ୍ଲାସ୍ର ପିଲାମାନେ ମୋତେ ଚିଡାଉଛନ୍ତି । ଜୁନିୟର ସିନିୟର କଥାଟା ଶୁଣି ମୋତେ ଭାରି ବାଧିଲା । କହିଲି ଆମ ଘରୁ ଆଚାର ଚୋରି କରିନେଲା ବେଳେ ଜୁନିୟର ହୋଇ ଯାଉନାହିଁ । ଖାଲି କଥା କହିଲା ବେଳେ ଜୁନିୟର ହୋଇଯାଉଛି ନୁହେଁ?

ଅରୁଅପା ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିଲା ବେଳେ ତା ଦେହଟା କେମିତି ମୋତେ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଚିକିଣିଆ ଦେଖାଗଲା । ଶୁଖିଲା ଠକରା ଗାଲ ଦୁଇଟା କେମିତି ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ ପାରି ପୁରିଲା ପୁରିଲା ଲାଗିଲା । ତା ଗୋଡ ହାତ ଦେହରେ କିଏ ଯେମିତି ତେଲ ହଳଦି ବୋଳି ଦେଇଛି, ସେମିତି ଲାଗିଲା । ଆଖି ଦୁଇଟା ଅପରାଜିତା ଫୁଲର ପାଖୁଡା ନୀଳ ନୀଳ ମନେ ହେଲା । ଗଳାର ଆବାଜ୍‌ଟା କେମିତି ମଧୁର ଓ ମିଠା ମିଠା ଶୁଣାଗଲା । ତା ଚାଲିରେ କେମିତି ଏକ ଛନ୍ଦ ଖେଳିଗଲାପରି ଜଣାଗଲା । ଏଣିକି ଅରୁଅପା ମିନିସ୍କଟ୍ ନ ପିନ୍ଧି ଆଣ୍ଠୁ ଲୁଚି ପାରୁ ଥିବା ଲମ୍ବା ଫ୍ରକ୍ ପିନ୍ଧିଲା । ସତ କଥା କହୁଛି ଅରୁଅପାକୁ ଏଣିକି ବାରମ୍ବାର ଚାହିଁବାକୁ ମୋର ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ବେଶି ସମୟ ତା ଆଡକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ସେ ତା ନାଲି ଓଠରେ ସାମାନ୍ୟ କ୍ରୋଧ ପ୍ରକାଶ କରି ମୋ କାନକୁ ଧରି କହେ ଏମିତି କଣ ଡାହାଣୀଙ୍କ ପରି ମୋତେ ଫେରି ଫେରି ଚାହୁଁଛୁ? ମନେ ହେଉଛି ତୁ ଯେମିତି ମୋତେ ମୋଟେ ଆଗରୁ ଦେଖିନଥିଲୁ ଆଜି ନୂଆ କରି ଦେଖୁଛୁ । ଠୋ କରି ମୋ ଗାଲରେ ଚାପୁଡାଟିଏ ମାରି କହେ କାଲିର ପଢା ତୁ କରିଛୁତ ନ କରିଥିଲେ ବସି କରିପକା ।

ଅରୁଅପାର ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ବେଳକୁ ମୋର ନବମ । ଏଥର ଅପା ଫ୍ରକ୍ ପିନ୍ଧାଛାଡି ଶାଢୀ ପିନ୍ଧିଲା । ଘରୁ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲାବେଳେ ସେ ମୋ ସହିତ ଯାଏ ସତ କିନ୍ତୁ ପଦେ ଦୁଇପଦ ମାମୁଲି କଥା ଛଡା ବେଶି ବକ୍ ବକ୍ ହେଉନଥିଲା । ରାସ୍ତାରେ ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ମୋ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଚାଲେ । ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା ପରେ ସେ ମୋ ସହିତ ଆଦୌ କଥା ହୁଏ ନାହିଁ କି ମୋ ଆଡକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ପରେ ସେ ତା କ୍ଲାସ୍ ଝିଅ ମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା ହୋଇ ଆସେ । ମୁଁ ଯଦିବା ତା ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଥାଏ, ସେ ଥରେବି ମୋତେ ପଛକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ସତେ ଯେମିତି ମୋତେ ମୋଟେ ଚିହ୍ନେଁ ନାହିଁକି ଜାଣେ ନାହିଁ । ଦାଣ୍ଡରୁ ଆମ ସାହିକୁ ମୋଡିବା ବେଳେ ବାଙ୍କଟିଏ ପଡେ, ସେଇ ବାଙ୍କ ବରଗଛ ମୂଳେ ଅରୁ ଅପା ମୋ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରେ, ସେଠାରୁ ସାଥୀହୋଇ ଘରକୁ ଫେରୁ । ମୁଁ ଦିନେ ଅରୁଅପାକୁ ପଚାରିଲି-ଅପା ସ୍କୁଲଠାରୁ ଏହି ବରଗଛ ମୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁ ମୋ ଠାରୁ ସିନିୟର ହୋଇଯାଉ ।ଏହିଠାରୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ସମାନ ହୋଇଯାଉ, ନୁହେଁ। ଅରୁଅପା ଦାନ୍ତ ଦେଖାଇ ଟିକେ ହସିଦିଏ ସିନା, କିଛି କହେନି ।

ଅରୁଅପାର ରୂପଟା ଯେମିତି ଗୁଣବି ସେମିତି । ସେ ଯେମିତି ଭଲ ପଢେ ସେମିତିବି ନାଚିଗାଇ ପାରେ । କହିବାକୁଗଲେ ଗାଁ ଠାରୁ ସ୍କୁଲ ପର୍ଯନ୍ତ ଅରୁଅପା ଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ନେହଭାଜନ । ଆମ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଭଲ ଛାତ୍ରୀ ଭାବରେ ଅରୁଅପା ଯେତେବେଳେ ଗୁଡାଏ ପୁରସ୍କାର ପାଏ ସେତେବେଳେ ଗର୍ବରେ ମୋ ଛାତି ଫୁଲିଉଠେ । । ମୁଁ ଆଗଧାଡିରେ ବସି ଜୋରରେ ତାଳିମାରେ ।

ଅରୁଅପାର ଏକାଦଶ ବେଳକୁ ମୋର ଦଶମ । ସେତେବେଳକୁ ମୋର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବେଶ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଅପାଠାରୁ ମୁଁ ବେଶ୍ ଲମ୍ବା ହୋଇଯାଇଥିଲି । ବଢିଲା ବଢିଲା ବାହୁ ପୁରିଲା ପୁରିଲା ଗାଲ ସାଙ୍ଗକୁ ମୋ ଛାତିଟା ବେଶ୍ ଚଉଡା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ନାକତଳେ ଗଜରି ଉଠୁଥିବା କଳା କଳା ସରୁ ନିଶ ମୋର ଗୋରା ମୁଁହର ସୌନ୍ଦର୍ଯକୁ ବଢାଇ ଥିଲା । ଆଗପରି ମୁଁ ପ୍ରଗଳଭ ନ ହୋଇ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇଯାଇଛି ।

ଅରୁଅପା ଆଜିକାଲି ମୁଁହ ଫେରାଇ ନେଲାବେଳେ ମୋ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମୋତେ କଣେଇ କଣେଇ କରି ନିରିଖି କରି ଚାହୁଁଥିଲା

ଆମ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଦିନ ପାଳିତ ହୁଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକ ମାନେ ମିଶି ଡ୍ରାମା କରନ୍ତି । ଏଥର ଆମ ହେଡମାଷ୍ଟର ମହାଶୟ କହିଲେ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ତ ଡ୍ରାମା କରୁଛନ୍ତି ଏବର୍ଷ ଗୀତିନାଟ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ତାଙ୍କର ଏପରି କହିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ନିଜେ ମେହେରଙ୍କ ପ୍ରଣୟ ବଲ୍ଲରୀରୁ "ଇତି ଶକୁନ୍ତଳେ" ନାମକ ଏକ ଗିତୀନାଟ୍ୟ ଲେଖିଥିଲେ । ଅରୁଅପାକୁ ନାଟକର ନାୟୀକା ଶକୁନ୍ତଳା ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ କୁହାଗଲା । ସେ ବି ରାଜି ହେଲା । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ଭୂମିକାରେ ଆମ ସ୍କୁଲର ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷକ ବନମାଳୀ ବାବୁଙ୍କୁ କୁହାଗଲା । ଅପା କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ରୋକ୍ ଠୋକ୍ ମନା କରିଦେଲା । ସେ କହିଲା -ଅଜୁ ଯଦି ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ହେବ ମୁ ଶକୁନ୍ତଳା ହେବାକୁ ରାଜି । ଶେଷରେ ତା କଥା ରହିଲା ।

ମୁଁ କହିଲି- ଅପା ତୁ ସିନା ଅନେକ ଥର ଷ୍ଟେଜ୍‌ରେ ଛିଡା ହେଲୁଣି; ତୋ କଥାଟା ଅଲଗା , ମୋତେ ଏମିତି ହରଡ ଘଣାରେ ପକାଇଲୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ କଣ ସତରେ ପାରିବି । ମୁଁ ଯେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାବେଳକେ ନୂଆ । ଅପା ଦାର୍ଶନିକଟିଏ ପରି କହିଲା-ଅଜୁ ମଣିଷ ତା ମା ପେଟରୁ ଜନ୍ମ ହେବାଠାରୁ ଅଭିନୟ କରିଆସୁଛି । କିଏ ନିଜର ସଦ୍‌ଗୁଣ ପାଇଁ ସଫଳ ଅଭିନେତା ହେଉଛି ତ କିଏ ନିଜର ବଦ୍‌ଗୁଣ ପାଇଁ ଅସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରୁଛି, ନୂଆ କଣ କହିଲୁ ? ମୁଁ ଅଛି ଯେତେବେଳେ ଡରିବାର କିଛିନାହିଁ ।

ଡ୍ରାମାଦିନ ସେଟିଂ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ବିଜୁଳି ଚାଲିଗଲା । ସାର୍ ମାନେ ମଦନା ଦୋକାନରୁ ଚାରିଟା ମହମବତୀ ଆଣିବାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଅରୁଅପା କହିଲା-ଅଜୁ ମୋର ହାତଟା ଧରି ଛିଡା ହଅ । ଅନ୍ଧାରରେ ମୋତେ ଭାରି ଡର ଲାଗେ । ଆଲୁଅ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପାର ହାତ ଧରି ଛିଡା ହେଲି; ଅପା ମୋ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସି ମୋ କାନ ପାଖରେ ତା ମୁଁହଟା ଗୁଂଜି ଦେଇ କହିଲା-ସତରେ ଅଜୁ ତୁ ଆଜି ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛୁ । ଯେମିତି ଗୋପପୁରର ଅଝଟିଆ କାହ୍ନୁ । ତୁ ଯଦି ମୋ ଠାରୁ ବଡ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ନା.....

ମୁଁ କହିଲି- ମୁଁ ଯଦି ତୋ ଠାରୁ ବଡ ହୋଇଥାନ୍ତି ତୋତେ ଅପା ବୋଲି ଡାକିଥାନ୍ତା କିଏ? ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ତୋ ଠାରୁ କାନ ମୋଡା, ଗାଲ ଚାପୁଡା ଖାଉଥାନ୍ତା କିଏ ? ଆଉ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଦପ୍ କରି ଆଲୁଅ ଜଳି ଉଠିଲା । ଅରୁଅପା ତା ହାତଟାକୁ ମୋ ହାତ ମୁଠାରୁ ମୁକୁଳାଇ ଆଣିଲା । ତା କଥାରେ ଏମିତି କି ଯାଦୁକାରୀ ଶକ୍ତି ଥିଲା କେଜାଣି, ସେଦିନ ମାଘ ମାସ ଶୀତୁଆ ରାତିରେ ମୁଁ ଚୈତ୍ର ମାସର ଗରମ ଅନୁଭବ କଲି । ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଝାଳ ମୋ କପାଳରେ ଜମି ଆସିଲା । ଏକ ଅଜଣା ଉତ୍ତେଜନାରେ ମୋ ଦେହଟା କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଥରିଗଲା । ଏତେ କଷ୍ଟ କରି ମୁଖସ୍ତ କରିଥିବା ଗୀତ ସଂଳାପ ଭୁଲିଗଲି, ଅରୁଅପାର ମୁଁହଟାକୁ ବଲ ବଲ କରି ଚାହିଁ ରହିଲି । ଅପା ମୋ ଗାଲରେ ସରୁ ଚାପୁଡାଟେ ମାରି କହିଲା-କଣ ଏମିତି ଜଳକା ପରି ମୋତେ ଜଳ ଜଳ କରି ଚାହିଁଛୁ ? ଆଇନାରେ ନିଜ ମୁଁହକୁ ଦେଖି ନିଜେ ସଜାଡ଼ି ନେ , ପ୍ରଥମ କନ୍‌ସେଟ୍ ବାଜିଲାଣି ଯେ!

ବାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରର ତାଳେ ତାଳେ ଗୀତର ରନ୍ଧ୍ରେ ରନ୍ଧ୍ରେ ଅରୁଅପା ସେଦିନ ଲୋଟଣି ପାରାଟିଏ ପରି ଘୁରି ଘୁରି ନାଚି ଗାଉଥିବା

ବେଳେ ସ୍ତବ୍ଧ ଚକିତ ଦର୍ଶକ ଅପଲକ ନେତ୍ରରେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କ କରତାଳି ଶବ୍ଦରେ ସେଦିନ ଆମ ସ୍କୁଲ ପଡିଆଟା ଫାଟି ପଡୁଥିଲା ବେଳେ ମୋର ସବୁ ତାଳ ଛନ୍ଦ ଭୁଲ ହୋଇଯାଉଥିଲା।

ଉତ୍ସବ ଶେଷରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଷ୍ଟେଜ୍ ଉପରେ ଅରୁଅପାକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକାର ପାଇଁ ସମ୍ମାନିତ କରି ଏକ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ସହ ମେହେର ଗ୍ରଚ୍ଛାବଳୀଟିଏ ଉପହାର ଦେଲେ, ଅପା ପରେ ସେଗୁଡିକୁ ମୋ ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଇ କହିଲା-ଅକୁ ସବୁ ଗୁଡାକ ପୁରସ୍କାର ମୁଁ ଏକା ନେବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ। ମୁଁ ମାନ ପତ୍ର ନେଉଛି, ତୁ ଗ୍ରଚ୍ଛାବଳି ନେ। ସେଦିନ ଅପାର ହାତଦୁଇଟାକୁ ମୁଁ କୋରରେ କାବୁଡି ଧରି କହିଲି-ଅପାଲୋ, ସତରେ ତୁ କେତେ ଉଦାର! ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତୁ ମୋର ଅପା ହୋଇ ରହିଥା। ମୋ ଆଖିରୁ ଦୁଇ ବୁନ୍ଦା ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଅରୁଅପାର ହାତଉପରେ ଝରିପଡିଲା।

ଅରୁଅପା ମେଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ କରି ଆମ ଗାଁ ସ୍କୁଲ୍ ଛାଡି କଲେଜରେ ପଢିବାପାଇଁ ସହରକୁ ଚାଲିଗଲା। ଅପା ଚାଲିଗଲା ପରେ ମୁଁ କେମିତି ନିଃସଙ୍ଗ ମନେକଲି। ଏତେ ଦିନ ଧରି ସାଥୀ ହୋଇ ସ୍କୁଲ ଆସୁଥିଲୁ, ଏଣିକି ଏକା ଏକା ଆସିବାକୁ ପଡିଲା। ମନେ ମନେ ଭାବେ ରାତା ରାତି ଆମ ଗାଁ ସ୍କୁଲ୍‌ଟା କଲେଜ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତାକି, ଅପା ମୋର ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସନ୍ତା।

ବର୍ଷକ ପରେ ମୁଁ ମେଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ କଲି । ବାପାଙ୍କୁ କହି ଅରୁଅପା ଯେଉଁ କଲେଜରେ ପଢୁଥିଲା ସେଇ କଲେଜରେ ନା ଲେଖାଇନେଲି। ଅପା କଲେଜ ହଷ୍ଟେଲରେ ରହୁଥିଲା, ମୁଁ ମେସ୍‌ରେ ରହୁଥିଲି। କଲେଜ୍ ଟାଇମ୍ ରେ ତା ସହିତ ଦେଖାହୁଏ। ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ବେଳେ ସେ ଯେମିତି ମୋ ସହିତ କଥା କହିବାକୁ ଡରୁଥିଲା, ଏବେ ସେମିତି ଡରୁନଥିଲା। ଲିକର୍ ପିରିୟଡ୍‌ରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି କଲେଜ୍ ବାରଣ୍ଡାରେ ଛିଡା ହୋଇ ସେ ମୋ ସହିତ କଥା ହେଉଥିଲା। ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ମୁଁ ହଷ୍ଟେଲ୍‌କୁ ଯାଇ ଅପାକୁ ଦେଖାକରୁଥିଲି। ବଜାରରୁ ଅଣ୍ଡା,ଚାଟ୍,ପକୋଡି,ବାଦାମ୍ କିଣିବାଠାରୁ ଶନିବାର ଦିନ ମ୍ୟାଟିନ୍ ସୋ ଟିକଟ୍ କାଟିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକାମ ଅପାର ମୁଁ କରି ଦେଉଥିଲି। କହିବାକୁ ଗଲେ କଲେଜ ଜୀବନରେ ଅରୁଅପାର ମୁଁ ଥିଲି ପର୍‌ସନାଲ୍ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ୍। ଅପା ପ୍ରତି ମୋର ଯେତିକି ଅନୁରକ୍ତି ଥିଲା, ଅପାର ମୋ ପ୍ରତି ସେତିକି ମଧ୍ୟ ଆନ୍ତରିକତା ଥିଲା।

ମୁଁ ବି.ଏ. ପାଶ୍ କଲା ପରେ ମୋ ବାପା ଆଉ ପଢାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ରୋକ୍ ଠୋକ୍ ମନା କରି ଦେଲେ। ଅବଶ୍ୟ ଅରୁଅପା ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଥିଲା-ଦଦେଇ, ଅକୁଟାକୁ ଏମ୍.ଏ. ଯାଏ ପଢାଇଦିଅ। ବାପାଙ୍କର ସେଇ ଗୋଟିଏ କଥା-ସେ ବି.ଏ. ପାଶ୍ କଲା ଏଥର ଚାକିରି ଦେଖୁ। ଚାରିମାଣ ଚାଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଜଣେ ଚାଷୀ ପକ୍ଷରେ ଆଉ ପଢାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ। ଏଣୁ ବି.ଏ. ପାଶ୍ କଲା ପରେ ମୋ ପଢାର ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପଡିଲା। ମୁଁ ଆମ ଗାଁ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକତା କଲି। ଅରୁଅପା ଏମ୍.ଏ. ପାଶ୍ ପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ରେ ଚାକିରି ପାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବାପା ବାରଣ କରିବାରୁ ଚାକିରି ଛାଡିଦେଲା। ହରି କକେଇ ଚାହୁଁଥିଲେ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଝିଅ ଅରୁ ବାହାସାହା ହୋଇ ଘର ସଂସାର କରୁ। ତାହାହିଁ ହେଲା, ହରି କକେଇ ଅରୁଅପା ପାଇଁ ଇଂଜିନିୟର୍ ବରଟିଏ ପାଇଗଲେ। ପିଲାଟି ଭିଲାଇ ଷ୍ଟିଲ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ ଇଂଜିନିୟର୍ ଥିଲା। ତାଙ୍କ ଘର ଲୋକେ ଅରୁଅପାକୁ ଦେଖି ପସନ୍ଦ କରିଗଲେ। ହୀରାଠାରୁ କିରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଯାହା ଯାହା ଦରକାର, ତାହାସବୁ ହରି କକେଇ ଦେବାପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ। ବାହାଘର ପ୍ରସ୍ତାବ ପଡିବାରୁ ଅରୁଅପାର ମୁହଁଟା କିପରି ଶୁଖିଗଲା। ବାହାଘର କଥା ପଡିଲେ ସବୁଝିଅ ବୋଧେ ଏମିତି ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ଥାନ୍ତି।

ଦିନେ ଅରୁଅପା ପାଖକୁ ଡାକି ମୋତେ କହିଲା-ଅକୁରେ, ଆଜିକାଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅର ବାପା ମା ମାନେ ଇଂଜିନିୟର କି ଡାକ୍ତର ଜ୍ୱାଇଁଟିଏ କରିବା ପାଇଁ ପାଗଳ କାହିଁକି? ଅନ୍ୟମାନେ କଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି!! ମୁଁ କହିଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାପା ମା ଚାହାନ୍ତି ଝିଅଟି ତାଙ୍କର ସୁଖରେ ରହୁ। ଆଜିକାଲି ଡାକ୍ତର କି ଇଂଜିନିୟରମାନେ ଅନ୍ୟ ଚାକିରିଆଙ୍କଠାରୁ ମୋଟା ଅଙ୍କର ଦରମା ପାଉଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଜ୍ୱାଇଁ କରିବାକୁ ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି। ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହରି କକେଇ ତୋ ପାଇଁ ଇଂଜିନିୟର ବରଟିଏ ଠିକ୍ କରିଛନ୍ତି।

ଆଜି ଅରୁ ଅପାର ବାହାଘର। ସକାଳ ପହରୁ ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ। ଚେୟାର ଟେବୁଲ ବୋହିବା ଠାରୁ ନକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକାମ

ମୋ ଉପରେ ହରି କକେଇ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଅରୁ ଅପାର ବାହାଘର ମୁଁ ବା ବ୍ୟସ୍ତ ନ ରହନ୍ତି କିପରି? କିନ୍ତୁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତତା ମଧ୍ୟରେ ବି କେମିତି ଅସୁସ୍ଥତା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି । ମନମଧ୍ୟରୁ କେମିତି ସବୁ ସରଳତା ମଉଳି ଯାଉଥିଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ-ଅରୁ ଅପାଯେ ଆଉ ଦିନକ ପରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡି ପର ଘରକୁ ଚାଲିଯିବ-ବୋଧହୁଏ ଏହି ଆଶଙ୍କାରେ । ଅଜି ଅରୁ ଅପାକୁ ଟିକିଏ ନିରୋଳାରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ମୋର ଭାରିଇଚ୍ଛା । ହେଲେ ସେ ସୁଯୋଗ ମୋତେ ମିଳୁଛି କେଉଁଠି? ଯେତେବେଳେ ଦେଖିବ ଅଶୋକ ବନରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଅସୁରୁଣୀ ମାନେ ଘେରିବସିଥିବା ପରି ଦଶ ବାର କଣ ଗାଁରୁ ଝିଅ ବୋହୁ ଅପାକୁ ଘେରି ବସିଛନ୍ତି । ଯଦିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ ଅରୁଅପା ସହିତ ମୋର ମୁହାଁ ମୁହିଁ ଭେଟ ହେଇଯାଉଛି ମୁଁ ତାକୁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କିଛିନା କିଛି କାମରେ ବାହାନା ଦେଖାଇ ମୋ ପାଖରୁ ଦୁରେଇ ଯାଉଛି । ଅପାର ଏମିତି ହାବ ଭାବ ଦେଖି ମନଟା ମୋର ଅଭିମାନରେ ଭାଙ୍ଗିପଡୁଥିଲା । ମନେ ମନେ ଭାବୁଥିଲି ଆଜିବି କଣ ଅରୁଅପା ଜୁନିୟର୍ ସିନିୟର କଥା ଭାବୁଛି ।

ସବୁକାମ ତଦାରଖ କରି ବରଧରା ବାହାରି ଯିବା ପରେ ମୁଁ ଆମ ଘରକୁ ଫେରିଆସି ଅଗଣାରେ ବସି ଦେହରୁ ଝାଳ ପୋଛୁଥିବା ବେଳେ ଅରୁଅପାର ପିଉସୀ ଝିଅ ଭଉଣୀ ବାସନ୍ତୀ ଆସି କହିଲା-ଅକୁଭାଇ, ତୁମକୁ ଅରୁଅପା ଡାକୁଛି । ଶିଘ୍ର ମୋ ସହିତ ଆସ । ସବୁତକ ଅଭିମାନ ମୋର ପାଣିର ଗାର ପରି କେଉଁଆଡେ ଉଭେଇଗଲା । ବାସନ୍ତୀ ପଛେ ପଛେ ମୁଁ ଚାଲିଲି । ଆସି ଦେଖେତ ଅରୁଅପା ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ତା ଶୋଇବା ଘର ଖଟ ଉପରେ ବସିଛି । ମୋତେ ଦେଖି ତା ପାଖରେ ବସିବାକୁ କହିଲା । ମୁଁ ବସିବା ମାତ୍ରକେ ସେ ତା ଦୁଇ ହାତକୁ ମୋ ବେକରେ ଛନ୍ଦିଦେଇ ମୋ ଡାହାଣ କାନ୍ଧରେ ତା ମୁହଁକୁ ଗୁଂଜିଦେଇ ଛୋଟ ପିଲାଟି ପରି କଇଁ କଇଁ କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଯେତେ ବୁଝେଇଲେବି ସିଏ ତା କାନ୍ଦଣା ବନ୍ଦ କରୁନଥିଲା, ତାହାରି ଶାଢୀକାନିରେ ତା ଆଖିରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା ଲୁହକୁ ମୁଁ ପୋଛିଦେଲି ।

ସିଏ ଟିକିଏ ଶାନ୍ତ ହେଲାପରେ କହିଲା-ଅକୁ, ମୁଁ ତୋତେ କେତେ ଯେ ଭଲପାଏ ଏକଥା କିପରି ବୁଝାଇ କହିବି? ବିବାହ ପରେ ମୋ କାୟାସିନା ପରଘରକୁ ଚାଲିଯିବ ହେଲେ ମୋର ସମସ୍ତ ମାୟା ମମତା ତୋ ଠାରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବନ୍ଧା ପଡିଯିବ । ଏହାପରେ ସେ ଉଠିଯାଇ ପାଖ ଆଲମାରୀ ଖୋଲି କାଗଜ ପୁଡିଆଟିଏ ଆଣି ମୋ ଆଗରେ ଖୋଲିଲା । କହିଲା ଅକୁ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ଏକ୍ସକରସନ୍‌ରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇଥିବା ବେଳେ ଆଗ୍ରାରୁ ଏ ତାଜମହଲଟା ତୋ ପାଇଁ ଆଣିଥିଲି । ମାତ୍ର ଦେଇପାରି ନଥିଲି ଆଜି ଦେଉଛି । ନେ, ଧର । ମୁଁ କହିଲି-ଏହାକୁ ନେଇ ମୁଁ କଣ କରିବି? ସେଇଟା ବରଂ ତୁ ତୋ ଶାଶୁଘରକୁ ନେଇଯା, ଛାତ୍ରୀ ଜୀବନର ସ୍ମୃତିକୁ ସବୁଦିନ ସାଇତି ରଖିବୁ। ସେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲା-ଅକୁ, ସାହାଜାହାନ୍ ସିନା ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟତମା ବେଗମ୍ ମମତାଜ୍‌ଙ୍କର ପ୍ରୀତିରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ଅମର ସ୍ମୃତି ତାଜମହଲ ଗଢିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଜି ମମତାଜ୍ ହୋଇ ମମତାର ଏହି ତାଜ୍‌ମହଲ ତୋତେ ଦେଇଗଲି । ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ସାଇତି ରଖିଥିବୁ, ଯେଉଁଦିନ ଦେଖିବୁ ଏ ତାଜ୍‌ମହଲଟା ଆପେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ. ସେଦିନ ଜାଣିବୁ ତୋର ଆଦରର ଅରୁଅପା ଏ ସଂସାରରେ ନ ଥିବ ।

ମୁଁ ତା ପାଟିରେ ହାତ ଦେଇ କହିଲି-ଛି ଅପା ଆଜି ପରି ମଙ୍ଗଳ ଦିନରେ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା ତୁଣ୍ଡରେ ଧରୁଛୁ! ତୋର ଅକୁ ବଞ୍ଚିଥିବା ଯାଏ ତୋର କୌଣସି ଅଘଟଣ ଘଟିବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ଅପା ହଠାତ୍ ତା ଛାତିରେ ଚାପିଧରି ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ସ୍ନେହବୋଳା ଚୁମାଟିଏ ଦେଇ କହିଲା-ଅକୁରେ ତୋ ଅରୁଅପାକୁ ପାଶୋରି ନଦେଇ ମନେ ରଖିବୁତ ? ସେ ରାତିରେ ମୋତେ ଆଉ କିଛିକ୍ଷଣ କଡାଇ ଧରିଥାନ୍ତା କି କଣ କିନ୍ତୁ ତା ବୋଉ ଡାକରେ ମୋତେ ଛାଡିଦେଲା । କାକିମା ଘରଭିତରକୁ ପଶିଆଶି କହିଲେ-ମୁଁ ତୋତେ କେତେ ଖୋଜୁଛି । ଏଇଠି ଭାଇ ଭଉଣି ଦୁହେଁ ଛିଡାହୋଇ କାନ୍ଦୁଛ? ବରଧରା ଫେରିଆସିଲାଣି । ସାତ ଅହ୍ୟ ଦିଅଁ ମଙ୍ଗୁଳିବାକୁ ବାହାରିଲେଣି । ଶିଘ୍ର ଆସ, ତୋ ଉପରେ ହଳଦୀ ପାଣି ପକାଇବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଅରୁଅପା ତା ବୋଉ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଗଲା । ସେଇ ତାଜ୍‌ମହଲଟାକୁ ହାତରେ ଧରି ମୁଁ ତା ଯିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲି ।

ବଡ ଜାକଜମକରେ ବର ଆସିଲା । ବାଣ ଆଉ ରୋଷଣିରେ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଝଲସୀ ଉଠିଲା । ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଅନେକ ଝିଅ ବୋହୁ ଛିଡାହୋଇ ବର ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବର କାର ଆଗରେ ଦଳେ ଉଶୃଙ୍ଖଳ ଯୁବକ ଶିବଙ୍କର ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ ପରି ନାଚୁଥାନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚ,ଛଅ ଜଣ ଯୁବକ ସେଠାରେ ଛିଡା ହୋଇଥିବା ଝିଅ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରିଟାକୁ ଜବର୍ଦସ୍ତି ଟାଣିଆଣି ସେମାନଙ୍କ ସହ ନାଚିବାକୁ ବାଧ୍ୟକଲେ । ଏ କି ଘଟଣା! ଗାଁ ବାଲା ରାଗିଗଲେ । ମାର ମାର ଶବ୍ଦରେ ମୁଁ ଓ ମୋର କେତେକଣ ସାଙ୍ଗ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଘଟଣା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସମାଧାନ କଲୁ । ଦେଖିଲୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ । ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ମତେ ଶାନ୍ତ କରାଇ ବରଯାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦୀଷ୍ଟ କୋଠରୀରେ ବସାଇଲୁ । ଏହାପରେ ଗଲୁ ବର କାର ପାଖକୁ । ଦେଖିଲୁ ବର ଓ ବରର ବାପା ମଦ ନିଶାରେ ବେହୋସ । ମୁଣ୍ଡରେ ମୋର ଚଡ଼କ ପଡିଲା ପରି ଲାଗିଲା । ହରି ଜେଜେଇ ଶେଷରେ ଏତେ ଦାମ୍ ଦେଇ ମଦୁଆ ବରଟିଏ କିଣିଲେ! ହରି ଜେଜେଇ ଗଛଟିଏ ପରି ଛିଡାହୋଇ ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ସବୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କପାଟିରୁ ପଦଟିଏ ଭାଷା ବାହାରୁ ନଥିଲା । ବଡ କଷ୍ଟରେ କାର୍ ଭିତରୁ ବର ଓ ବର ବାପାଙ୍କୁ ଟାଣି ବାହାର କରି ବର ବସିବା ପାଇଁ କୋଠରୀକୁ ନେଇଗଲୁ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ସେଠାରେ ବସିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିଲେ । ବର ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଧାଇଁଲୁ । ଚର୍ଚ୍ଚା ବା କରିବୁ କଣ? ସେମାନେ ଖାଉ ଖାଉ ଅଇଁଠା ହାତରେ ଖାଇବା ପତ୍ରରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଶୋଇଗଲେ । ସେଠାରୁ ଫେରି ଦେଖିଲି ବରର ବାପା ଚେତାପାଇ କାଛକୁ ଆଉଜି ବସିଛନ୍ତି । ବର ଅଭୟବାବୁ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ପରି ଉପରକୁ ମୁହଁ କରି ଚିତ୍ ହୋଇ ଶୋଇଛନ୍ତି, ଉଁ କି ଚୁଁ ହେଉନାହାନ୍ତି । ମୁଁ କହିଲି-କନ୍ୟା ବେଦିକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲାଣି, ଲଗ୍ନ ବେଳ ଗଡିଯାଉଛି । ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କୁ ଉଠାଇ ବସାନ୍ତୁ । ସେ ସାମାନ୍ୟ ମୁରୁକି ହସଟିଏ ଦେଇ କହିଲେ-ମୁଁ ତାକୁ ଚାରିପେଗ୍ ପିଇବାକୁ କହିଥିଲି । ଆପୁ ଆପୁ କାର ଭିତରେ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ କଥାରେ ଆଉ ଦୁଇପେଗ୍ ମାରିଦେଲା । ଏଣୁ ନିଶାଟା ଟିକେ ଜୋରରେ ଧରି ନେଇଛି । ଲେମ୍ବୁ ପାଣି ଆଣି ଚଟାଇ ଦିଅନା ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।

ବର ବାପାଙ୍କର ଏମିତି ମନ୍ତବ୍ୟରେ ମୋ ଦେହଟା ଚାଉଁ ଚାଉଁ କରି ଜଳିଗଲା । ମନେ ହେଉଥିଲା କହିଦିଅନ୍ତି-ଏହା କଣ ତୁମ ଘରର ଖାନଦାନି? ଏହି ପାଠ ପଢି ଏମିତି ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛ । କିନ୍ତୁ ସୌଜନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କିଛି କହିପାରିଲି ନାହିଁ । ଲେମ୍ବୁ ପାଣି ଆଣି ଅଭୟବାବୁଙ୍କୁ ଚଟାଇ ଦେଲି । କିଛି ସମୟ ପରେ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଲା, ଆଖି ମିଟି ମିଟି କରି ଚାହିଁଲେ । ମୁଁ କହିଲି ଅଭୟ ବାବୁ ଏଥର ଉଠ,କନ୍ୟା ସେ ଚେଣେ ଆପଣଙ୍କୁ ବେଦିରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛି । ହାତ ଗଣ୍ଠି ବେଳ ଗଡିଯାଉଛି । ଅଭୟ ବାବୁ ଅଭୟ ବାଣି ଶୁଣାଇଲା ପରି କହିଲେ-ସମସ୍ତେ ବେଦିରେ ବସି ବାହାହୁଅନ୍ତି, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏହିଘରେ ବସି ବାହା ହେବି । ହାତ ଗଣ୍ଠି ପାଇଁ କନ୍ୟାକୁ ଏଠାକୁ ନେଇଆସ । I want to break all the old tradition . ମୋ ପାଟିରୁ ବାହାରି ପଡିଲା shut-up.

ସେଠାରୁ ଫେରି ଦେଖିଲି ଚୋରକୁ ପୋଲିସ୍ ଫୌଜ ଘେରି ଛିଡା ହେଲା ପରି ଅରୁ ଅପାର ବାପା ବୋଉ ତଥା ଅନେକ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ ଅରୁ ଅପାକୁ ଘେରି ଛିଡା ହୋଇଛନ୍ତି । ହରି ଜେଜେଇ ବୁଝାଉଥାନ୍ତି, ମୋ ସୁନା ଝିଅଟା ପରା, ଅବୁଝା ନ ହୋଇ ମୋ କଥା ମାନିଯା, ପିଲାଟା ମଦୁଆ ନୁହେଁ, ହୁଏତ ସାଙ୍ଗ ମେଳରେ ଟିକେ ପିଇ ଦେଇଛି । ରାତି ଅଧରେ ତୋ ପାଇଁ ସ୍ୱଜାତିର ଉପଯୁକ୍ତ ପିଲାଟିଏ ପାଇବି କୋଉଠୁ? ତୁ ସେ ମଙ୍ଗୁଳା ହୋଇ ସାରିଛୁ । ବାହାନହେଲେ ସବୁଦିନ ସମାଜରେ ବାସନ୍ଦ ହୋଇ ରହିଯିବୁ, ତୋ ବାହାଘର ପାଇଁ ଜମି ବିକ୍ରି କରି ବରବାପାକୁ ନଗଦ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ସହ ଅନେକ ଜିନିଷ ତାଙ୍କ ଘରେ ଆଗତୁରା ପହଞ୍ଚାଇ ଆସିଛି । ଆଜିକାଲି କିଏ ନପିଉଛି? ବିବାହ ପରେ ଦେଖିବୁ ସେ ସୁଧୁରି ଯିବ ।

ଅରୁଅପା କହୁଥାଏ-ବାପା, ଆପଣମାନେ ଯାହାଭାବନ୍ତୁ ପଛେ ଏମିତି ଏକ ମଦୁଆ ଯୁବକକୁ ମୁଁ ବିବାହ କରି ସୁଖି ହୋଇପାରିବି ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଗଲେ ମଣିଷର ଆଚାର ବ୍ୟବହାର ବଦଳିଯାଏ ବାପା । ଗୋଟିଏ ଦେଶି ବୁଲାକୁକୁର କୁ ଘରେ ବାନ୍ଧିରଖି ପ୍ରତିଦିନ ସୁମିଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେବି ସେ ତାର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଅଇଁଠାପତ୍ର ଚାଟିବା ଅଭ୍ୟାସକୁ ପାଶୋରି ପାରେ ନାହିଁ । ଆପଣମାନେ କଣେ ଚରିତ୍ରବାନ ଦିନ ମଜୁରିଆ ହାତରେ ମୋତେ ଛନ୍ଦି ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ଖୁସିହେବି । ହେଲେ ଏମିତି ଚରିତ୍ର ହୀନ ମଦୁଆ ହାତରେ ମୋତେ ଟେକି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ବିବାହ ପରେ ମୋର ଦୀର୍ଘଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଭର କରୁଛି ମୋର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନ ଉପରେ । ବିବାହ ରାତ୍ରିରେ ଯେଉଁ ଯୁବକ ମଦପିଇ ଚେତାଶୂନ୍ୟ ଭାବେ ଶ୍ୱଶୂର ଘରେ ପଡିରହେ ସେ ଇଂଜିନିୟର ହେଉ ବା ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତା ହେଉ, ସେ ପୁରୁଷ ନାରୀର ମନଲାଖି ନୁହେଁ, ବରଂ ଏମିତି ଆଜୀବନ ଅବିବାହିତା ହୋଇ ରହିଯିବି,

ମଶାରି ଟଣା ଯାଇଛି । ଏତେ ସତର୍କତା ସତ୍ତ୍ୱେବି ମଶା କୋଠରୀ ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କଲା କିପରି? ରାତିରେ ଶାନ୍ତିରେ ଟିକିଏ ଶୁଆଇ ନଦେବା ପାଇଁ ବିରୋଧୀ ଦଳଙ୍କର ଏହା ହୀନ ଚକ୍ରାନ୍ତ ନୁହେଁ ତ?

ଭାବନାକୁ ପ୍ରତିହତ କରି ଏଥର ମଶା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପୃଷ୍ଠ ଦେଶରେ ଜୋର କରି ଦଂଶନ କଲା, ଯେଉଁଠିକି ଚାପୁଡ଼ା ମାରିବାକୁ ହାତ ପାଇବ ନାହିଁ । ଅତିମାତ୍ରାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇବାକୁ ହେଲେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ମଶା ସହିତ ସାଲିସ୍ କରିବାକୁ ହେବ । ଯେମିତି ବିଧାନ ସଭାରେ ବିଲ ପାଶ୍ ବେଳେ ବିରୋଧୀ ଦଳଙ୍କୁ ବଶ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ! "ହେ ମଶକ ରାଜ" । ଯାହା ଜଣା ପଡୁଛି ତୁମେ ସାମାନ୍ୟ ମଶକ ନୁହଁ । ମୋତେ ଦଂଶନ କରି ଅତିଷ୍ଠ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ? ନାଳ ନର୍ଦ୍ଦମା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ, ପୁରୀ ଯାହାକି ତୁମର ଜନ୍ମ ଓ କର୍ମସ୍ଥାନ ତାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଏ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରା ମେଘାସନୀ ଡାକ ବଙ୍ଗଳାରେ ଆଜି ଉପସ୍ଥିତ କାହିଁକି ?

ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ କରି ମଶା କହିଲା... ହେ ମହାମାନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ମର୍ଦ୍ଦରାଜ, ତୁମ ନିକଟରେ କିଛି ଅଭିଯୋଗ ଜଣାଇବାକୁ ଆସିଥିଲି । ମାତ୍ର ମୋ ଅଭିଯୋଗ ନଶୁଣି ମଦ ନିଶାରେ ଆଶକ୍ତ ହୋଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିବାରୁ ତୁମକୁ କାମୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି ।

"ତୁମର କି ଅଭିଯୋଗ ମଶକ ରାଜ ? କୁଣ୍ଠିତ ନହୋଇ ମନ ଖୋଲି କୁହ ତୁମର ଅଭିଯୋଗ । ଯଦି ମୋ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ନିଶ୍ଚୟ ପୁରଣ କରିବି ।"

ମଶା କହିଲା..."ମହାଭାଗ! ତିନିଦିନ ହେଲା ମୋ ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଟୋପେବି ମଣିଷ ରକ୍ତ ପଶିନାହିଁ । ଲୋମଯୁକ୍ତ ପଶୁଙ୍କ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଶୋଷିବା କଷ୍ଟକର ।"

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ... ମୁଁ ଘରୋଇ ଓ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ । ଆଇନ୍ କାନୁନ୍‌ର ସୁରକ୍ଷା ସହ ଚାଉଳ ଅଟା ଚିନି କିରୋସିନି ଭଳି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଯୋଗାଇବା ମୋ ବିଭାଗର କାମ । ରକ୍ତ ଯୋଗାଇବା ମୋ ବିଭାଗର କାମ ନୁହେଁ । ଯଦି ମଣିଷ ରକ୍ତ ଦରକାର କରୁଛ ତେବେ ଏହି ଡାକ ବଙ୍ଗଳାର ଆଖପାଖରେ ଅନେକ ଆଦିବାସୀ ସାନ୍ତାଳ ବସ୍ତି ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକମାନେ ଚାଉଳି ମହୁଲି ପିଇ ମଦ ନିଶାରେ ଅନାବୃତ୍ତ ଶରୀରରେ ଗଛମୂଳରେ, ରାସ୍ତା କଡରେ, ଘର ବାରଣ୍ଡାରେ ଶୋଇ ଯାଇଥିବେ, ସେଠାକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ସୁ କୁଳା ଦେହରେ ଶୁଣ୍ଢ ପୁରାଇ ମନଇଚ୍ଛା ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ତୁମର ଭୋକିଲା ଉଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିଥାନ୍ତ । ଏହା ନକରି ରାତ୍ରିରେ ମୋ ସୁଖ ନିଦ୍ରାରେ ବ୍ୟାଘାତ ଘଟାଇବା ତୁମର ଉଚିତ୍ ହୋଇଛି କି?

ମଶା ଏଥର ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ! "ଆପଣ କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ, ନଗର, ବସ୍ତିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ହରିଜନ ଗିରିଜନ ଏପରିକି ସବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ଗରିବ ଓ ଭୋକିଲା ମଣିଷଙ୍କ ଦେହରେ ମୋ ଶୁଣ୍ଢ ପୁରାଇ ରକ୍ତ ଶୋଷିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି, ହେଲେ ବିଫଳ ହୋଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଟୋପେ ହେଲେ ରକ୍ତ ନାହିଁ । ପାଣି ଖାଲି ପାଣି; ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଛି ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ, ଯେହେତୁ ଆପଣ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥ ଯୋଗାଇବା ଆପଣଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।"

"ମିଛ ମିଛ, ବିରୋଧୀ ଦଳଙ୍କ ପରି ତୁମେ ଡାହା ମିଛ କହୁଛ । ରକ୍ତ ବିନା ମଣିଷ କଣ ବଞ୍ଚିବା ସମ୍ଭବ ?"

ମୁଁ ଆଦୌ ମିଛ କହୁନି । ଯାହା ଦେଖିଲି ଓ ଅନୁଭବ କଲି ତାହା କହିଲି । ଆପଣଙ୍କ ପରି ଶାସକ ବର୍ଗ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ନିଃଶେଷ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପରି ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ଜୀବନ ବିତାଉ ଥିବା କୀଟ ପତଙ୍ଗ ପାଇଁ ଟୋପାଏବି ରକ୍ତ ରଖି ନାହାନ୍ତି । ଏଣୁ ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ଦେହର ସୁସ୍ୱାଦ ତାଜା ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ଭୋକିଲା ପେଟ ପୁରଣ କରିବି ବୋଲି ଶପଥକରିଛି ।

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ... "ତୁମେ କେଉଁ ଦଳର ପ୍ରତିନିଧି ?"

ମଶା କହିଲା... "ମୁଁ ଶାସିତ ଓ ଶୋଷକ ଦଳର ଦଳପତି ।"

"ତୁମର ଏ ଅଭିଯୋଗ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉତ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା ।"

"ବିଧାନସଭା ଦିନବେଳା ବସୁଥିବାରୁ ସେଠାକୁ ଯିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କାରଣ ଆମେ ନିଶାଚର ।" "ଶାସକ ଦଳ କଣ ଏକା ଶୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି ? ବିରୋଧୀ ଦଳ ଶୋଷଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି ?

ଶାସକ ଦଳ ବିରୋଧୀ ଦଳ ସହାୟତାରେ ଶୋଷଣ କରିଥାଏ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଶୋଷଣ ନକରି ମୋ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ? ତୁମେ ଜାଣ କେତେ ପରିମାଣରେ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଲେ ଦେହରେ ଟୋପେ ରକ୍ତ ତିଆରି ହୁଏ? ।"

ମଶାକହିଲା! "ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦେଶରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନ ଅଧିକାର । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯେମିତି ଶାସିତ ମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରି ନିଃଶେଷ କରି ଦେଇଛ, ଆମ୍ଭେମାନେ ସେମିତି ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଶୋଷି ଶୋଷି ଶେଷ କରିଦେବୁ । ସେ ଶାସକ ଦଳ ହୁଅନ୍ତୁ ବା ବିରୋଧୀ ଦଳ ହୁଅନ୍ତୁ, ଆମ କବଳରୁ କାହାରି ମୁକ୍ତି ନାହିଁ । ମୁଁ ଏକା ନୁହେଁ ଆମ ମଶା ଜାତି ରକ୍ତ ଶପଥନେଇଛି ଯିଏ ଗରିବର ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରିବ ଆମେ ତା ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ଶେଷ କରିଦେବୁ ।

ତୁମେ ତାହେଲେ ବିରୋଧୀ ଦଳର ମଶକ ନୁହଁ? ମାଲକାନଗିରି ଅଞ୍ଚଳର ନକ୍ସଲପନ୍ଥିଙ୍କର ମଶା? ମାଲକାନଗିରି ମାଳ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଆସି ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଥିବା ମେଘାସନ ପାହାଡ଼ର ନିଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟରେ ମାନେ ଶିମିଳିପାଳ ଜୈବ ମଣ୍ଡଳ ଜଙ୍ଗଲରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛ ? ମନେରଖ ଗୃହ ଓ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ ମୋ ହାତରେ ଅଛି । ଆସନ୍ତା କାଲି ପୋଲିସ ଫୋର୍ସ ପଠାଇ ତୁମକୁ ନିପାତ କରିଦେବି । ଆଇମିନ୍ ମଶାମରା ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ କରି ତୁମ ବଂଶ ସଫା କରିଦେବି । ଯଦି ବେଶି କିଛି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବତ ମୋ ଶୋଇବା ଗଦି ତଳେ ହଲାଣ୍ଡ ତିଆରି ପିସ୍ତଲ ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ବାରଟିଗୁଳି ଜୀବନ୍ତ । ମୋ ଆଡ଼କୁ ଏ ଅନ୍ଧାରରେ ଦଂଶନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ତୁମକୁ ଗୁଳି କରି ଉଡ଼ାଇ ଦେବି ।

ମଶା ଏଥର ଜୋରରେ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସତେ ଯେମିତି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ କରୁଛି । ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲା..."ମୁ ବାମପନ୍ଥୀ, ଡାହାଣପନ୍ଥୀ, ଉଦାରପନ୍ଥୀ କି ନକ୍ସଲପନ୍ଥୀଙ୍କର ସମର୍ଥକ ନୁହେଁ । ସେ ସବୁ ପନ୍ଥୀଙ୍କର ପନ୍ଥା ବା ରାସ୍ତା ଆଦୌ ସହଜ କି ସରଳ ନୁହେଁ ନିହାତି କଟିଳ କଣ୍ଟକିତ ଓ ପିଚ୍ଛିଳ ।

ଏଥର ଗଦି ତଳୁ ହଲାଣ୍ଡ ତିଆରି ପିସ୍ତଲଟିକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଡହାଣ ହାତରେ ମୁଠାଇ ଧରିଲେ । "କହିଲେ- ଦେଖ ମଶକ ରାଜ! ଆଉଥରେ କହୁଛି ମୋ ଶୟନ କକ୍ଷ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଭଲରେ ଭଲରେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଯାଅ । ଯଦି ମୋ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରି ମୋତେ ପୁଣି ଦଂଶନ କରିବାକୁ ଅପଚେଷ୍ଟା କର ତେବେ ମୋ ହାତରେ ଧରିଥିବା ପିସ୍ତଲ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ତୁମକୁ ଧରାଶାୟୀ କରିବାକୁ ତିଳେ ହେଲେ କୁଣ୍ଠିତ ହେବ ନାହିଁ ।"

ମଶା କହିଲା...ପିସ୍ତଲର ଗୁଳି ମଣିଷ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର ଶରୀର ଭେଦ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, କୀଟ ପତଙ୍ଗର ଶରୀର ଭେଦ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମ ଗୁଳି ମୋ ଦେହରେ ବାଜିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମପାଇଁ ବୁମେରାଂ ପାଲଟି ଯାଇଥିବ । ମୁଁ ଶପଥକରିଛି ଆଜି ତୁମ ଦେହର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ଶେଷ କରିଦେବି । ଏହା କହିବା ମାତ୍ରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବାମ ହାତ ପାପୁଲି ଉପରି ଭାଗରେ ନିଜ ଶୁଣ୍ଢ ପୁରାଇ ମେଞ୍ଚାଏ ତାଜା ରକ୍ତ ଶୋଷିନେଲା । କହିଲା... ଆହା ଏମିତି ଲୁଣି ଯୁକ୍ତ ସୁସ୍ୱାଦୁ ମଣିଷ ରକ୍ତ ବହୁ ଦିନ ଧରି ପିଇବାକୁ ପାଇ ନଥିଲି ।

ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଡାହାଣ ହାତରେ ଥିବା ହଲାଣ୍ଡରେ ତିଆରି ପିସ୍ତଲର ଗୁଳି ଅନ୍ଧକାର ଭେଦ କରି ବାମହାତ ପାପୁଲିରେ ବସିଥିବା ମଶାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଠୋ କରି ଗର୍ଜି ଉଠିଲା । ମଶା ଦେହରେ ଗୁଳି ବିଦ୍ଧ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବାମ ହାତ ପାପୁଲି

ଭେଦ କରି ନିକଟସ୍ଥ ପକା କାଛରୁ ମେଞ୍ଚାଏ ଚୁନ ମିଶା ମେଞ୍ଚାଏ ସିମେଣ୍ଟ ଖସାଇ ପକାଇଲା । ହେଲେ ମଶା ବଡ଼ ଚତୁରତାର ସହ ଉଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଦୂରକୁ ।

ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ତଳମହଲାରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିବା ପି.ଏ. ମଣିଶଙ୍କର, ଚୌକିଦାର ଗୋବରାମାଝି, ଡ୍ରାଇଭର ଉତ୍ତମ କେନା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲେ ।

ଦେଖିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବାମହାତ ପାପୁଲି ଗୁଳି ମାଡ଼ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଡନ୍‌ଲପ୍ ଗଦି ଓ ଘରର ଚଟାଣ ରକ୍ତରେ ରଂଜିତ । ହେଲେ ସେଥିପ୍ରତି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଆଦୌ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନାହିଁ । ଡାହାଣ ହାତରେ ପିସ୍ତଲକୁ କାବୁଡ଼ି ଧରି ଶୂନ୍ୟ ଛାତକୁ ଅନାଇ କାହାକୁ ଗୁଳି ମାରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

"ମଣିଶଙ୍କର ଟିକେ ଜୋରରେ ଡାକିଲେ- ସାର୍ !" ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକୃସ୍ଥିତ ହେଲେ । କିଛି କ୍ଷଣ ପାଇଁ ମଣିଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ । ପରେ ପରେ ଆହାତ ବାଘ ପରି ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ... "ଗୋ- ବ- ରା- ମାଝି ଆଜି ଜଗୁଆଳି କାମ ଠିକ୍ ଭାବରେ କରିଛୁତ ?"

ଗୋବରା ମୁହଁ ତଳକୁ କରି କହିଲା- "ଦୀର୍ଘ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ଧରି ଗୋବରା କେବେ ତା କାମରେ ଅବହେଳା କରିନାହିଁ ସାର୍ ।"

"ଚୁପ ରହ ବଦମାସ୍ । ଅବହେଳା କରି ନାହୁଁତ ଡାକବଙ୍ଗଳା ପାଚେରି ଡ଼େଇଁ ନକ୍‌ସଲପନ୍ଥିଆ ମଶା ମୋ କୋଠରୀକୁ ପଶିଲା କିପରି ? ସେଥି ପାଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ବିରୋଧୀ ଦଳଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଞ୍ଚ ନେଇଛୁ ।"

ଗୋବରା କହିଲା... "ମୁଁ ସିନା ଚୋର ଜଗିବି, ମଶା ମାଛିଙ୍କୁ କିପରି ? କିଟ ପତଙ୍ଗ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ନିଷେଧ ନାହିଁତ ।"

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ... "ଚୋରଠାରୁ ଚାକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଶା ଠାରୁ ମୂଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ମାମଲାତ୍‌କାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜୋର ଜଗିବା ଦରକାର । ମୋ ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୋତେ ପୁଣି ଜବାବ ଦେଉଛୁ ?"

ପି.ଏ. ମଣିଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ... "ଚିଠି ଶୀଘ୍ର ଟାଇପ୍ କର । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା ପାଇଁ ଗୋବରା ମାଝୀକୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହିଠାରେ ବରଖାସ୍ତ କଲି । ଏ ଶଳା ହେଉଛି ନକ୍‌ସଲ୍‌ପନ୍ଥିଙ୍କର ଅସଲ ଦଳପତି ।"

"ହଁ ଆଜି ଡ଼ାକ ବଙ୍ଗଳାର ରାତି ଡିୟୁଟିରେ ଥିବା ପୋଲିସ ସବ୍‌ଇନିସ୍‌ପେକ୍ଟର ଓ କନେଷ୍ଟବଳଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବହେଳା ପାଇଁ ନିଲମ୍ବିତ କଲି । ହଁ ଫୋନ୍ କରି ଡ଼ି.ଜି.ଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଅ ଯେ ଯଥାଶିଘ୍ର ପୋଲିସ ଫୋର୍ସ ଧରି ମେଘାସନୀ ଡାକବଙ୍ଗଳାରେ ପହଞ୍ଚି ମେଘାସନ ପର୍ବତ ପାଦଦେଶରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଛୋଟ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରାଓ କରି ବିଶାକ୍ତ ବାଷ୍ପ ପ୍ରୟୋଗ କରି ବଣୁଆ ନକ୍‌ସଲ୍‌ପନ୍ଥିଆ ମଶା ବଂଶ ନିପାତ କରନ୍ତୁ ।"

ଡ୍ରାଇଭର ଉତ୍ତମ କେନାଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଶିଘ୍ର ଗାଡ଼ି ବାହାର କର, "ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାରିପଦା ସଦର ହସ୍‌ପିଟାଲରେ ଏଡ଼ମିସନ୍ ହେବି ।"

ତାପରଦିନ ସକାଳେ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ଖବର କାଗଜର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା ମଣ୍ଡନ କରି ମନ୍ତ୍ରୀ ମର୍ଦ୍ଦରାଜଙ୍କ ଫଟୋ ସହ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । "ନକ୍‌ସଲପନ୍ଥିଙ୍କ ଗୁଳି ମାଡରେ ଗୃହ ଓ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ମଦନ ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଗୁରୁତର ଆହତ । ବାରିପଦା ସଦର ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସାଧୀନ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ମେଘାସନୀ ଡାକବଙ୍ଗଳାର ଚୌକିଦାର ଗୋବରା ମାଝି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅନ୍ତର । ଡିୟୁଟିରେ ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ଦୁଇଜଣ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀ ଚାକିରୀରୁ ନିଲମ୍ବିତ ।"

ଯୋଗାଯୋଗ-

ପଦାଗାଁ, ଖନ୍ତାପଡ଼ା, ବାଲେଶ୍ୱର

With Best Compliments from :

IATO

RECOGNISED BY GOVERNMENT OF INDIA

ASTA

LOTUS TRANS TRAVEL PVT. LTD.

INDIA HEAD OFFICE : 6 A & B, Gopala Tower, 25, Rajendra Place, New Delhi-10008 (India)
Tel. : 91-11-25735073, 25718125, 25766559 Fax : 91-11-25751960, 25763281
E-mail : lotus@del3.vsnl.net.in Website : www.lotustranstravels.com

TOKYO OFFICE : 1206, Daichi Katsuragi Building, 2-Chome, 5-23 Takadanobaba
Shinjuku-ku, Tokyo, T169 Japan • Tel. : 03-3207-7042 Fax : 03-3207-7043

With Best Compliments from :

Pawan Bansal **Kamal Bansal**

BANSAL

BANSAL SALES CORPORATION

DEALERS & SUPPLIERS OF :
All Kinds of Button & Export Garment Accessories
Mfrs. of : METAL BUTTON & ZIPPERS

5405, A-10, 1st Floor, Pratap Market, Sadar Bazar, Delhi - 10006
Phone : (O) 23556092, 23557910 (R) 23816256, 65153924
Mobile : 9810034493, 9871611002 E-mail : bansalsalesco@rediffmail.com

ଆତ୍ମଗ୍ଲାନି ର ବୋଝ

ଏହା ଭିତରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କେତେବେଳେ ବିତିଗଲାଣି ମନେ ନଥିଲା । ବେଶ୍ କିଛିଦିନ ଧରି ନିଜ ଘରେ ବୀଥିକାର ଅଜ୍ଞାତ ବାସ । ଘରୁ ବାହାରି ପାରୁ ନଥିଲା କି କାହାରି ସହ ମିଶିପାରୁ ନଥିଲା । ଘରର କୁଣିଆ. ବନ୍ଧୁ. ବାନ୍ଧବ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଏକା ଏକା ବଞ୍ଚିବାର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲା । ସମୟ ବିତାଇବା ପାଇଁ ବହିକୁ କରିନେଇଥିଲା ଏକାନ୍ତ ନିଜର । ଏହି ପଢ଼ିବା ଭିତରେ କେତେବେଳେ ସେ ଲେଖିକାଟିଏ ହୋଇଗଲା, ସେକଥା ନିଜେବି ଜାଣି ପାରୁନଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରୁ ସେ ପାଇଯାଇ ଥିଲା ତା ବଂଚିବାର ମାଧ୍ୟମ । ପଢ଼ାଲେଖା ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇ ସେ ପାଇଥିଲା ପାଠକ ମନଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର । ନିଜ ଗୋଡରେ ଠିଆ ହେବାର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ଖୋଜିଥିଲା ସେ. ଯାହାକୁ ପାଥେୟ କରି ସାରାଜୀବନ ବାଟ ଚାଲିବ । ଚେଷ୍ଟା ଓ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଓ.ଇ.ଏସ୍ ପାଇ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବାର ଆନନ୍ଦରେ ସେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା ତାର ଅତୀତକୁ ।

ଏଇ ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ସେ ହାତ ଘଡିକୁ ଚାହିଁଲା । ତାପରେ ସମୟ ଦେଖି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡିଲା । ତାକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପଡିବ । ଏବର୍ଷ ଆୟୋଜିତ ପୁସ୍ତକ ମେଳାରେ ସେ ପୁରସ୍କୃତ ହେବ । ତା ବହିର ପ୍ରକାଶକ ତାକୁ ଫୋନ୍ କରି ଏ ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରିବା ସହିତ ଅୟୋଜକଙ୍କ ଠାରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ବି ତାକୁ ମିଳିସାରି ଥିଲା । ଅନେକ ଭାବିଚିନ୍ତି ସେ ଯିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ହେବା ପରେ ଯେଉଁ ଲେଖା ଦ୍ୱାରା ସେ ସମୟ ସହିତ ପାଦ ଦେଇ ଚାଲିଲା. ଅଦମ୍ୟ ସାହାସ ତା ଭିତରେ ସଂଚିତ ହୋଇଗଲା । ଆଉ ଏଇ ଲେଖାହିଁ ଅମାବାସ୍ୟାର ଅଥଳ ଅନ୍ଧାର ଭିତରୁ ତାକୁ ସାମାନ୍ୟ ଆଲୁଅକୁ ନେଇଆସି ଥିଲା । ଆଜି ତାର ଲେଖା ପାଇଁ ପାଉଥିବା ମାନପତ୍ର ଆଣିବାକୁ ସେ ପଛାଇଥାନ୍ତା କିପରି ? ଯଦି ପୁରୀରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବେଶି ଦୂର ନୁହେଁ. ତଥାପି ସେ ଶୀଘ୍ର ଯିବାପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା । ପିଅନ୍‌ର ମ୍ୟାଡାମ୍ ଡାକରେ ସେ ତରବର ହୋଇ ଘ‌ରେ ତାଲା ପକାଇ ବାହାରିଗଲା । ସ୍କୁଲ ଗେଟ୍ ପଖରେ ଅଟକିଥିବା ଅଟୋରେ ଚୁପ୍ ଚାପ୍ ବସିପଡିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ଓହ୍ଲାଇ ଏକ ଅଟୋରେ ବସି ପୁସ୍ତକ ମେଳା ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା ବୀଥିକା । ଏହାଭିତରେ ଭାବନା ମଧ୍ୟରେ ବୁଡିଯାଇଥିଲା ସେ । ଅଟୋ ଚାଳକ " ଦିଦି ଓହ୍ଲାନ୍ତୁ " ଡାକରେ ସେ ଓହ୍ଲାଇ ତାର ପାଉଣା ଗଣିଦେଇ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ପୁସ୍ତକ ମେଳା ଆଡକୁ । ମେଳାରେ ବୁଲୁବୁଲୁ ଅନେକ ପରିଚିତ ଲେଖକ ବଂଧୁଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା । କିଛି ବହି କିଣି ସେ ସୁସଜ୍ଜିତ ମଣ୍ଡପ ପାଖକୁ ଯାଇଥିଲା । କେହିଜଣେ ବୀଥିକାକୁ ଅତିଥିଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଆଗଧାଡିରେ ବସାଇ ଦେଇଥିଲେ । ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ମହିଳା । କୋଳରେ ତାଙ୍କର ଦେଢ଼. ଦୁଇ ବର୍ଷର ଶିଶୁଟି ମା କୋଳରେ ବସିବାକୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିଲ ।ଶିଶୁଟି ଆଉ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କର ଅକଟକୁ ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ ନକରି. ସେଇଆଡେ ଯିବାକୁ ତା ମାକୁ ଠାରୁ ଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ଚଞ୍ଚଳ ମତି ପିଲାଟିର ଆଉ ଧର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସିବାକୁ ।ବୀଥିକା ପିଲାଟିକୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ତା ମୁହଁଟି ଖୁସି ହୋଇଗଲା ତାର ଦୁଷ୍ଟାମି ଦେଖି । ସେ ବି ତା ସହ ଲାଗୁଥିଲା । କେତେବେଳେ ତାର ହାତ ଯାଇ ପିଲାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସି ଦେଉଥିଲା । କାହିଁକି କେଜାଣି ମଝିରେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ପଡିଥିଲା ସେ । ମାଇକ୍‌ରେ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ସ୍ୱାଗତ୍ କରିବା ଶବ୍ଦରେ ସେ ହଠାତ୍ ଚାହିଁଲା ସେ ଆଡକୁ । ଅତିଥିମାନେ ଜଣକପରେ ଜଣେ ସେଠାରେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ବୀଥିକା ଏଥର ଯାହା ଦେଖିଲା ଶୀତ ଦିନରେବି ତା ଦେହ ଝାଳରେ ଭିଜିଗଲା । ନିଜର ଆଖି କଣ ତାକୁ ଧୋକା ଦେଲାକି ? ଏଇ ଭାବନାରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ସେ ବାରମ୍ବାର ଚଷମା କାଚକୁ ପୋଛିଲା । ବ୍ୟାଗ୍‌ରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ଟିକୁ ବାହାର କଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଚମକି ପଡିଲା ସେ । ସେଇ ନାଁ ଆଗରେ ଲାଗିଥିଲା ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ । ସେଇ ଲୋକ. ଏ ପୁଣି କିପରି ସମ୍ଭବ? ଯଦିଓ ସେ ନାମ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇନଥିଲା । ଏକା ନାମରେ ଦୁଇଜଣ ଥାଇ ପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏକାଭଳି କିପରି ସମ୍ଭବ ? ପିଲାଟି ଏଣେ ବାପା ଡାକି ତା ମା କୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିଲା । ମା ମଧ୍ୟ ଏଥର ଚୁପ୍ ହୋଇ ବସିପାରୁ ନଥିଲା । ତା ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଇ ସେ ଶିଶୁଟିକୁ ନେଇ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଇ ଥିଲେ । ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ରରୁ ସେ ଯେ ସେଦିନର ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ତାହା ଜାଣି କିଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୂଢ଼ ହୋଇଗଲା । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅତୀତ ତା ଆଗରେ ଠିଆ

ହେଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଦେଖିଥିଲେ ବି ସେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ପାରୁଥିଲା ତାଙ୍କୁ । ଯିଏ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହିଁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର କବିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ବୀଥିକା କିଛିଜାଣି ନ ଥିଲେବି ତାଙ୍କ କଥାର ଯାଦୁକାରୀ ସ୍ପର୍ଶରେ ସେ ମୋହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଦୁହେଁ ହଁ କରିବା ପରେ ବିବାହର ଦିନ ସ୍ଥିର ହୋଇସାରି ଥିଲା । ଆଉ ବୀଥିକା ସବୁଦିନ ରାତ୍ରିରେ ନୂଆ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନରେ ମସ୍‌ଗୁଲ ହେଉଥିଲା ।

ବର ଆସି ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଟେଲରେ । ସାମାନ୍ୟ ଫୋନ୍ କଲଟିଏ ବୀଥିକା ଜୀବନର ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଚୁରମାର୍ କରିଦେଇଥିଲା । "ବର ଏଡସ୍‌ରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ" ଏତିକି କଥା । ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ସମୟ ନଥିଲା । ମାଙ୍କ ବିକଳ କ୍ରନ୍ଦନ ସହିତ ବୀଥିକାର କ୍ରନ୍ଦନ ମିଶି ପରିବେଶକୁ ଗମ୍ଭୀର ଓ ଦୁଃଖଦ କରିଦେଇଥିଲା । ସାହି, ପଡିଶା ଓ ପରିବାର ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହର ବନ୍ୟା । କଣ କରିବେ ନକରିବେ ଭାବୁ ଭାବୁ ବର ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଇଥିଲା ଅଧାବାଟରେ । ଆଉ କନ୍ୟାଘରର କାନ୍ଦ ଶୁଣି ଫେରିଯାଇଥିଲା ଶିଶୁପାଳ ହୋଇ । ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ବାଜା, ରୋସଣୀ କୋଳାହଳ । ଛିନ୍ ଛତ୍ର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା କୁସୁମ ଭରା ବିବାହ ମଣ୍ଡପ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ କାହିଁକିର ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ଅବିଶ୍ୱାସରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ବୀଥିକା ବିବାହ ନ କରିବାକୁ ଘୋଷଣା କାରିଥିଲା । ବରର ମୁହଁଟା ସେତେବେଳେ ବୀଥିକା ଦେଖିନଥିଲା । ତାକୁ ଲାଗୁଥିଲା ସେଦିନର ବର ମୁହଁରେ ଥିବା ଥମଥମ କଳା ବାଦଲଟା ଆଜି ତା ପାଖକୁ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇ ଫେରିଆସିଛି । ଅସ୍ଥିର ମନ ନେଇ ସେ ପାଖ ଚେୟାରଟିକୁ ଚାହିଁଲା । ସେତେବେଳେ ଭଦ୍ର ମହିଳାଙ୍କ କୋଳରେ ଶିଶୁଟି ଧୀର ଶାନ୍ତ ହୋଇ ବସିଥିଲା । ଆଉ ତାମାଙ୍କ ମନରେ ଭରି ରହିଥିଲା ଅପୂର୍ବ ପ୍ରଶାନ୍ତି । ଗଭୀର ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସଟିଏ ତା ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦେଇ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଅସିଲା । ସେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିପାରୁ ନଥିଲା କି ବକ୍ତା ମାନଙ୍କର ଭାଷଣ ଶୁଣିପାରୁ ନଥିଲା । ମାଇକ୍ ରୁ ତାର ନାମ ଶୁଣି ସେ ଭଦ୍ରାମି ଖାତିରରେ ମଣ୍ଡପ ଆଡକୁ ଟଳମଳ ପାଦରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ସେହି ଅତଥି ହିଁ ସାଲ୍ ଓ ଫୁଲ ତୋଡା ଧରି ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପାଇଁ ।

ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ବୀଥିକାକୁ ମାନପତ୍ର ଧରାଇ ଦେଲାବେଳେ ତାର ହାତ ଥରୁ ଥିବାର ବୋଧହୁଏ ଜାଣିପାରିଥିଲେ, ନଚେତ୍ ସେ କାହିଁକି କହିଥାନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ହେବାପାଇଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ହିଁ ସମୟର କ୍ରୀଡାନକ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନର ଡୋରି ସମୟ ହାତରେ ହିଁ ବନ୍ଧା । ଆମେ ନିମିତ୍ତ ମାତ୍ର । ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ବହିଗୁଡିକ ବୀଥିକା ଧରିଲାବେଳେ ଲାଜରେ ଝାଉଁଳି ପଡୁଥିଲା । ବୀଥିକା ଭାବୁଥିଲା ଏତେବଡ ଭୁଲକୁ ପଦିଏ କଥାରେ ସାରିଦେଲେ ସେ । ଅଥଚ ବୀଥିକାକୁ ଦୋଷ ଦେଇନଥିଲେ । ପଛ ଘଟଣାର ଅନେକ କଥା ତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲେବି ତାହା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ବୀଥିକା ପାଇଁ । ସାରାଜୀବନ ତାକୁ ଗ୍ଲାନିରେ ହିଁ କାଟିବାକୁ ପଡିବ । ତାଙ୍କ ସହ ବାହାଘର ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଶୂଳିରେ ଚଢ଼ାଇଥିବା ପାପ ଗ୍ଲାନି ବୀଥିକା ପାଇଁ ସବୁ ରାସ୍ତାତ ବନ୍ଦ । ହଜାଇଥିବା ତା ଜୀବନ ରାସ୍ତାରେ ଏବେ କେବଳ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରୂପକ କୁହୁଡିର ଘନ ଆସ୍ତରଣ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବାସନ୍ତୀଲତା ମହାପାତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭ୍ୟା
ମୟୂରଭଞ୍ଜ ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ
ବାରିପଦା ।

ବରଦାନ

ପଦ୍ମଚରଣ ମଲ୍ଲୀକ

ସବିନୟ ପ୍ରଣମିଲି
ମାଗିଲି ମୁଁ ଆକାଶକୁ,
ପବନକୁ, ଜଳକୁ, ଅଗ୍ନିକୁ
ଦେବାପାଇଁ ଦୁଃଖ ଟିକେ ମୋତେ ।୧
କେହି କେବେ ମୋ କଥାକୁ
ଶୁଣିଲେନି, ଚାହିଁଲେନି
ମୋ ଆଡକୁ ଥରୁଟିଏ,
ଚାଲିଗଲେ ନିଜ ନିଜ ବାଟେ ।୨
ଶେଷରେ ମାଟି ମାଆକୁ
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ହାତ ପାତିଲି
ନିବେଦନ କଣାଇଲି
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ମୋ ମନ କାମନା ।୩
ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ ନେଇ
ବୁଝିଲି ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖ
ଯାହାଥିଲା ମୋ ପ୍ରାଣର
ଭାବଦଗ୍ଧ ଅନ୍ତିମ ବାସନା ।୪

କୈବଲ୍ୟ ମାଗୁଣି ତୀର୍ଥ
ଦଇତାରିପୁର
ଆଳି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା,
(ଓଡ଼ିଶା)
ଦୁରଭାସ-୯୪୩୭୪୬୨୧୧୭

ରକ୍ତ ଦାନ

ସେଇ ଲୋକ ମହୀୟାନ,
ଯେ କରିଥାଏ ରକ୍ତ ଦାନ ।
ଖାଦ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ଶରୀରରେ ରକ୍ତର କଣିକା,
ରକ୍ତ ବିନା ଏ ଶରୀର ବଞ୍ଚି ରହି ପାରେନା
ରକତ ହିଁ ମଣିଷର ପ୍ରାଣ ଜୀବନ ନାଟିକା,
ଯେତେବେଳେ ବସିଥାଏ, ମାଟିର ଚୁଲିରେ,
ଭାତ, ଡାଲି, ତାରକାରୀର ଆଟିକା ।
ତିଆରି କରେ ରକ୍ତ ଶରୀରରେ ଭଗବାନ
ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ରକ୍ତ ଦେଇ
ଟୋପାଏ ରକ୍ତ ପାଇଁ କେତେ ମେହେନତି
ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ ଏ ମଣିଷ,
କେତେ ବେଗି ବିତିଯାଏ ଦିନ ଆଉ ରାତି
ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ସବୁସୃଷ୍ଟି କରି ପାରୁଛନ୍ତି ଏଯୁଗରେ
ଏକ ମାତ୍ର ରକ୍ତ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର କ୍ଷମତା ନାହିଁ ତାଙ୍କ ହାତରେ,
ରକତ ହିଁ ଭଗବାନଙ୍କର ଦାନ,
ପ୍ରକୃତ ଶରୀର ଭିତରେ ପଶେ
ଯେତେବେଳେ ଆମେ କରୁ ସେବନ ଦିବ୍ୟ ଭୋଜନ ।
ଶରୀରକୁ ଭୋକ ହେଲେ ଖାଦ୍ୟ ଦରକାର ହୁଏ,
ମନର ଭୋକ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ରୋଦନ
ଶରୀର ପାଇଁ ଦରକାର ଭୋଜନ ।
ଦୀର୍ଘାୟୁ ହୁଏ ସେଇ ଯିଏ କରିପାରେ
ବିନା ଦୁର୍ନୀତିରେ ଉପାର୍ଜନ ।
କର ତୁମେ ରକ୍ତ ଦାନ
ଦେଖିବ କିପରି ତୁମପାଇଁ ଭଗବାନ ।

- ଡାଃ. ପ୍ରଶନ୍ନ କୁମାର ପାଟଶାଣି -
ସାଂସଦ (ଲୋକସଭା)

ବନ୍ଧୁତା

ଢାଳିଦିଅ ଅନ୍ତରର ସ୍ନେହାସିକ୍ତ ପ୍ରୀତିଫଲ୍‌ଗୁ
କନନୀର ସନ୍ତାନ ବୁକୁରେ
ବୋଳିଦିଅ ମମତାର ବାସ୍ନାମୁଗ୍ଧ ଗନ୍ଧବୋଳା
ମିଶିଯାଉ ସାଗର ଗର୍ଭରେ ।(୧)
ଖୋଲିଦିଅ ହୃଦୟରେ ବୁଝିବାର ତପୋବନ
ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହେବ ଦୟାକ୍ଷମା
ନିଷ୍ଠାର ଚରିତ୍ର ହାତ ମିଳାଇବ
ନିର୍ବାସିତ ହୋଇଗଲେ ନିନ୍ଦା ।(୨)
ଧ୍ୱଂସ-ସ୍ତୁପ ଗଢ଼ିଚାଲ ଅଭିଯୋଗ ମହଲରେ
ଉଙ୍କିମାରୁ ଆତ୍ମ ସଂଯମତା
ସମାଲୋଚନାର ସ୍ୱର ରୁଦ୍ଧ କଲେ
ଅର୍ଜିବ ସୁନ୍ଦର ବନ୍ଧୁତା ।(୩)
ସାର୍ଥକ ହୋଇବ ଜନ୍ମ ଜୀବନର
ପ୍ରତିଟି କୋଣରେ
ବିଚ୍ଛୁରିତ ହେବ ଯଶ ମାନବର
ସ୍ନେହ ମମତାରେ ।(୪)

MS. BEBINA SNEHAMANJARI MULLICK
A-29 1ST FLOOR RAMPURI,
SURYA NAGAR, GHAZIABAD,
UTTER PRADESH - 201 010

ଫେରିବୁ ଯଦି...

ସୁଦାମବଂଧୁ ଭଟ୍ଟମିଶ୍ର

ଫେରିବୁ ଯଦି
କହ,
ତୋ ବାଟର
ସବୁ କଂଟା ଉପରେ
ଥୋଇଦେବି ହାତ ।

ମୋ ହାତ ଉପରେ
ରଖିବୁ ପାଦ ।

ଫେରିବୁ କି କହ
ଛାତି ଚିରି
ଦେଖାଇ ଦେବି
ଅପେକ୍ଷାର
ଅକ୍ଷତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

ଫେରିବୁ କି କହ
ତୋ ପାଇଁ
ମୁଁ ନିଜେ ହୋଇଯିବି ବାଟ ।

ଇଟିଭି ନ୍ୟୁଜ୍(ଓଡ଼ିଆ)
ରାମୋଜି ଫିଲ୍ମ ସିଟି,
ହାଇଦ୍ରାବାଦ-୫୦୧ ୫୧୨

ଧର୍ମାବିଷ୍ଟ

-ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ନାୟକ (କାଶ୍ୟପ)

ଧର୍ମ ନାମେ ଖାଲି ଅଧର୍ମ ହେଉଚି
ବିଭେଦ ବଢୁଚି ନିତି,
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ନର ବୁଝେ ନାହିଁ ବୋଲି
ପେଥିପାଇଁ ହାତା ହାତି ।
ସାରା ଜୀବନରେ ଯିଏ ଯେଉଁ ଭଳି
କର୍ମେ କରେ ଆଚରଣ,
ମରଣ କାଳରେ ତା କର୍ମ ଭାବନା
ପ୍ରତିବିମ୍ବେ ଦେଖେ ମନ ।
ମନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣେ
କର୍ମ ଆଚରଣେ
ନିସ୍ୱାର୍ଥ ହୃଦୟ ଯା'ର
ସଦାଚାର ଗୁଣେ
ତ୍ୟାଗ ସେବା ପ୍ରେମେ
ନିର୍ବାଣ ହୁଅଇ ତାର ।
ସାରା ସଂସାରରେ
ଏକ ଧର୍ମ ସାର
ମାନବ ସେବା ତା ନାମ ।
ତାହା ପାଇଁ ସିନା ସବୁ ଧର୍ମ ଗଢା
ତା ଈଶ୍ୱର ସର୍ବ ନାମ ।
ବାୟୁ ଅଗ୍ନି ମଧୁ ପୁଷ୍ପର ସୁଗନ୍ଧ
ସବୁଠି ସମାନ ଗୁଣ
ସେଇପରି ବିଶ୍ୱେ
ମାନବିକତାରେ
ଧର୍ମେ ନାହିଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ।
ତ୍ୟାଗ ସେବା ପ୍ରେମ
ସଦାଚାର ଅଟେ
ଧର୍ମର ଚାରୋଟି ଅଙ୍ଗ
ମାନବିକତାକୁ ଯେକରେ ପ୍ରକଟ
ସବୁରି ସେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ।
ଧର୍ମ ସୃଷ୍ଟି କରେ ମାନବିକତାରେ
ମଣିଷର ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ
ବିନାଶଇ ଯେତେ ହିଂସା ଘୃଣା ଭାବ
ରଜ ତାମସିକ ଗୁଣ ।
ସତ୍ୟ ନ୍ୟାୟ ସେବା
ନିର୍ଗୁଣ ପ୍ରେମରେ
ଯା' ମନ ଆୟତ୍ତ ସଦା
ଜୀବନ ତାହାର ସାର୍ଥକ ହୁଅଇ
ଷଡ ରିପୁ ହେଲେ ବିଦା ।
ଧର୍ମ ନୁହେଁ ଯୁଦ୍ଧ
ବିଦ୍ୱେଷ ବିନାଶ
ଅନ୍ଧାର ଯେ କରେ ଦୂର
ଧର୍ମ ଅଟେ ଶାନ୍ତି ମାର୍ଗ ଦର୍ଶକ ଜୀବନର ବତୀଘର ।

କଲ୍ଲୋଲ, ଓ-୧୦୧, ସେକ୍ଟର-୬, ରାଉରକେଲା

ତୃତୀୟ ନୟନ

- ତ୍ରିଲୋଚନ ମଥାନ

କହିଦିଅ ବନ୍ଧୁ ଆଲ୍ଲା, ଭଗବାନ
ଯିଶୁଙ୍କୁ ପାଇବା କେଉଁଠି ?
(ସେତ) ଏଇଠି ସେଇଠି ବ୍ୟାପ୍ତ ଚରାଚରେ
ଖୋଜିଲେ ପାଇବା ସବୁଠି ।
ନାହିଁ ରୂପ ପାଣି ପାଦ,
କରି କରାଉଛି ଦେଖି ଦେଖାଉଛି
ମିଛରେ କରୁଛେ ବାଦ ।
କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା ଦିନରାତି କାନ୍ଦି
ମିଛରେ ଗଡାନ୍ତି ଲୁହ,
ଆଖି ଥାଉ ଅନ୍ଧ ପାଲଟି ଯାଇଛେ
କିପରି ଦେଖିବା କୁହ
ଭୁଲି ଯାଇ ଭକ୍ତି ପ୍ରୀତି
ଯେତେ ଫୁଲ ଫଳ ଢ଼ାଳିଲେ କି ହେବ
ଦୁଃଖକୁ ଯିବାନି କିଡି ।
ନାହିଁ ରୂପନାମ ଅଲେଖ ଅବ୍ୟକ୍ତ
ନେତି ନେତି ଯାର ଲୀଳା,
ପଚାରିକି ବୁଝ ନଦୀ ବଣ ଭୂଇଁ
ସାଗର ପାହାଡ ଶିଳା
ଆହାକି ସୁନ୍ଦର ମହୀ,
ବୃକ୍ଷଲତା, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ସୃଷ୍ଟି କରି
ରଖିଛି ମାୟାରେ ମୋହି ।
ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ତାରା ଗଢ଼ିଛି ପବନ

ମାନବ ରୂପରେ ସେହି
ସବୁରି ଭିତରେ ଖେଳା ଲୀଳା ତାର
ଦେହ ମଧ୍ୟେ ସେତ ଦେହି ।
ସୃଷ୍ଟି ସ୍ଥିତ ପୁଣି ଲୟ,
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗଢୁଛି ଭାଙ୍ଗୁଛି
ଜଗନ୍ନାଥପରିଚୟ ।
ଆମେ ଯେଣୁ ଅନ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ସ୍ୱଭାବ
ଜୀବ ପ୍ରତୀ ନାହିଁ ଦୟା
ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ କେବଳ ଦେଖନ୍ତି
ଭୂଲିକି ମାନବ ଧର୍ମ
ବାଛି ନେଇଛନ୍ତି କାମନା ବାସନା
ଅନୀତି ଅନ୍ୟାୟ କର୍ମ ।
ଖୋଲିଦେଖ ବନ୍ଧୁ ତୃତୀୟ ନୟନ
ବୁଝିବ ଈଶ୍ୱର କିଏ,
ଯାହାକୁ ଦେଖୁଛେ ବିନାଶ ହିଁ ତାର
ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ସିଏ ।
ସବୁରି ଘଟରେ ବାସ,
କୁହ କୁହ ବନ୍ଧୁ ଈଶ୍ୱରକି କେବେ
ଆସି ହେବେ ପରକାଶ !

ପଦ୍ମାଳୟ, ଏ-୨୧୧
କୋଏଲ ନଗର ରାଉରକେଲା-୧୪
ମୋବାଇଲ : ୯୮୬୧୧ ୨୯୧୦୨

ଓଁ ଶ୍ରୀ ସାଇରାମ

ଚକା ନୟନ

ହେ ଚକା ନୟନ ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ
ତୁମେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ଯେତେ ଦୂରେ ଥିଲେ ବ୍ୟାକୁଳେ ଡାକିଲେ
ହୋଇ ଥାଅ ଉପସ୍ଥିତ ।।
ଅମା ଅନ୍ଧାକାର କରିଥାଅ ଦୂର
ଭକ୍ତଭାବ ଜାଣିପାରି
ଭାବକୁ ନିକଟ ଅଭାବକୁ ଦୂର
ହୋଇଥାଅ ଗିରିଧାରୀ ।।
ନାମ ତ ତୁମର ଅନେକ ପ୍ରକାର
କିଏ କେଉଁ ଭାବେ ଡାକେ
ଦୟାର ସାଗର କରୁଣା ଭଣ୍ଡାର
ଉଭା ହୁଅ ତା'ର ପାଖେ ।।
ତୁମେ ପରା ପ୍ରଭୁ ଭାବ ବିନୋଦିଆ
ଦୁଃଖ ଦିଅ ଦୂର କରି
ଅନାଥର ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ବଡ ଦାଣ୍ଡେ ପଡ଼େ ହୁରି ।।
ବାଇସି ପାହାଚେ ଭକ୍ତ ସମାଗମ
ଦେଖୁଛ ଚକା ନୟନେ
ଅଗତିର ଗତି ତୁମେ ସ୍ଥିତି ମୁକ୍ତି
ସର୍ବସ୍ୱ ମୋର ଜୀବନେ ।।
ତୁମେ ପିତା ମାତା ତୁମେ ଭାଗ୍ୟଦାତା
ଭକ୍ତ ପାଇଁ ଭଗବାନ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରଭୁ ନାମ ଗାଉଥିବି
ଦେଉ ଥିବ ଦରଶନ ।।
ଜାଣି ନାହିଁ ପ୍ରଭୁ ଜପ, ତପ, ମନ୍ତ୍ର
ନାହିଁ ମୋର କିଛି ଜ୍ଞାନ
ଏତିକି ଜାଣିଛି ତୁମେ ମହାପ୍ରଭୁ
ଦୁଃଖ କର ନିବାରଣ ।।
ନୟନରୁ ଲୁହ ବହେ ଧାର ଧାର
ଚରଣେ ଗଲି ଶରଣ
ଅଧମର ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ପ୍ରଭୁ
ପାଦେ ଦିଅ ଟିକେ ସ୍ଥାନ
ମୁଁ ନୁହେଁ ଦ୍ରୌପଦୀ ଅହଲ୍ୟା, ଶବରୀ
ନୁହେଁ ତୁମ ଭକ୍ତ ମୀରା
କେଉଁ ଭାବେ ପ୍ରଭୁ ପୂଜିବି ତୁମକୁ
ଭାବୁଛି ଜୀବନ ସାରା
ଜୀବନର ଦୀପ ଲିଭି ଲିଭି ଯାଏ
ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଚକା ନୟନ
କରନା ଅନାଥ ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ
ମୋ ଶେଷ ବିନତି ଘେନ ।।

ସାଇ ଚରଣାଶ୍ରୀତ
ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ନେହଲତା ମହାପାତ୍ର
ମଧୁବନ, ବାରିପଦା

ଭୟ

ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ସ୍ପନ୍ଦନ ଠାରୁ
ଅଜଣା ଆଶଙ୍କା, କ୍ଳେଶ, ଭୟର ପ୍ରାରମ୍ଭ,
ସଂଶୟର କୁହେଳିକା ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
ସେଥିପାଇଁ ଜୀବନକୁ ଭୟାର୍ତ୍ତ ନେତ୍ରରେ
ଦେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ ବିଚରା ମଣିଷ ।
ସେଇଭଳି ସର୍ବଂସହା ଜନନୀର ପ୍ରାଣ,
ବହୁ ଆଶା, ଆଶଙ୍କାର ସଂଗ୍ରାମ ଭିତରେ,
ନିରାପଦ ପ୍ରସବର ଦୀର୍ଘ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ,
କାତରେ ଆତୁର ହୁଏ କେତେ କେଉଁ ଭାବେ ।
ଜନ୍ମ ପରେ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ନିରାମୟ ଜୀବନ କାମନା କରି
ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠେ, ସନ୍ତ୍ରସ୍ତ ମାତୃତ୍ୱ,
ଯହିଁରୁ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ ଉତ୍ତପ୍ତ ଆଶଙ୍କା ।
ଶୈଶବ, ଯୌବନ ତଥା ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟର ଆଗମନ,
ଚରିତ୍ର ଗଠନ ସହ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିକାଶ ସାଧନ,
ପୁତ୍ର ପାଇଁ ବଧୂ ଅବା କନ୍ୟା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବରର ଚୟନ,
ସେନେଇତ ସୃଷ୍ଟି ବହୁ ଝଞ୍ଜଟ୍ ନ୍‌କା, ବାଦ ବିସଂବାଦ
ବିପ୍ଳବର ବହ୍ନି ଆଉ ସଂଘର୍ଷ ପ୍ରକ୍ରିୟା,
ଦୁର୍ବିସହ ଜୀବନଟା ଅବସାଦ, ବିଷାଦରେ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ,
କ୍ରୁର କାଳର କବଳରେ ମୃତ୍ୟୁର ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଛିନ୍‌ଭିନ୍ କରିଦିଏ ବଞ୍ଚିବାର କେତେକ୍ଷଣ ।
ମୃତ୍ୟୁପରେ ଶ୍ମଶାନରେ ସଂସାର ବେଳାରେ,
ନିଷ୍ଠାପର ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ଏକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ।
ଉଭଟ ଏ ଆଶଙ୍କାରେ ମନ, ପ୍ରାଣ ଆନ୍ଦୋଳିତ,
ବ୍ୟଥିତ, ମଥିତ ଆଉ ଜ୍ୱାଳା ଜର୍ଜରିତ ।
ସର୍ବଦା ସର୍ବତ୍ର ଖାଲି ଭୟ ଆଉ ଭୟ,
ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ପରିବେଶ ପୃଥିବୀକୁ କାବୁଡ଼ି ଧରିଛି ।
ତେବେ କଣ କେବେ ହେଲେ ମିଳିବନି ଜୀବନରେ
ମାରିବାକୁ ଟିକେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ନିଶ୍ୱାସ ?
ଭୟ ଶୂନ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ବିଶ୍ୱର ଆବେଶ ?

- ସି-୩୬୦, କୋଏଲନଗର,
ରାଉରକେଲା - ୧୪

ANTARCTICA DIARY

By Dr Arun Kumar Rath

It is a matter of a pride for every Indian to see the national flag flying high at the Indian Research Station Maitri in Antarctica. The base station is like a mini India where scientists from different parts of the country work like members of a family in severe conditions of the ice continent. The Indian presence in Antarctica is significant in view of the fact that there is no formal Government in the fifth largest continent. The Antarctica Treaty of 1961 governs all the activities in Antarctica as agreed to by the twenty-eight member countries. Under the Treaty the member countries are allowed to carry out only scientific activities for peaceful purposes in Antarctica. They have to keep the continent clean, unpolluted and free of arms and ammunitions.

The prospect of a visit to Antarctica evokes different reactions in different people. Antarctica is harsh, inhospitable and unfriendly. At the same time it is majestic and mysterious. The ice continent is unexplored and full of potential for future scientific research. The continent is not open for adventure sports, tourism or any commercial activity.

It is an experience of lifetime to visit Antarctica. I got an opportunity to visit the ice continent for a few days in the first week of February, 2005 as part of an official delegation of the Department of Ocean Development, Government of India. The special flight to Antarctica took off for Cape Town at midnight of first February, 2005. Cape Town offers a base for authorized visitors to prepare for their stay in the ice continent. Extra heavy warm clothings, snow boots, double head covers, special sun glasses, heavy gloves are procured in Cape town so that full protection is taken against extreme cold conditions. The temperature in summer (mid December-February) in Antarctica hovers round -5° C to -10° C but due to howling winds the effective temperature goes down to -15° C to - 25° C.

While travelling in the special Illysin aircraft from Cape Town to Antarctica, one never realized that the conditions in Antarctica could be so harsh. The flight time was six hours in south - east direction with time zone of two hours minus. It was four O' clock early morning local time at the time of landing at Antarctica. The landing was breathtaking. One could see the landing on ice on the screen inside the plane. Due to continuous polar day of summer, it was bright daylight outside. The temperature outside was - 5° C but affectively - 20° C due to strong winds throwing snow flakes on the face as you get down.

The sun was blazing strongly and it was so powerful that the affect was blinding. Ultraviolet rays are very strong. One cannot look at the sun directly even with protective glasses. The air was absolutely clean and pure. Visibility was about 50 k.m. With such long visibility a very distant object appears very close. The landscape is white with dazzling ice all over. There is no landmark in any direction. Without a magnetic

compass you are sure to lose your way into the whiteness of ice. The weather is unpredictable. Even few hours before landing, it was not sure if the plane could land. If a blizzard takes place suddenly all calculations are upset.

After collapse of the first Indian station Dakshin Gangotri due to heavy snow, the second station Maitri was set up in 1990. Maitri is situated at a high place where ice melts in summer. There is a beautiful lake with deep blue waters in front of Maitri, which is the only source of drinking water in the area. Its top freezes for several months of the year but some water remains even at the bottom. It is named as "Priyadarshini Lake" as homage to Smt. Indira Gandhi who had inspired India's first expedition to Antarctica.

Maitri is like a home away from home. It is a semi-rectangular structure build on steel frame and has two storeys. It contains about 20 living rooms, 20 research/office rooms, dining hall, lobby, kitchen, bathrooms, generators room, a playroom for table tennis, a small prayer hall for all religions and a gym. Enough for about 25 persons to stay. There is also a special deep freeze room to store food for one year. There are special toilets with incinerators. The waste is burnt everyday, since it cannot decompose due to low temperature. The members of Antarctica expedition go there voluntarily as per their option. The summer team remains for one season of three months (December – March) and the winter team remains for two summers and one winter for a total of sixteen months. Life in the cold and dark environment of winter becomes extremely difficult. For nine months the team gets physically cut off from the outside world since planes and ships can neither go nor come out of Antarctica in winter. The Indian scientists have to stay in Maitri and continue their research. The polar night in winter is long and continuous, when no sun appears in the sky for months. The light of stars in the sky guide the inmates of Maitri not only at night but also in daytime.

Antarctica is a desert. Desert not of sand but ice. There is hardly any water. And hardly any life. Existing life forms are primitive. In the form of algae, fungi and lichens. And few micro-organisms with remarkable capacity of surviving in extreme cold and dry conditions. Penguins, albatros, skua birds and seals live on the periphery of ice close of the waters of the Southern Ocean where they get rich source of krill and other marine life for food. Human population is zero except for the floating scientific personnel.

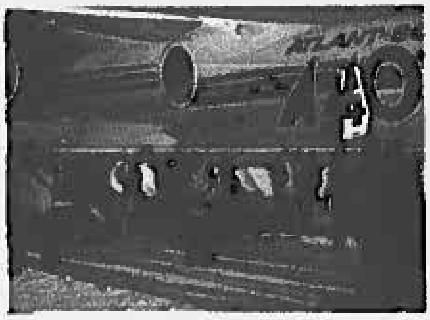

As per rule, no waste can be deposited on Antarctica soil. Even human waste is collected in special types of toilets and burnt in the special incinerators. Everyday in the forenoon, the ashes of the burnt toilet waste is stored in drums to be transported out of Antarctica for final disposal. Due to extreme cold conditions and absence of bacteria, no waste matter can decompose there. Every member country has to transport all waste out of Antarctica for disposal. All cooperate to avoid pollution in Antarctica and preserve its environment in pure and pristine form.

Air in Antarctica is purest. No carbon dioxide, sulphur dioxide, benezene, smoke, dust particle or pollen grains. The air is rich in oxygen due to absence of all impurities. Breathing is pleasant. No fatigue even after

a hard day's outing. At the same time, the air is too dry and devoid of moisture. We had to apply lotions on face otherwise the skin would crack. Antarctica air is sterile. No germs, no virus, no bacteria, no infection. Diseases are rare. One would hardly get a stomach upset.

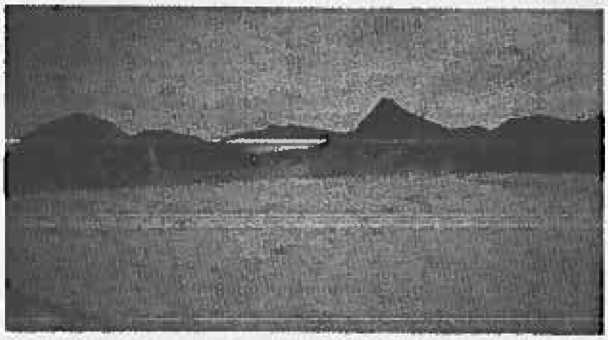

Antarctica is a gold mine for research in geology, biology, physics, meteorology, environment and climatic changes. The scientists come to Antarctica from different countries for research. Layers of ice deposited on the continent for millions of years provide a great deal of scientific evidence for study of the history of earth. Scientists drill holes into ice and take out samples from different layers for study of evolution of earth.

Antarctica is very important from India's point of view. The Southern ocean lies between Indian Ocean and Antarctica. As such, geo-politically this region is very important for India. The Geological Survey of India is mapping large areas of the surface of Antarctica and exchanging the survey maps with other countries. In the maps our scientists are giving Indian names to different features of Antarctica's surface. These landmarks with Indian names are being accepted by other countries. Indian scientists and meteorologists from twenty organizations are doing pioneering work in Antarctica. The credit of discovering twenty five new micro organisms goes to Indian scientists.

Antarctica should be an eye opener for mankind. All Member countries respect purity of Antarctica. Waste matter is collected, burned, ashes stored and disposed off outside Antarctica. No waste matter is allowed to be dropped in Antarctica. But outside Antarctica, the human behaviour is different. They pollute their rivers, surroundings and deface the surface of earth with waste matter. Kyoto Protocol on reduction and elimination of harmful and poisonous gases has taken long years for nations to sign and implement. If we could enforce the regulations of Antarctica in the entire planet, life would be less miserable.

Professor MDI, Gurgaon
(Former Secretary, Education, Govt. of India)
arun.rath@yahoo.com

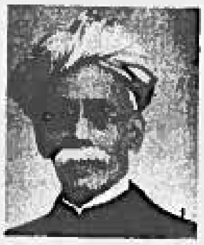

UTKAL GAURABA MADHUSUDAN DAS

Madhusudan Das was born on 28 April 1848 in a village called Satyabhamapur, 20 kilometres from Cuttack. His father Choudhury Raghunath Das and mother Parbati Debi named him Gobindaballabh. Later they changed his name to Madhusudan. He is also popularly known as **Utkal Gourav**. He had two older sisters and a younger brother named Gopalballabh.

Madhusudan Das had his early education in the village school, learning all subjects, including Persian, from a maulvi. After his early education, he moved to Cuttack High School (later known as Ravenshaw Collegiate School) which offered an English education. Against all odds, after passing the Entrance examination in 1864, he went to Calcutta (now Kolkata) for College Education braving many adverse situations. He lived there for fifteen years (1866 to 1881), completing his MA and BL degrees. He returned to Orissa in 1881, and settled down at Cuttack to pursue his legal profession. He was the first graduate, MA and BL of Orissa. He always had the feeling that as the State's first graduate he had to fulfill some great national command.

Prime Figure on Nationalist Movement

He worked untiringly for the political, social and economical uplift of people of Eastern India, especially Orissa, and rendered commendable service to the nation as a lawyer, social reformer and patriot. To arouse the sense of patriotism in the hearts of millions, he contributed a number of articles and poems both of Oriya and English literature. He was also a powerful orator in Oriya, English and Bengali. He worked hard to rehabilitate the Orissan artisans who were celebrated for their artistic skills. He gave of his earnings generously for the cause of higher education of poor students and contributed liberally to various political, social and cultural organisations.

At the age of thirty-one, he became a widower. Having no immediate family responsibilities and liabilities, he decided to dedicate his life to the cause of Oriya people. He earned sufficiently from his legal practice because of his deep understanding of the intricacies of law and his neat presentation. He spent all his earnings for the cause of the Oriya masses and died a pauper. In the last part of his life he had to declare himself insolvent. He died on February 4, 1934. Mahatma Gandhi described him as a great Indian patriot who wore himself out in giving shape and reality to various nation-building schemes.

Pioneer in Co operative Movement

The celebrated Madhusudan Das, a domineering forerunner in the Indian renaissance and resurgence, the vanguard in the Swadeshi industrialisation, the prime mover and maker of the first linguistic state of Orissa and a hallowed mentor of Mahatma Gandhi, is also acclaimed as the pioneering torch bearer and the sagacious precursor of the co-operative movement. As a trend setter and harbinger of the movement, he organised the first multifacet cooperative enterprise of the country "The Cuttack Cooperative Store" as early as 1898, after completion of his highly rewarding memorable journey to European countries.

During the first phase of his continental tour, on reaching London in the month of May, 1897, Madhusudan was deeply struck by the amazing manners and highly evocative ways in which the giant co-operative enterprises and stores were running, by closely pursuing the cardinal and benign principles enunciated by the Rochdale pioneers. He was thrilled. A spirit of inquisitiveness had overpowered him. He soon visited Manchester, the headquarter of the Central Wholesale Co-operative Store and was taken away by surprise, observing the proficient and dextrous ways of running the store with great deal of ingenuity and alacrity and at the same time holding the price line, thus bringing the lasting improvements to the toiling masses. In fact, the Central Cooperative Wholesale Store with its wide ranging diverse activities, embracing the remote corners of the earth was practically laying down the comprehensive conceptual basis for "Co-operative Common wealth". With an eye for unerring details, Madhusudan studied with an enterprising zeal about the intricacies and subtleties of running the co-operative endeavours. At the same time he had the unique and much sought after privilege of directly interacting with Jacob George Holyoke, the towering and astounding international celebrity of the time.

During the concluding phase of his continental tour, he visited Germany, Italy, Belgium and other leading countries, where co-operatives had held their unchallenged supreme sway in the sphere of Co-operative credit management applied to agricultural and industrial sectors and wherein co-operatives convulging through the deep recesses of the economy was setting up the immutable pattern of co-operative way of living. Madhusudan was exhilarated. A spirit of adventure had overpowered him.After the highly exciting and enlivening tour he reached his home town Cuttack, the capital of the state of Orissa, during the last part of the year 1897. In fact during the entire sojourn of the continental tour, he was taken over by a spirit of wanderlust and at the same time was overpowered by an indomitable urge of spearheading and shaping the economy of Orissa on co-operative lines. The idea of cooperative commonwealth had its mooring in his visualisation. With a view to translate his innovative contemplations into a concrete reality, from the month of February, 1898 onwards, he invited in every weekend to his residence people from every walk of life. On these occasions he kept the audience enthrilled and spellbound by narrating the enviable and heartrending accounts of highly specialised and sophisticated co-operative enterprises functioning in the European countries. During these highly communicative deliberations, he visualised the organisation of a National Agricultural Co-operative Bank for Orissa, thus bringing agricultural pursuits, indigenous rural industries and highly remunerative diversified plantation farming under its preview where in co-operative would remain as the main structural pattern. The detailed blue print depicting his imaginative visions drawn up with a great deal of ingenuity is available for closer study. However, the nineteenth century Orissa, steeped in deep ignorance was not prepared to take up such a gigantic leap.

Swadeshi & Cooperative Movement

Ultimately he had made compromises and decided to launch a multi-faced co-operative with rural agricultural base and Swadeshi industrialisation in the forefront, in form of "The Cuttack Co-operative Store in which by safeguarding interest of the primary agriculturists and Swadeshi artisans, he would offer a remunerative price to their products through Cuttack Co-operative Store. Of course in this framework, the interest of the consumers would be reigning supreme. He further visualised advancing credit to the primary cultivators during the season of agricultural activities and would link up their products with marketing and selling operations run by "The Cuttack Co-operative Store".The idea got spontaneous and instantaneous response from all the quarters.The Cuttack Co-operative Store came into existence on 11 June, 1898 with Madhusudan Das as the honorary secretary and Jankinath Bose, the father of Netajee Subash Chandra Bose as the treasurer. The print out copy of the notification in regard to the organisation of Cuttack Co-operative store as published in Utkal Dipika, the foremost weekly of the State on its 18 June, 1896 issue is reproduced below : "At a public meeting held on 11 June 1898 at the residence of M. S. Das which meeting was attended by a large number of pleaders, Mooktars and amlahs. It was decided to start a co-operative store for the supply of articles of necessary consumption such as rice, dal, ghee, oil, cloth, firewood and etc. to the share holders and to the general public. The business is to be commenced with capital of Rs. 10,000 shares of Rs. 5/- each. The allotment of share will be open till the 26th instant within which time all applications must be made to the Honorary Secretary, Madhusudan Das, Cuttack Chandi, Cuttack. The application must specify the number of shares wanted. At least half the value of the shares allotted, must be paid on or before the 5th of July and the balance must be paid before the 5th of August next.

The following gentlemen have been appointed Director : Babu Hari Charan Banarjee, pleader, Madhusudan Das, pleader, Janki Nath Bose, pleader, Banamali Das, Mooktar, Babu Raj Kishore Mohanty, Mooktar, Jadu Nandan Muzoomdar, Nazir, Collectorate, Babu Jagat Balhab Ghose Sherestadar, Judge's Courts, Moonshee Mohamed Ali, Translator, Judge Court, Babu Madhusudan Das was appointed Secretary and Babu Janki Nath Bose, Treasurer. There will be meeting of share holders every six months. M.S. Das Hony. Secretary

The response was spontaneous and instantaneous and by the end of October a sum of Rupees six thousand was collected towards share capital, out of the total authorised capital of Rupees ten thousand. Besides this the individual savings account were opened with the store to inculcate the habit of thrift among the members and regular deductions from the salary of the Government employees were ensured towards the raising of thrift deposit. In fact Madhusudan exhilarated the successful depositors, by rewarding gifts.During this period Madhusudan published a statement in the Utkal Dipika on 2 July, 1898 explaining in a convincing manner the

salient features of co-operative store in the broader perspective by profusely citing the instances of his direct encounters with the different models of co-operatives functioning in the foreign countries.With the functioning of the store the agricultural commodities were procured directly from the producers and the industrial goods were purchased from the Swadeshi industrial manufacturers. This had helped in checking the price line and making goods available at a comparatively cheaper rate. The store was doing brisk business.Besides this, a section of the store being called "Udyog Samiti Bhandar" was set apart for selling the Swadeshi products including,ornate textiles, embellished with highly imaginative designs and handicrafts embossed with intricate artistic motifs. Entire business of the store was conducted with a fervour of Swadeshi sentiment of soul stirring patriotism.From the reports published in the Utkal Dipika, the store was earning on an average a profit of 25% in the first few years of its functioning. The Cuttack Co-operative Store was functioning successfully for a considerable length of time established a rare record of proficiency and dexterity in its business operations.

Successful functioning of Cuttack Co-operative Store had created an impact and the air of the region was heavily laden with the idea of co-operation. Being propelled by the flame of resolution, Madhusudan further propagated the idea of setting up of multifacet agricultural Credit Co-operatives for effecting revolutionary breakthrough in the sphere of agriculture, and freeing of cultivators from the inflexities designed by the money lenders.

By drawing inspirations from Madhusudan agriculture credit co-operative societies were set up at Charchika, Suvarnapur and Barput of the Banki region by the regional entrepreneurs, in early 1903 thus blazing a new trail for emergence of co-operatives. A new chapter was opened. New leaves were turned out with the starting of new co-operative credit societies in Khurda and Puri regions during the later part of 1903 much before the enactment of co-operative Credit Societies Act, 1904.Co-operation was firmly saddled in the land of Orissa. Practically as a visionary, Madhusudan was far ahead of the time. As a symbol of monolithic self assurance he was exerting a benign influence of hope and affirmation everywhere. Madhusudan Das with bated breath was eagerly awaiting for the epoch making enactment of Co-operative Credit Society Act,1904 and instantaneously welcomed it when it was promulgated on 25.03.1904. In an impassioned and resonant voice, Madhusudan from the dais of the momentous conference of the Utkal Sammilani held on 28.12.1904 said "By collective action and concerted drive, associated with the comprehensive planning and management, capital (including credit), introduction of improved use of well designed agricultural implements, we can bring about lasting and deeply stirring vital improvements in the sphere of agriculture. With this objective, multipurpose service oriented credit Cooperative centres (Stores) should be established. In this manner, agriculturist released from the cruel and demeaning clutches of the unscrupulous money lenders would adopt varied form of the cultivation by acquiring sound and practical oriented knowledge imparted through agricultural classes". He further stressed that after ascertaining the deficiencies in the soil through conducting soil tests, required agricultural inputs including fertilizers would be applied, in order to ensure a remunerative and satisfying yield for the agriculturist.

Madhusudan Das while joining in the heroic efforts of unfolding a new age of prosperity through Co-operative enterprises he at the same time was deeply engrossed in attending a very pressing nationalist urge of supreme importance, which had overpowered and encaptured his sensitive mind. As a protest against the nefarious exploitative policies adopted by the British colonial rule, Madhusudan visualised a liberated India by spearheading and engulfing the entire country with the organisation of multitudes of Swadeshi industrial undertakings.

In fact as the torch bearer in the Swadeshi movement in the country, Madhusudan had established a chain indigenous industries under the banner of "Orissa Art Wares" from the year 1898-99 onwards and launched a determined and well organised campaign for committed use of country made goods.Ultimately, as the vanguard and the path finder for the rehabilitation of the forlorn and dejected Dalitas in the economic front, Madhusudan started from the year 1905 the export oriented giant venture of "Utkal Tannery" in close association with subjugated untouchables. The Tannery was practically running on Co-operative lines in which shares being held by the Dalit workers with the allotment of specific seats to them in the management of undertaking. During the first World War, Utkal tannery dispatched consignments of shoes, which were worn by the British militia. Mahatma Gandhi was overwhelmed on visiting the Utkal Tannery on 19.08.1925. He was spell bound and deeply moved in

observing, how with a parental care of infallible affection Madhusudan was treating Dalita workers with filial bond of deep attachment tied among them. Paying glowing tributes to Madhusudan Das, Mahatma Gandhi said "Madhusudan Das had opened my eyes to the great crime against a part of humanity. He sought to make reparation by opening what might be called an educational tannery". With a voice of dynamic and compelling,Mahatma Gandhi while addressing the momentous National Educational Conference on 20.10.1937 at Segoan stated that "the late Madhusudan Das was a lawyer but he was convinced that without the uses of our hands and legs, our brain would be atrophied and even it worked, it would be a home of satan. Tolstoy has taught the same lesson through many of his tales." This was certainly a proverbial statement of historic importance, in which Mahatma Gandhi had paid glowing tributes to two of his most adored and revered mentors, who had exerted overpowering and deeply engrossing influence on his life. Madhusudan was a militant champion of upholding the unalloyed democratic spirit in its display of exposition. While piloting the monumental Local Self Government Bill on the floors of the Bihar and Orissa Legislative Council in 1923 he introduced the most dynamic and radical provision of "Recall" in which a duly elected representative losing the solemn confidence so sincerely reposed on him by the electors would have to relinquish his long cherished duly acquired coveted seat.

Madhusudan had never compromised with the fullest display of democratic spirit in its pristine purity and supreme magnificence.Further delineating the sublime duties and responsibilities assigned to a duly elected representative of the democratic bodies including the co-operatives, Madhusudan told in a deep resonant and hypnotic voice in the Bihar and Orissa legislative Council on 27.07.1921 as follows : "When a man comes in as a representative, first of all he has to govern himself. He must say to himself; my wish is nothing, my wants are nothing, my demands are nothing, first of all, all that is mine must be postponed to what belongs to my electors, my rights must yield to what is within the rights of those whom I represent." Madhusudan also fought valiantly for liberation of the women and was instrumental in conferring the rights on women to practise in the law courts of India as the lawyers. On the threshold of embarking upon newer stages of evolution of co-operatives.

Madhusudan continued to be the main driving force and guiding angel. Under his sagacious benign influence, the Central Co-operative Financing Agency at Banki came into existence as early as in the year 1910, thus heralding an age of federal co-operatives steering the further course of action. The Swadeshi Industrial setup so diligently nurtured by Madhusudan, soon acquired the resplendent co-operative hue, thus setting the pattern for industrial growth. In this manner the co-operative movement was catapulted to a speedier take of motion ensuring a phase of sustainable development.

During those days of conservatism and exploitation, Madhusudan in his entire career struggled for conferring inalienable and absolute right of the land on the small tillers, so that they would be credit worthy and eligible for availing loans and other assistance from the co-operative organizations.

Madhusudan lived a full epoch-making eventful life. After his long cherished dreams being fulfilled on attaining eighty sixth year of age, he died on 04.02.1934. Throughout his entire life he fought to bring the dismembered Oriya people together and created the province of Orissa for them. As a life-long astute legislator in the imperial council and in the councils of Bengal and Bihar and Orissa he had a rare record of brilliant and outstanding performances. His outpouring of relentless biting criticisms against the British imperialism in this council had earned for him a reputation rarely achieved by his contemporaries. Madhusudan was appointed as a minister in the Bihar and Orissa Council under the Montford Reforms. He had the rare privilege of piloting the most progressive local Self Government Bill 'which had put powers in the local bodies to far greater extent than in England' (Sir. Henery Wheeler). Pandit Jawahal Nehru while paying his heart rending homage has said "Madhusduan Das was not only leader of Orissa, rather he was a great Indian leader, who did many pioneering works for the uplift of Indian social and economic conditions."

In the words of Sri Aurobindo, Madhusudan Das was a "highly spirited leader". Rajendra Prasad held him as a great "personality of intellectual depth marked with fearlessness and devotion to the country".According to Shyama Prasad Mukharjee, "he was a mighty Indian nationalist first and every thing else afterwards."

WILDLIFE IN ORISSA

Bhitarkanika National Park

Bhitarkanika can be approached by registered boat from several entry points like Rajnagar, Chandbali, Gupti or Dhamara.

Rajnagar is the head quarters of the Division administering the sanctuary and is approximately 130 Km. from the State Capital, Bhubaneswar. The road passes via Cuttack, Kendrapara and Pattamundai.

Chandbali is 174 km. from Bhubaneswar, and 55 kms from Bhadrak on the Kolkata-Chennai Railway line.

Gupti, 25 Km. by road from Rajnagar is also a convenient base for visiting the sanctuary.

Dhamara (a fishing harbour) is approximately 50 Km. from Basudevpur which is 60 kms from Balesore and 35 kms from Bhadrak, both district head quarters.

Suitable period of visit : Winter and early summer (October to March)

Considered one of the most impressive wildlife sanctuaries of Asia, the Bhitarkanika Wildlife Sanctuary in Orissa is special due to reasons more than one. Housing the dynamic and salt tolerant species of trees, the Mangroves that generally grow in tropical and sub-tropical inter-tidal regions; Bhitarkanika has a luxuriant green, rich and pulsating eco-system.

Located in the estuarial region of Brahmani-Baitarani, in the north-eastern place of Kendrapara district of Orissa, the sanctuary covers an area of 672 square kilometers of mangrove forests and wetland. Crossed by a thick network of brooks, with the Bay of Bengal on the east, Bhitarkanika Wildlife Sanctuary is home to over 215 species of birds, including winter migratory. Birds from Europe and Central Asia.

Apart from the Mangroves, another rarity that the sanctuary has to its account is the inhibition of its ecosystem by the Giant Salt Water Crocodiles and numerous varieties of other animal species. It is because of these specialties only that a vast expanse of forest around 145 square kilometers has been officially declared as the Bhitarkanika National Park. This park including mangrove forests, creeks, estuaries, rivers, accumulated land, backwater and mud flats is very significant for the ecological, biological and geomorphologic background of Orissa.

To add more, the Bhitarkanika Wildlife Sanctuary in Orissa is also rich in avifauna, reptilian and mammalian population. The mangrove forests in the sanctuary are also a good habitat for King Cobra, Water Monitor Lizard and Indian Python. An area of about 4 hectares is visited by a large number of water birds every year from June to October. The area near Suajore creek at the sanctuary is frequently visited by Asian Open Bill, Cormorants, Darters, Black Ibis, Egrets and many more.

Chandaka Elephant Reserve

Total area	: 193.39 Sq. Km
Best time to visit	: October – May
Nearest Town	: Bhubaneswar (20 Kms.)

193 sq. kms of the Chandaka forest on the outskirts of Bhubaneswar in the Khurda Uplands were designated as an Elephant Reserve in August 1982. The Sanctuary was marked out to check and restore the depleting forest cover which once covered Bhubaneswar. Conservation management techniques over the last two decades have revived the natural vegetation of the designated area which now supports a variety of wild life.

From a bushy cover that characterized the landscape before 1982, the diversity of flora today ranges from the semi evergreen, to the moist kangada forests, coastal sal forest, thorny bamboo brakes, planted teak and eupatorium scrub. There is a suffusion of medicinal plants and bamboo plants, with a few orchid species also thrive in the wet and shady areas of the reserve.

Among the fauna about 30 species of mammals, 27 species of reptiles and 120 species of birds can be sighted. Besides the elephant, leopard, chital, barking deer, mouse deer, langur, rhesus monkey, mongoose, sloth bear, wolf and hyena also inhabit the sanctuary. A variety of snakes, like the python, and the monitor lizard can also be sighted there. Mugger crocodiles have adapted to large water bodies within the sanctuary. Come July, and water birds, mainly storks, Heron, egrets and cormorants can be observed.

The forest supports a thriving bird life, with the Kamarkhunti reservoir being a breeding ground for the Garganey and common teal, pin tail, white eyed Pochard and spot billed Duck, among others.

The watch towers at Kochilaberana, Pitagodia and Charichhak afford an excellent view of the wildlife in the sanctuary. One of the watch towers enables tourists to capture the pachyderm's movements during the late evening hours.

The revived Chandaka forest reserve is popular amongst eco-tourists and nature researchers.

Debrigarh Wildlife Sanctuary

Total Area	: 347 Sq. Km.
Nearest Town	: Sambalpur (50 Km.)
Best time to visit	: November – June
Entry Point	: Dhodrokusum

The pleasant environs of the Hirakud Lake supporting a mixed deciduous forest provide a natural habitat to a variety of wild life in the Debrigarh WildLife Sanctuary, which stretches across the Lohara and Debrigarh Reserve forests on the Barapahad hills in Baragarh district. The waterfalls tumbling down the hill sides during the monsoon and the proximity of the large Hirakud reservoir attract a number of tourists.

The tiger, leopard, sloth bear, chital, sambar, and nilgai inhabit this almost virgin forest. Besides, a host of resident and migratory birds such as the chousingha and the crested serpent eagle add colour to the landscape. The mugger crocodiles and freshwater turtles residing in large Numbers add to the diversity of the reserve forest.

Enclosing the Kamgaon and Lakhanpur wild life ranges, Debrigarh is flanked by the Debrigarh, Jhagadabehera, Lambipalli and Mundakati villages.

Accommodation is available at the Forest Rest Houses in Dhodrokusum and Dechua. One can also opt for a Tourist Cottage at Chaurasimal.

Nandankanan National Park

Located at a short distance from Bhubaneshwar, there lies a miraculous zoo in the splendid environs of the Chandaka forest. The zoo contains a botanical garden with the soothing sound of water of the Kanjia Lake. Due to its being a successful breeding ground for endangered species such as Asiatic lion , Indian crocodiles, Sangal lion, tailed macaque, Nilgiri langur, Indian pangolin, mouse deer and countless birds, reptiles and fish; a part of the zoo has been Declared as a sanctuary.

34aquaria, another part of the zoo is home to a large variety of fresh water fish. The reptiles at the zoo are also guarded well in a park. Its cave like entrance takes the desired care of numerous species of crocodiles, lizards, turtles and snakes who share the park with natural ease.

With 67 species of mammals, 18 varieties of reptiles and 81 species of birds coexisting in the deeply forest boundaries; the zoo enjoys an excellent reputation both nationally and inter nationally for successfully breeding black panthers , gharial crocodiles and white tigers in captivity.

Extensive research and concentrated efforts of the zoo officials have been instrumental in giving a new direction to the existence of White Tiger, one of the rarest creatures in the World. The natural environs of Nandankanan facilitated the mating and the entire zoo got filled with unmatchable excitement and jubilation, in 1980 when the first litter of White tigers were born to Deepak and Ganga, to tawny tigers. Subsequent litters of white tigers have

been distributed to zoos both home and abroad. Currently, Nandankanan is home to over 34 white tigers and is famous for its white tiger population. Nandankanan or the garden of Gods offering the most natural and growth conducive environment to these royal animals has become an all time favorite for tourists and locals both.

Just 20 kms from the state capital, the zoo is spread over a sprawling area of 20 kms.

Simlipal Wildlife

Location	: North Orissa
Nearest Airport	: Bhubaneswar (300 Kms.)
Best time to visit	: October to June

Taking its name from the abundance of semul or red silk cotton trees that bloom vividly here, the Simlipal National Park is home to three of India's biggest animal species --Tiger, Asian Elephant and Gaur. Spread over a sprawling area of 2750 sq. kms, the park is at an altitude of 559.31 meters.

Set on a wide expanse of Sal forest, this park is nestled in the very centre of Mayurbhanj, the northernmost district of Orissa. Notable variations in topography, conducive climate and required vegetation has supported large varieties of animals, birds and reptiles to flourish in one of the earliest and finest of India's 15 Tiger reserves falling under Project Tiger.

A forested, hilly terrain 200 km south-west of Kolkata, the reserve is endowed with an exceptional biodiversity. Of the reserve's almost 1,000 species of flowering plants, 94 are orchids, many of which are on show at the small display at Gurguria.

The reserve remains open from mid October to mid June. An entry permit needs to be taken from the office of Assistant Conservator of Forest, National Park, Jashipur or from the Range Officer, Pithabata at Pithabata. Check Gate to visit the reserve. The tourists can explore the reserve from 0600 to 1200 hours in the day. This time is extended by two hours for the reservation holders and is 0600 to 1400 hours.

With the nearest airports being at 250 and 300 kms at Calcutta and Bhubaneshwar respectively, the reserve is 76 kms away from Lulung and 115 kms from Jashipur.

The fauna at the Park including tiger, leopard, elephants, bison, sambar, porcupine, pangolin, flying-squirrel, hill myna, hornbill and pythons can be observed closely by exploring the reserve in private jeeps and cars. But before going on any such expedition, the tourists are advised to Take an anti-malarial drug.

Simplipal National Park, a tract of total wilderness is spread over an 845 sq km core area. In the ancient days, this reserve was the hunting preserve of the Mayurbhanj maharajas. As a result of excessive hunting, the wildlife here was seriously damaged. And then it was in the year 1957.

That a small area of it was declared a sanctuary.

Today, the tiger reserve extends over 2,750 sq. km, within a larger area of 4,374 sq km that constitutes the biosphere reserve. But unfortunately, the tribal communities here still indulge in an annual ritual hunt (akhand shikar) with bows and arrows. To add more to the woes of the animals, encroachment, livestock grazing, poaching and indifferent visitors are also there.

But the management of the reserve has managed to sustain a vast variety of wild life here despite nature's resilience. Better funding for effective protection and awareness is therefore required at this stage to sustain healthy numbers of animals.

Ushakothi Wildlife Sanctuary

Total area	: 304.03 Sq. Kms
Nearest Town	: Sambalpur
Best time to visit	: October to April
Information	: Badrama Tourist Office, Sambalpur

Ushakothi or Badrama Sanctuary in Yavatmal, Orissa has a population of tigers, leopards, panthers, sloth bears and elephants in addition to the sambal, gaur, chital and nilgai. The dense deciduous forest flanked by the Wardha and Penganga rivers covers 130 sq. km and is one of the smaller sanctuaries of Orissa.

The watch towers installed within the sanctuary provide a good view of the animals flocking the nearby watering points at night. Jeeps are also available from the forest office. Accommodation is available at the Forest Rest House, Badrama, 3 km away. Guide and spot lights are available with the Forest Range Officer against nominal charges.

Tikarpada Wildlife Sanctuary

Total Area	: 795.52 Sq. Kms
Nearest Town	: Anugul 58 Kms and Dhenkanal 120 Kms
Best time to visit	: December to April

Enclosing the mighty Satkosia gorge where the Mahanadi plunges into the Eastern Ghats, the Tikarpada Sanctuary is a very popular resort visited by tourists. The Mahanadi cuts through 22 km of the multi-hued collage of sal trees in Tikarpada, and a visit to the sanctuary is an awesome experience.

Boating, white water rafting, fish angling and treks through the lush forest are activities one can indulge in at the sanctuary. The Rescue and Rehabilitation Centre is actively conserving and breeding the endangered species of the crocodiles in the Mahanadi eco system in Tikarpada. Though tigers are rarely sighted now, the wildlife within the sanctuary includes the Indian adjutant stroke, red jungle fowl and Indian pitta.

Located at a convenient distance of 120 kms from Dhenkanal and 58 kms from Angul, tourists can proceed to Saptasajya, a scenic picnic spot. The Saptarshi and Raghunath temples in the vicinity are also frequented by tourists visiting the sanctuary.

While the forest lodge is located within the forest, you can choose to camp out in the open with the special permission of the forest office.

Chilka Lake Bird Sanctuary

Highlights: Chilka Lake, Nalabana, Birds Island, Kalijai, Satapada, Parikud and Malud

How To Reach:

By Air: Bhubaneshwar is at a distance of 120 kilometers from Chilka and is the nearest airport.

By Rail: The nearest railheads are at Rambha and Balugaon

By Road: Chilka Lake is connected to Puri, Behrampore, Bhubaneshwar Cuttack, Hyderabad and Chennai via road network.

The Chilka Lake in Orissa is Asia's largest inland salt-water lagoon located at South-west of Puri. Stretching over an area of 1,100 sq. kms., Chilka lake is an excellent tourist spot for fishing, boating and bird watching. During winter it flutters with thousands of indigenous and migratory birds of many varieties from near and far off places like White bellied sea eagles, greylag geese, purple moorhen, jacana, herons and flamingos are among the many species. Dotted with many islands, a cruise in Chilka can be an enchanting experience. The blue expanse of the lake on the one side and the wooded hills of the Eastern Ghats on the other, make the scenery quite captivating.

The Chilka Lake Bird Sanctuary is best known for the birds which come from as far as Siberia to make it their temporary home in the winter season. A bird census conducted in the year 2005 with the aid of the global positioning system in early January is sure to surprise most of us. It revealed that as many as 9 lakh migratory birds come here in the winters. The sight of these birds is a pleasure to the eyes. The most commonly visible birds are Eagle, Geese and Flamingoes.

The Chilka Lake Bird Sanctuary is indeed an ornithologist's paradise. But it is also a must visit for the common tourists. Boating in the crystal clear water of the lake and seeing so many beautiful feathered creatures will surely

be a thoroughly enjoyable experience for all and sundry.

Chilka Lake Chilka Lake is dotted with several islands and each of these islands is a tourist attraction in itself. Nalbana is the forest of reeds which has made a name for itself because of the migratory birds which come here. The well known Chilka dolphins are to be sighted in Satapada. The most reputed of them all is the Birds Island where you can see the largest number of birds in their natural habitat. Each of these islands contributes to the name and fame of the Bird Sanctuary.

The white-bellied sea eagles, jacana, purple moorhen, greylag geese, herons and flamingos are simply a delight to watch. The Chilka Lake Bird Sanctuary is probably the best proliferation ground of the flamingoes. It is also the home of about 225 species of fishes. Other inhabitants of the Chilka Lake Bird Sanctuary include Irrawaddy Dolphin, prawns, crabs, the limbless lizard, crustaceans. Witness all of them when visiting the Chilka Lake Bird Sanctuary.

The best time to visit the sanctuary is from October to March when at least 50 to 70 species of migratory birds visit the lake. The weather is warm throughout the year, so one can visit the Park anytime except monsoon as the land becomes slippery and unsuitable to walk.

With Best Compliments from :

WP

WEN-PARKER LOGISTICS (INDIA) PVT. LTD.

TOTAL LOGISTICS AT IT'S BEST

DELHI • MUMBAI • BANGLORE • CHENNAI

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

DELHI : Wen Parker Complex, L-9, Surinder Singh Building, Mahipal Pur, New Delhi-110037
Tel. : 26781501 / 2 | Fax : 26781503 | E-mail : wpdel@wen-parker.com
MUMBAI : Blue Arch Co-op Housing Society, No. 8 M.C. Chagla Marg, Bamanwada, Behind Chakala Cigarette Factory, Chagla Andheri (E), Mumbai-400099
Tel. : 022-22315045 / 48 | Fax : 022-28315066 | E-mail : wpbom@wen-parker.com
BANGLORE : 8-9, 3rd Floor, Varthur Hobli, HASB Area, Konenea Agrahara, Bangalore-560017
Tel. : 080-25226780 | Fax : 080-25226781 | E-mail : wpblr@wen-parker.com
CHENNAI : Flat No. 6, 2nd Floor, VGP Murphy Square, 6/18A, GST Road, Saint Thomas Mount, Chennai-600016 • Tel. : 044-22326135 / 36 | Fax : 044-22312244
E-mail : wpmaa@wen-parker.com

UTKALMANI GOPABANDHU DAS

Early life : The revolutionary student

Born on 9 October 1877 to Swarnamayee Devi and Shree Daitari Dash in Suando Village, near Puri, Orissa, Gopabandhu was a legend in the Indian culture. He served his people even at the cost of his family. At the age of twelve, he married Apti, but continued his education. After completion of primary education, he joined Puri Zilla School in 1893, where he met his teacher Mukhtiar Ramachandra Dash, who was not only a genius but also a nationalist. It was at this school and with this teacher that Gopabandhu learned many nationalistic values. The inadequate response of authorities for the victims of cholera prompted him to start a voluntary corps Puri Seva Samiti. This movement later led to establishment of a separate hospital for cholera patients at Puri, and made Gopabandhu's name in society.

Literary Excellence and Social Movements

As a student Gopabandhu's literary fervor was excellent. During those days the Oriya literary world was divided between the ancient, The Indradhanu and the modernists, The Bijuli. Gopabandhu realized that a nation as well as its literature live by their tradition. He believed that a national superstructure of the present can endure only if it is based upon the solid foundations of the national heritage. His satirical poem in The Indradhanu led to an ugly incident and punishment meted out by the Inspector of schools. Gopabandhu refused to apologize for such writing in lieu of punishment.

He attended Ravenshaw College, Cuttack despite his father's recent death. During this period, he started Kartavya Bodhini Samiti (Duty Awakening Society) to encourage his friends to do their duty as citizens and take on social, economic and political problems. He was leading a team to aid flood victims, when he heard of his son's serious illness but remained to serve the locals rather than return home to his son. His social services as a young man prevented this brilliant student from completing his undergraduate degree, although he later earned his BL, LLB with distinction at Calcutta University.

In Kolkata, he started a labor union and set up night schools for Oriya laborers and cooks. He came in contact with the Vande Mataram group which infused him with the Swadeshi spirit. His new mission was to reform society through improving the educational system. His wife died when he was only twenty-eight, and his three sons had already died. He left his daughters with his elder brother, and gave his brother his share of the family property in the village to support them.

Educational Reforms

After coming back from Kolkata, he worked as a government lawyer in Mayurbhanj court. Law did not interest him, so he gave up his practice and worked for the welfare of the people. He believed that only education can improve and develop society so in August 1909, he established a school in Satyabadi Bana Vidyalay, near Puri. The objective of the institution was to spread idealism, patriotism, nationalism and intellectual pursuits among its students in a Gurukul environment. This experiment was opposed by orthodox Brahmins, who did not wish their children consorting with children of other castes, but the school remained. Gopabandhu Dash was instrumental in developing the education and society of Orissa. In 1921 this school was renamed National School. Several other individuals started similar institutions. His initiative in inviting public saw a remarkable transformation in Ravenshaw College, which was under financial crisis. Because of his affection for Indian culture, he established a Sanskrit college at the holy city of Puri.

Professional Career

Pundit Gopabandhu Das arrived at his first job as a teacher in Nilagiri but afterward he left the assignment to become a lawyer. Graduating in law from Calcutta University, he set up his practice at his home district of Puri. Later he moved to the High court in Cuttack. During this period he was also appointed as a Government lawyer in Mayurbhanj court. After had a consummate legal practice Pundit Gopabandhu Das decided to quit the profession for social work and mass education. He strongly believed that education had a huge role to play for the upliftment

of the society. In his mission to work for a better society and welfare of the common masses he established a school at a place called Satyabadi in 1909. This effort of Pundit Gopabandhu Oas played a key role to improve the education and social welfare of Orissa. Hugely motivated by the positive response he received from the people of Orissa the school was converted into a high school the following year. The school secured affiliation from the Calcutta University and for the first time matriculation exam was held in the year of 1914. The school further secured an affiliation from Patna University in 1917. Oue to soaring success the school was converted to a National school in the year 1921. Unfortunately the school was closed in 1927. Though the school was restarted a few years after it failed to emulate its hoary past.

Pundit Gopabandhu Oas was a member of Utkal Samilani from 1903 to 1921 for which he was elected President in the year of 1919. Pundit Gopabandhu Oas was truly versatile personality. He was an eminent writer and poet. Some of his poems like "Ma Ra Kabita", "Oharmapada", "Bandi Ra Atma Katha" are testimony of his evident skills of a great poet. Pundit Gopabandhu Oas had a miserable family life. He lost both of his parents in his childhood days. Pundit Gopabandhu Oas who completed his education as an orphan went on to lose his wife son and younger brother when he was a young man. Even after so many personal setbacks we have to salute the spirit of this great man to work with complete dedication to ensure that poor people of Orissa lead a better life. He was certainly shining gem for state of Orissa and a great son of the state.

Political Career

Gopabandhu's political exposure began with Utkala Sammilani in 1903, but he persuaded others to merge this with the National Congress to make the Oriya movement a part of the Indian National Movement. Thus he became the founder president of Congress in Orissa. He was imprisoned several times for participating in the freedom movement. He quit Congress, disillusioned by the infighting among the leaders in their search for power and returned to serving the people directly. Then he became the national vice president of Lok Sevak Mandal till his death.

He was an active sentinel of Oriya Movement, freedom fighter and a great social reformer. As an educationist he was responsible for establishment of Satyabadi School at Satyabadi in the Puri Oistrict. Imbued with patriotic fervour the students of Satyabadi School were known as indefatigable fighters against British Imperialism. Gopabandhu regarded politics as an instrument of service to the people. In the words of Mahatma Gandhi, Gopabandhu was one of the Noblest Sons of Orissa. His spirit of service and sacrifice finds an apt echo in his following lines. "Let my body mingle in the dust of my motherland and let my countrymen walk across it; and let my flesh and bones fill in the potholes of my country's self-independence ".

Influence on Gandhiji

Gopabandhu's simple living style often influenced others and made the people come closer to him. He used to wear a dhoti only. Once after completion of a state level meeting of Congress workers Gandhiji & Gopabandhu were sitting together for lunch along with other workers. Special arrangements were made for both of them to sit on a table as per congress tradition. But Gopabandhu opted to sit with others on the ground. When different items were served, Gandhiji wanted special items made only for him to be shared with Gopabandhu also. But in return Gopabandhu replied, he can take only those items that are prepared for all. He then advised Gandhiji to take steps to make Congress a party of upper & middle class people to a party of mass including the poor. After which Gandhiji started wearing dhoti so as to come closer to the poor. Gopanabdhu's heart was always eager to listen to the poor. One day after visiting a flood hit area he was taking food along with others, when a poor hungry man was crying out side the house for food. All were tired. So were joking among each other to avoid pain. It was he who could listen the cry amidst so much disturbances. He hurriedly went to the poor man, called him inside and shared his food.

Contribution to Journalism

He was instrumental in making Oriya journalism suitable for the common man. He published a monthly magazine called Satyabadi in 1914. Later on 4 October 1919, the auspicious day of Vijayadsahami he started the weekly

newspaper The Samaj, which became the most popular daily news paper of Orissa. He served as editor "Samaj" continuously until his death. Later he donated The Samaja to Lok Sevak Mandal after his death. Handed over to the Lok Sevak Mandal, New Oelhi through the will of Pandit Gopabandhu Oas, the Samaja is today managed by Servants of the People Society. About 80 percent of the net profit of The Samaja is spent for the welfare activities of the people of Orissa by way of extending stipend to students in need, aiding patients and victims of natural calamities and through miscellaneous charities and donations. A large sum goes to the Gopabandhu Institute of Medical Science and Research at Athgarh, Orissa.

Gopabandhu was a nationalistic warrior by heart. He wrote many poems & novels encouraging the younger generation to serve for national integration. He once said, "Pachha ghuncha nahin veerara jatake, na mare se kebe parana atanke", meaning a yodha never flees, nor fears death. While in Hazaribagh Jail from 1922-1924, he wrote a heart touching novel called "Bandira Atmakatha" (The Biography of a Prisoner) expressing his love for people of Orissa. There he has written "Misu mora deha e desha matire, desabasi chali jaantu pethire | desara swarajya pathe jete gada, misu tahin padi mora mansa hada||" ("Let my body mingle in the dust of my motherland and let my countrymen walk across it; and let my flesh and bones fill in the potholes of my country's self-independence) whose meaning is, let my body merge in the soil of the nation and help my country men walk on me, let each hole in the path of development of the nation be filled with my flesh & bone.

Death

Gopabandhu fell ill while attending a fund raiser ceremony in Lahore for the flood victims of Orissa, of which he never recovered. He died of prolonged illness on 17 June 1928. But his sacrifice still ignites many hearts to dedicate their soul & body for the nation.

With Best Compliments from :

AJ – DEEP SERVICES

(FRANCHISE : BLAZEFLASH- PROFESSIONAL – ECS – BLUEDART)

SARASWATI INTERNATIONAL

(INTERNATIONAL COURIERS AND CARGO- DHL – TNT – UPS – FEDEX – ARAMEX)

JAGANNATH HOTEL

(BREAKFAST – LUNCH – DINNER – VEG.- NON VEG. & OUTDOOR CATERING)

PCO • STD • ISD & FAX

REGD. OFFICE :

A-33, DDA FLATS, NEW RANJIT NAGAR, OPP. SATYAM CINEMA, NEW DELHI - 110008

Ph. : +91 11 25895237, 25894478

Mob. : +91 9810973244, 9868089979

Email id : saraswati_int@yahoo.co.in; ajaymohanty1970@yahoo.com

ORIYA FESTIVALS

Makar Sankranti: It is celebrated on the occasion of uttarayan (northward journey) of the Sun-god. A special semi-liquid preparation called Makara Chaula is offered to the god as prasad and distributed among one and all. (Makara Chaula is prepared by combining semi-pasted rice, milk, scrubbed coconut, banana, chopped cucumber, cottage cheese, sugar, ginger and black pepper - all stirred together).

Sri Panchami: This day students seek the blessings of Oevi Saraswati - the goddess of arts and learning. Puja is performed before the image of the goddess and students fast till they make a floral offering (pushpanjali) to her around mid-day.

Maha Shiva Ratri: It is the day of Lord Shiva's appearance in the universe. To celebrate the occasion devotees of Lord Shiva perform pujas in temples during the day. There is a custom of remaining awake throughout the night by chanting or listening to hymns in praise of Lord Shiva.

Phagu Dasami: This is the celebration of romantic union of Radha and Krishna. Beginning this day images of both Radha and Krishna are placed on a swing and are worshipped by smearing them with abir (coloured powder). This ritual continues till Oola Purnima.

Dola Purnima: This is the concluding day of six-day long worship of Radha and Krishna, which starts on Phagu Oasami. It is celebrated on the full moon day in the oriya month of Falguna. The colour festival of holi is celebrated usually on the day following Oola Purnima.

Rama Navami: As in the rest of India, Rama Navami is also celebrated throughout Orissa as the birth day of Lord Rama. It is also the celebration of his wedding with goddess Sita. Pujas are offered by visiting the temples of Lord Rama.

Chaitra Purnima: A month-long puja of goddess Mangala begins this day (usually on all Tuesdays of the month). Fishermen worship their fishing net, boat and the waters seeking blessings of the almighty for prosperity.

Akshaya Trutiya: It is the day when farmers auspiciously begin sowing seeds of paddy in their fields. This is also known as 'muthi anukula'. The process of construction of the grand chariot of Lord Jagannath for the occasion of Rath Yatra also begins this day by following the prescribed rituals.

Sudasha Brata: Sudash Brata is observed whenever there is a combination of (1) Shukla Paksha (2) Thursday and (3) Oasami. Goddess Lakshmi is worshipped during the day by offering ten Manda Pithas in puja (see Oriya Foods page for recipe of Manda Pitha). A sacred thread (consisting of ten layers of thread) is prepared in the prescribed manner and tied by women on their arms until the arrival next occasion of Sudasha Brata (when the thread is replaced again). To know more about the ritual, you may download the traditional Sudasha Brata Katha in Oriya by clicking on the link available at the bottom of this page.

Maha Vishuba Sankranti: It is also known as Mesha Sankranti. It is on this day that Sun enters the sign Libra. The Oriya community celebrates New year on the occasion. A sweet concoction known as pana is prepared and distributed among one and all. (Pana is prepared by mixing different types of fruits, water, milk, pulp of bela, curd and sugar). This day is also marked by literary get-togethers.

Savitri Brata: It is observed by all married women for the well-being of their husbands. Women performing the puja have to observe fasting during the day and read out or listen to Savirti Brata Katha which is a poetic rendition of how Maha Sati Savitri saved her husband from the clutches of Yamaraj by dint of her virtues and devotion. It is a custom for women to receive money on the occasion from their parents / brothers towards expenses for the puja.

Shitala Sasthi: This is the celebration of Lord Shiva's wedding with goddess Parvati. In villages the wedding

celebrations are arranged in a grand manner. The Marriage procession (barat) of Lord Shiva is organized and delicacies are distributed among people in celebration of the celestial wedding.

Raja: During this three-day period of Raja, women get their right to rest and merri-making. They are not supposed to work during these days. Swings are tied under branches of large trees so that women and girls could enjoy swinging while the husbands and other male-members in the family take care of cooking. It is customary to relish Poda Pitha (see Oriya Foods page for recipe) during the festival. Women are strictly forbidden to perform puja of any kind either at home or in the temples during this period of three days.

Ratha Yatra: Lord Jagannath along with his brother Balabhadra and sister Subhadra comes out of the precincts of his temple in Puri for a visit to his aunt's place at Gundicha Mandir which is about five kms away. The three deities undertake their journey in three huge chariots pulled by thousands of devotees. It is said that it is an occasion for Lord Jagannath to give an opportunity of his darshan to the people whose entry is forbidden into his temple. (Non-Hindus are not allowed to enter the temple). Though this festival had its beginning in Puri, now-a-days it is also being observed through out the world, where ever there are temples of Lord Jagannath.

Bahuda Yatra: It is the day of return journey of Lord Jagannath from the Gundicha Mandir. It is celebrated with the same pomp and gaiety as that of Ratha Yatra.

Chitalagi Amabasya: Also known as Chitau Amabasya. Lord Jagannath is embellished with a golden mark on the forehead called Chitta this day. In homes a special pitha known as Chitau Pitha is prepared and offered to Lord Jagannath in Puja (See recipe on our 'Oriya Foods' page.)

Gamha Purnima: The practice of tying rakhis on the wrists of brothers this day is only a recent phenomenon in Oriya community as imitated from the north Indian communities. Originally in Orissa this day marks the worship of Lord Balabhadra. Bullocks and cows are also worshipped by smearing their heads with sindur. The youngsters gather in the streets and demonstrate a traditional high jumping skill called Gamha Dian.

Ganesh Chaturthi: Ganesh Chaturhi is observed by the Oriya community for invoking the blessings of Lord Ganesha as is the custom among other communities in India. Students observe fasting in the day till they make a floral offering (pushpanjali) before the image of Lord Ganesha seeking his blessings for acquiring wisdom.

Nuakhai: It is celebrated as a way of thanks giving to Mother Earth. Celebrated especially in western orissa on a predetermined day in the Oriya month of Bhadrab it features partaking of the first grains of paddy after harvesting the kharif crop. All in the family and community join together to partake of the holy offering in leaf cups sitting on the ground facing towards east.

Apara Paksha: It marks the beginning of a period of 15 days to perform shraddha for paying tributes to one's departed ancestors. It is performed wishing peaceful stay of the departed ones in heaven.

Dasahara: As in other states in India, Dasahara also marks the end of four-day long Durga puja celebrations in Orissa. On this day the valedictory puja of Devi Durga is done, and the earthen image the goddess is immersed in river. In Orissa this day at around mid-day all types vehicles such as cars, buses, trucks, bicycles and bullock-carts are worshipped by invoking the presence of Devi Durga into them. In the evening, women perform a special puja called Somanath Brata. It is a form of worshipping lord Shiva. A treatise narrating the tale is Soma Nath is read out. (Somanath Brata Katha in Oriya may be downloaded by clicking on the link available at the bottom of this page). The offerings before the god include Manda Pitha (a delicacy made of wheat flour with stuffing of scrubbed coconut, sugar and spices), ten types of fruits and ten types of flowers. After completion of the Puja in the

evening women break their day-long fast.

Kumara Purnima: It is particularly a festival of kumaris. However it has now evolved into a festival of kumars as well. The young ones enjoy this festival wearing new dresses. In the evening they worship the full moon in the sky. In the southern parts of Orissa the young and old alike celebrate this festival. Playing of some indoor game on this day is considered mandatory. It is said that one who does not play this day would be born as a toad in the next birth.

Dipavali: Also known in the northern states of India as Diwali, this festival is mainly celebrated as a remembrance of pitru Purusha, or ancestors. Lighted sticks or diyas are shown towards the sky in the evening seeking the blessings of ancesters and praying for their well-being. Bursting of fire-crackers and decorating houses with candles and diyas this day is not a custom original to Orissa. How ever this ritual has now been widely adapted from the north Indian states.

Panchuka: It is a practice among pious Oriyas to give up non-vegetarian food such as fish, meat and egg during the entire month of Kartik. How ever those who are not in a position to abstain from non-vegetarian foods during the entire month, have the option to give it up for five days beginning from Panchuka. There is a popular proverb in Oriya which says that even the fish-hunting bird of crane does not touch fish during these five days.

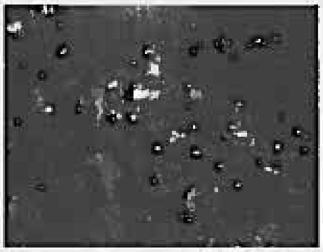

Kartik Purnima: It is an occasion to commemorate the glorious prosperity of Orissa in the olden days when the sadhabas (maritime traders) practised maritime trade in far off countries. They were traditionally sailing off into the sea every year on the day of Kartik Purnima while their spouses used to see them off by conducting aarti. As a token remembrance of the past glory, this day Oriya women sail off small toy-like boats in the rivers and perform puja early in the morning.

Prathamastami: It is an occasion to perform puja for the well-being of the first child in the family. A delicacy called Haladi Patra Enduri Pitha (idlis filled with sweet stuffing and wrapped in green leaves of turmeric plant before being steamed) is the specialty of the day.

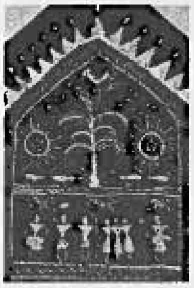

Manabasa Gurubar: On every Thursday in the Oriya month of Margasir goddess Lakshmi is worshiped with utmost devotion by Oriya women. They wake up very early in the morning and clean the house with broom-sticks, for it is believed that goddess Lakshmi would never visit the house if the house remains dirty and untidy. The entrance as well as the door step of the house is decorated with artistic Orissan alpana (called chita or jhoti). A pot made of bamboo canes used in the olden days for measuring paddy (known as mana) is filled upto the brink with freshly harvested paddy. It is believed that goddess Lakshmi visits every house-hold during the puja. It is a custom to recite the Lakshmi Purana, written by ancient poet Balaram Das, while performing the puja.

Dhanu Sankranti: This festival is celebrated by preparing a special delicacy made of sweetened riceflakes called Dhanu Muan which is offered to Lord Jagannath in puja. A grand street play is held on this day in the Bargarh town of Orissa enacting the various episodes of Lord Krishna's life. The entire township stretching over five kilometers serves as an open-air theatre and a large number of people participate in it with pomp and splendour.

NEWS ITEM ABOUT CELEBRATION OF GANESH PUJA BY OCWA

दैनिक जागरण

[illegible]ालुओं ने विघ्नकर्ता से लिया आशीर्वाद

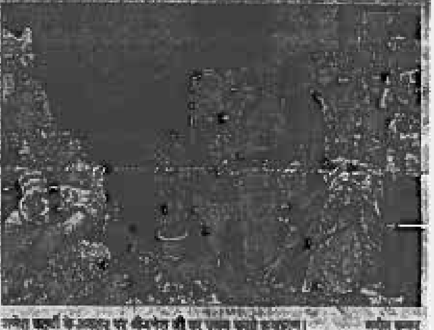

गणेश चतुर्थी के अवसर पर [illegible]

[illegible]

हिन्दुस्तान

[illegible] 74, अंक 201, 16 पेज हिन्दुस्तान टाइम्स के साथ [illegible]

गणेश चतुर्थी धूमधाम से मनाई गई

कार्यालय संवाददाता नई दिल्ली

राजधानी के विभिन्न इलाकों में गणेश चतुर्थी महोत्सव धार्मिक [illegible]लास के साथ मनाया गया। इस अवसर पर सीएम शीला दीक्षित ने इस पर्व को एकता और भाईचारे का प्रतीक बताते हुए लोगों से धार्मिक सौहार्द के साथ इस [illegible] को मनाने की अपील की।

[illegible] रामलीला मैदान में [illegible] एंड वेलफेयर सोसाइटी द्वारा आयोजित कार्यक्रम में [illegible] हुए कहा कि भगवान गणेश को विघ्ननाशक माना जाता है और उन्हें विश्वास [illegible] कि श्रद्धा और सौहार्द से इसे मनाने पर समाज में व्याप्त विघ्नों से मुक्ति मिलेगी। इस मौके पर स्थानीय विधायक देवेन्द्र यादव व आयोजनकर्ता संगठन के महासचिव दीपक [illegible] ने भी लोगों को इस पर्व की बधाई [illegible]।

पुरानी दिल्ली के चांदनी चौक स्थित श्री [illegible] मंदिर प्रांगण में भगवान गणेश का मस्तिकाभिषेक किया गया। भक्तों के हुजूम के बीच मंदिर के महंत पं. शिव शंकर ने भगवान गणेश को ऋद्धि-सिद्धि दाता और भाग्य विधाता बताते हुए कहा कि उनकी कृपा से सभी विघ्नों का नाश होता है। इसके अलावा राजधानी के प्राचीन सिद्धपीठ श्री कालका मंदिर में भी गणेशोत्सव पर दिन भर भक्तों का तांता लगा रहा। मंदिर के महंत सुरेन्द्र नाथ अवधूत ने गणपति प्रतिमा का [illegible] से श्रृंगार कर 40 किलो लड्डुओं का भोग लगाकर गणेश पूजन किया। गोल मार्केट में उड़िया कल्चरल एंड वेलफेयर एसोसिएशन द्वारा आयोजित कार्यक्रम में केन्द्रीय गृह राज्य मंत्री अजय माकन ने धार्मिक अनुष्ठान कर गणेश पूजन किया और राजधानीवासियों को इस पर्व की शुभकामनायें दी।

OFFICE
OFFICE
OFFICE

ORIYA CULTURAL & WELFARE ASSOCIATION

ASSOCIATION (Regd.)
YOU FOR

ORIYA CULTURAL WELFARE ASSOCIATION (Regd.)
WELCOMES YOU FOR
GANESH PUJA

BLOOD DONATION CAMP 2009

ORGANISING
BLOOD DONATION CAMP
ON SUNDAY
TIME: 10 A.M To 3 P.M.

SCHOOL BAG DISTRIBUTION

FAMILY PICNIC